TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	4

SIRA SAYISI: 265

İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3622) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3622 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Katılma Yazıları **5**
  - Genel Gerekçesi **6**
  - Madde Gerekçeleri **7**
- **Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu** **17**
- **Muhalefet Şerhleri** **26**
- **Teklif Metni** **102**
- **Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **102**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Vedat Demiröz	*İbrahim Aydemir*	*Burhan Çakır*
İstanbul	Erzurum	Erzincan
Uğur Aydemir	*İbrahim Halil Fırat*	*Necip Nasır*
Manisa	Adıyaman	İzmir
Halil Etyemez	*Yavuz Subaşı*	*Şirin Ünal*
Konya	Balıkesir	İstanbul
Ekrem Çelebi	*Hülya Nergis*	*Semiha Ekinci*
Ağrı	Kayseri	Sivas
Ceyda Çetin Erenler	*İbrahim Aydın*	*İmran Kılıç*
Kütahya	Antalya	Kahramanmaraş
Abdullah Doğru	*Recep Özel*	*Selim Yağcı*
Adana	Isparta	Bilecik
Cengiz Demirkaya	*Hamdi Uçar*	*Metin Çelik*
Mardin	Zonguldak	Kastamonu
Ahmet Çolakoğlu	*Hacı Turan*	*Selim Gültekin*
Zonguldak	Ankara	Niğde
Tahir Akyürek	*Mehmet Sait Kirazoğlu*	*Niyazi Güneş*
Konya	Gaziantep	Karabük
Hacı Ahmet Özdemir	*İsmet Yılmaz*	*Mehmet Habib Soluk*
Konya	Sivas	Sivas
Ahmet Çakır	*Hasan Çilez*	*Osman Ören*
Malatya	Amasya	Siirt
Ahmet Salih Dal	*Salih Cora*	*Husret Dinç*
Kilis	Trabzon	Hakkâri
Radiye Sezer Katırcıoğlu	*Gülay Samancı*	*Nevzat Ceylan*
Kocaeli	Konya	Ankara
Ahmet Zenbilci	*İlyas Şeker*	*Kemal Çelik*
Adana	Kocaeli	Antalya
Ziver Özdemir	*İsmail Tamer*	*Şeyhmus Dinçel*
Batman	Kayseri	Mardin
Ramazan Can	*İsmail Bilen*	*Ahmet Kılıç*
Kırıkkale	Manisa	Bursa

Ahmet Aydın	*Ali Cumhur Taşkın*	*Mücahit Durmuşoğlu*
Adıyaman	Mersin	Osmaniye
Harun Karacan	*Yaşar Kırkpınar*	*Tamer Dağlı*
Eskişehir	İzmir	Adana
İsmail Kaya	*Yusuf Başer*	*Mustafa Arslan*
Osmaniye	Yozgat	Tokat
Cemal Bekle	*Arife Polat Düzgün*	*Ali Özkaya*
İzmir	Ankara	Afyonkarahisar
İbrahim Yurdunuseven	*Fehmi Alpay Özalan*	*Mehmet Akif Yılmaz*
Afyonkarahisar	İzmir	Kocaeli
Vildan Yılmaz Gürel	*Nilgün Ök*	*Metin Yavuz*
Bursa	Denizli	Aydın
Mustafa Yel	*Asuman Erdoğan*	*Emrullah İşler*
Tekirdağ	Ankara	Ankara
Murat Baybatur	*Tülay Kaynarca*	*Muhammet Müfit Aydın*
Manisa	İstanbul	Bursa
Osman Mesten	*Rizgin Birlik*	*Taner Yıldız*
Bursa	Şırnak	Kayseri
Hacı Bayram Türkoğlu	*Jülide İskenderoğlu*	*Zehra Taşkesenlioğlu Ban*
Hatay	Çanakkale	Erzurum

Abdullah Güler	*Mustafa Canbey*
İstanbul	Balıkesir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na 21.05.2021 tarihinde sunulan 2/3622 Esas Numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim. *26.05.2021*

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3622 Esas Numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini arz ederim. *25.05.2021*

Bayram Özçelik

Burdur

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3622) Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. *25.05.2021*

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3622)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Covid-19 salgınının ülke ekonomisine etkilerini azaltmak, istihdamı ve üretimi korumak ve vatandaşların salgından en az şekilde etkilenmesini sağlamak için alınan önlemler ve sağlanan desteklerin yanı sıra bir seri düzenleme yapılarak vatandaşlarımızın, işletmelerimizin vergi ve sigorta primleri başta olmak üzere kamuya olan yükümlülükleri ertelenmiş, vergi oranlarında indirime gidilmiştir.

17 Kasım 2020 tarihinde yayımlanan 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla kişi ve kuruluşların, Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına ve çok sayıda kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlara olan kesinleşmiş borçlarının yapılandırılması ve taksitler halinde ödenmesi imkânı getirilmiştir.

Ancak, küresel salgının yayılımının ve etkilerinin devam etmesi nedeniyle yapılandırma taksitlerini ödeyemeyen ya da borçları yapılandırma kapsamında bulunmayan vatandaşlarca yeni bir imkân verilmesi talepleri yoğunlaşmış, ayrıca kesinleşmiş borçlar dışında ihtilaflı aşamada bulunan veya henüz inceleme ve takdir işlemleri tamamlanmamış borçların da, ihtilaflara son verilmesi ya da yeni ihtilaflar başlatılmaması amacıyla düzenleme yapılması talebi dile getirilmiştir.

Hazırlanan teklif ile 7256 sayılı Kanunun kapsamından sonraki dönemlerden borcu bulunan vatandaşlar ile 7256 sayılı Kanundan yararlanmak üzere başvurduğu halde gerekli ödemeleri yapmaması nedeniyle Kanunu ihlal etmiş olanları da kapsayacak şekilde kesinleşmiş alacaklar için yeniden yapılandırma düzenlemesi yapılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, ihtilaflı ya da inceleme ve takdir işlemleri devam eden alacaklar için de yapılandırma imkânı getirilerek bu aşamalardaki alacakların bir an önce Hazineye intikalinin sağlanması, matrah ve vergi artırımı yoluyla vergilemede öngörülebilirliğin artırılarak geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılması ve işletme kayıtlarının fiili durumlarına uygun hale getirilerek kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesine yönelik düzenlemeler öngörülmüştür.

Teklifle, işletmelerin bilançolarında yer alan gayrimenkuller ile amortismana tabi diğer iktisadi kıymetler için yeniden değerleme yapma imkânı sağlanarak bu kıymetlerin bilançolarda güncel değerleriyle yer alması yönünde düzenleme önerilmiştir.

Diğer taraftan, bazı kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarına olan borçların yapılandırılması da düzenlenmiştir.

Ayrıca, karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemeyen kişilerin yükümlülüklerini yerine getirmeleri halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağı hususunda düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Kanunun kapsamı düzenlenmektedir.

Maddede yapılandırmaya konu alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmiştir.

Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) şeklinde düzenlenmiştir.

Yapılandırmaya konu alacaklar; esas itibarıyla 30/4/2021 tarihi dikkate alınarak belirlenmiş ve vergiler, vergi cezaları, idari para cezaları (düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları, Covid-19 ile mücadele kapsamında verilen idari para cezaları ile tütün ve tütün mamulleri kullanımından kaynaklanan idari para cezaları hariç), gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklar kapsama alınmıştır. Ayrıca, bu idarelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacakları (adli para cezası hariç) ile belediyelerin, su, atık su ve katı atık gibi alacakları Kanun kapsamındadır.

Maddede, Kanunda kullanılan bazı terimlerin ifade ettiği anlamlar tanımlanmıştır.

Ayrıca, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanına ilişkin düzenleme yer aldığı hususu belirtilmiştir.

Madde 2- Maddeyle, Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ve belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarının hangi şartlarla yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin birinci ve ikinci fıkralarında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; vergiler ve vergi cezaları, bazı idari para cezaları, 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen bazı alacaklar, gümrük vergileri ve idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, gecikme cezası gibi fer'i alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden alacakların da kesinleşmiş alacak olarak yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, her bir taşıt için Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, taşıta ilişkin idari para cezaları ile geçiş ücretinin en az % 10'unun ödenmesi şartıyla taksit ödeme süresince fenni muayene izni verileceği belirtilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçılarının, ürünlerinde kullanmaları gereken özel etiket ve işaretleri kullanabilmeleri için Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen Özel Tüketim Vergisi Kanununun III sayılı Listesinin (A) ve (B) Cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi ve vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ile bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisinin tamamının ödenmesi şartı getirilmiştir.

Maddenin yedinci fıkrasında, belediyelerin su, atık su ve katık atık ücretleri ile sunduğu bazı hizmetlerden kaynaklanan ücret alacakları ile aldığı bazı payların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin sekiz ve dokuzuncu fıkralarında, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücretleri ile su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin onuncu fıkrasında, YİKOB'ların Kanun kapsamındaki alacaklarının yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin onbirinci fıkrasında, madde hükmünden yararlananların ayrıca 213 sayılı Kanunun 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamayacağı düzenlenmiştir.

Maddenin onikinci fıkrasında, madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen diğer şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Madde 3- Maddeyle, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması, ikinci fıkrasında Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin olarak dava açılmış olması halinde ödenecek tutarla ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kanun kapsamındaki idari para cezalarından ihtilaflı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kanun kapsamındaki ecrimisillerden ihtilaflı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir.

Maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son kararın, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karar olduğu belirtilmek suretiyle Kanun uygulamasında hangi kararın esas alınacağına dönük temel ilke belirlenmektedir.

Maddenin onbirinci fıkrasında, bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesine göre belirlenen alacakların başka bir işleme gerek olmaksızın takip edileceği belirtilerek, Kanundan yararlanma hakkının kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- Maddeyle, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edileceği belirtilerek bu safhada bulunan alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra, tarh edilen vergilerin yapılandırılması düzenlenmekte ve maddeden yararlanma, ihbarname tebliğine bağlı başvuru ve ödeme süreleri belirlenerek kurala bağlanmaktadır. Ayrıca, Kanundan yararlanmanın genel başvuru süresi içinde tebliğ edilen ihbarnameler için farklı başvuru süresi ve buna bağlı olarak birinci taksit ödeme süresi belirlenmiştir.

İştirak nedeniyle kesilen vergi ziyaı cezaları, vergi aslına bağlı olarak hesaplanmakta ise de verginin mükellefi ile cezaya muhatap olan kişiler farklıdır. Bu nedenle bu fiiller için cezaya muhatap olanların madde hükmünden yararlanma şartları farklı bir şekilde belirlenmiştir.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bununla birlikte, asla bağlı olan vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şartı getirilmiştir.

Diğer taraftan, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemlerinin yapılması ve maddede belirlenen tutarın, belirtilen süre içerisinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılması sağlanmıştır.

Ayrıca, mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için maddede belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve dava açmamaları şartı getirilmiştir.

Benzer düzenleme, gümrük vergisi için de getirilmiştir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da bu madde hükmünden faydalandırılmıştır.

Öte yandan, Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlanan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ve 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamayacağı belirlenmiştir.

Maddede incelemeye başlama tarihinin, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunacağı düzenlenmiştir.

Maddenin onuncu fıkrası ile Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunda belirtilen başvuru süresi içerisinde pişmanlıkla veya kendiliğinden yapılacak beyanlara ilişkin düzenlenme yapılmaktadır.

Onuncu fıkranın (b) bendi ile 30/4/2021 tarihinden önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihine kadar verilmemiş olan emlak vergisi bildirimlerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Maddenin onbirinci fıkrasında, 193 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine göre vergilendirilen diğer ücret mükelleflerinin; 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla, önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaması suretiyle bu mükelleflerin kayıt altına alınması hedeflenmiştir.

Madde 5- Maddeyle, matrah ve vergi artırımı düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla mükelleflerce çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dâhilinde beyan edilmesi sağlanmaktadır. Bu şekilde beyan edilecek gelirlere uygulanacak oran ve tutarların tespitinde ekonomik gelişmelere paralel olarak tespit edilen matrahlar esas alınmıştır. Böylece mükelleflere, 213 sayılı Kanunda yer alan vergi cezaları ve gecikme faizlerine muhatap olmadan vergilerini ödeme imkânı sağlanmakta ve artırımda bulunulan vergiler ve dönemler için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmamak suretiyle gelirlerin doğru beyan edilmesi teşvik edilmektedir.

Ayrıca, matrah artırımında bulunan mükelleflerin beyan edecekleri ve üzerinden vergi hesaplanacak matrahlar için asgarî tutarlar belirlenmekte, daha önce zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş yahut ilgili yıllarda faaliyette bulunulmuş veya gelir elde edilmiş olsa da bu faaliyetlerin ve gelirlerin vergi dairesinin bilgisi dışında bırakılmış olması nedeniyle matrah bulunmaması halleri ile mükellefler tarafından beyan edilen matrahlara uygulanan oranlar sonucu bulunan matrahlara alt sınır getirilmektedir. Ayrıca, kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulundukları kurumlar vergisi matrahlarının yanı sıra 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri de artırmaları şartı getirilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, gelir (stopaj) vergisi ve kurumlar (stopaj) vergisine ilişkin vergi ve matrah artırımı hükümleri düzenlenmekte olup bu fıkra hükmünden faydalanan mükellefler nezdinde, artırımda bulunulan vergiyi ödemeyi kabul ettikleri vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler dolayısıyla gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla katma değer vergisi mükelleflerinin vergi artırımında bulunmaları halinde, artırımda bulundukları dönemler için haklarında KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyatına muhatap tutulmamaları imkânı sağlanmaktadır. Artırıma esas alınan tutar, yıl içinde verilen katma değer vergisi beyannamelerinde gösterilen "hesaplanan katma değer vergisi"nin yıllık toplamıdır. Hesaplanan KDV, indirimlerden önceki vergi tutarıdır. Artırıma esas tutar olarak, "ödenmesi gereken KDV" yerine, "Hesaplanan KDV"nin esas alınmasının nedeni, indirimler yüzünden bazı dönemlerde beyannamede ödenecek KDV çıkmamasıdır. Artırıma esas tutarın daha genel ve objektif bir tabana dayandırılması ve uygulanabilirliğin sağlanması amacıyla "Hesaplanan KDV" tercih edilmiştir. Mükelleflerin sorumlu sıfatıyla verdikleri KDV beyannameleri için bu madde hükmünden yararlanmaları söz konusu değildir. Ayrıca, sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, vergi artırımına ilişkin yıllık toplam tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Maddede ayrıca mükelleflerin matrah ve vergi artırımına ilişkin olarak dikkate alacakları diğer hususlar düzenlenmektedir. Matrah veya vergi artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin, defter ve belgeleri incelenmeyecek ve artırıma konu olan vergilerle ilgili olarak tarhiyat yapılmayacaktır. Mükelleflerin, defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olması ilgili yıllar için mükellefler tarafından matrah veya vergi artırımında bulunulmasına engel olmadığı gibi idarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır. Matrah ve vergi artırımında bulunulmasının 213 sayılı Kanuna göre defter ve belgeleri muhafaza ve ibraz ödevini kaldırmadığı madde metninde açıkça belirtilmiştir.

Maddede öngörülen bir diğer düzenleme ise bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulmasının Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine engel teşkil etmeyeceği hususudur. Ancak, maddede yer alan inceleme yapma hakkına yönelik hükümler saklı kalmak kaydıyla vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılamaması halinde bu işlemlere devam edilmeyecektir. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme ve takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı, bu madde hükümleri ile birlikte değerlendirilecektir.

213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki "defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenlerin, terör suçundan hüküm giyenlerin ve haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenlerin bu Kanunun matrah veya vergi artırımına ilişkin hükümlerinden yararlanamayacakları öngörülmektedir. Bununla birlikte, haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemlerinin bekletilmesi ve söz konusu vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde bu fiillerin varlığının tespit edilememesi durumunda, mükelleflerin matrah ve vergi artırımı hükümlerinden faydalandırılması öngörülmektedir.

Matrah ve vergi artırımı üzerine hesaplanan vergilerin ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte ödenmesi kuralı getirilmektedir.

Madde 6- Maddeyle, işletme kayıtlarının düzeltilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, kayıt dışı faaliyetlerin kayıt altına alınabilmesi için, işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle, Kanunda öngörülen süre içinde vergi dairelerine bir envanter listesi ile bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir.

Bu suretle gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yasal kayıtlarının gerçek durumu yansıtır bir hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için iki ayrı karşılık hesabı açacaklardır. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi halinde sermayenin bir unsuru olarak sayılmakta ve dolayısıyla vergilendirilmemektedir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise birikmiş amortisman olarak kabul edilmektedir. Envantere dâhil edilen bu kıymetler üzerinden ayrıca amortisman ayrılmayacaktır. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise emtianın rayiç bedelini defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedelini ise envantere kaydedeceklerdir.

Mükelleflerin ellerinde bulunan belgesiz malların kayıt altına alınması, kayıt dışı ekonominin daraltılması ve bundan böyle yaratılacak katma değer vergisinin kavranması amacıyla, bildirim konusu mallar için katma değer vergisi hesaplatılmakta ve bu verginin, sorumlu sıfatıyla beyanı sağlanmaktadır. Bu madde çerçevesinde beyan edilerek makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen katma değer vergisinin, mükellefin vergiye tâbi faaliyetleri üzerinden hesaplanan vergiden indirilmesi mümkün değildir. Ancak emtia üzerinden ödenen katma değer vergisi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilebilecektir. Ayrıca özel tüketim vergisine tabi malları öngörülen düzenleme kapsamında beyan eden ve bu mallara ilişkin alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, beyan tarihindeki miktar ve emsal bedel üzerinden hesaplanan özel tüketim vergilerini de katma değer vergisine ilişkin beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek ödemesi amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı halde gerçekte mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Diğer bir anlatımla, faturalı olarak alınıp kayıtlara geçen ancak belge düzenlenmeksizin satılan bu gibi kıymetlerin halen işletme kayıtlarında gözükmesi nedeniyle oluşan gerçek dışılık, fatura düzenlenerek kayıt ve beyanlara bu kıymetlere ait hasılat olarak intikal ettirilmesi sağlanmak suretiyle düzeltilmektedir. Faturalama işlemi, emtialar bakımından kayıtlarda yer alan maliyete, bu maliyete aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safî kâr oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın eklenmesi suretiyle yapılacaktır. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır. Makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından ise mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınmak suretiyle ilgili kıymetlere ilişkin kayıt ve beyanlar yapılacaktır. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, bu Kanunda belirtilen süre içinde faturalama işlemini yapmaları ve bu faturaları yasal kayıtlarına intikal ettirmeleri gerekmektedir. Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik ceza ve faiz uygulanmayacaktır. Yasal kayıtlara intikal ettirilen tutarlar, cari yıl gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu tutarlar ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesinde beyan edilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2020 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki

net alacak tutarlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden %5 oranında verginin hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 7- 2021 Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği halde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlardan kaynaklanan genel sağlık sigortası primi alacakları, topluluk sigortası primi alacakları, Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış olan isteğe bağlı sigorta primleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı alacak asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların;

30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacaklarının,

30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacaklarının,

Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların, ek 5 ile ek 6 ncı maddeler kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, Nisan 2021 ayı ve öncesi 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında borcu bulunanlara 31/12/2021 tarihine kadar bu borçlarını gecikme zammı ve cezasız ödeyebilme, bu tarihe kadar da sağlık yardımlarından yararlanma imkânı getirilmiştir. Kanunun yayımı tarihine kadar hiç gelir testine girmemiş genel sağlık sigortalarının 30/11/2021 tarihine kadar gelir testine gitmeleri halinde belirlenecek gelir durumlarına göre tescillerinin güncellenmesi sağlanmaktadır.

Bağ-Kur sigortalılarının muhtelif kanunlarla durdurulan sigortalılık süreleri nedeniyle ödemedikleri prim borçlarının Kanun kapsamında ödeme imkânı verilmektedir.

Madde 8- 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihine kadar tebliğ edilen özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkinin usulü ile başvuru ve taksitlendirme süresi düzenlenmiştir.

30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihine kadar tebliğ edilen idari para cezalarının yapılandırma kapsamına alınması sağlanmıştır.

30/4/2021 tarihi ve önceki dönemlere ilişkin olup yapılandırmaya son başvuru tarihine kadar başvuruda bulunmak kaydıyla ilk taksit ödeme süresi sonuna kadar tahakkuk edecek SGK alacaklarının yapılandırma kapsamına alınması düzenlenmiştir.

7 nci madde ve bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği düzenlenmiştir.

Madde 9- Maddede Kanunun uygulamasına ilişkin ortak hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. Başvuruda bulunan mükelleflerin borçlarını genel olarak ikişer aylık devreler halinde on sekiz eşit taksitte ödemeleri öngörülmüş, ayrıca daha kısa sürede ödeme seçenekleri de düzenlenmiştir. Ancak, yapılandırılan borçların taksitler halinde ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçların maddede belirtilen katsayılara göre arttırılmış şekliyle ödenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Borçların, ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin ödenmesi halinde ilgili maddelere göre yapılandırılmış olan borçlara herhangi bir ek mali müeyyide uygulanmayacağı, erken ödemeyi teşvik etmek amacıyla yapılandırılmış borçlardan indirim yapılacağı hususları düzenlenmiş ve bu kapsamda yapılandırılan alacağın ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi şartına bağlı olarak fer'i alacaklar yerine hesaplanmış olan Yİ-ÜFE tutarından %90 oranında, ilk iki taksit içerisinde ödenmesi halinde ise %50 oranında indirim yapılacağı öngörülmüştür.

İlgili maddelerde yer alan azami süreler aşılmamak kaydıyla bu Kanuna göre yapılandırılan borçlar altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödenebilecektir. Borçluların ödeme seçeneklerinden birini başvuru esnasında tercih etmeleri gerekmektedir. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılması mümkün olmadığı halde daha kısa sürede ödeme yapılması mümkün olup, bu takdirde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir. Ayrıca il özel idareleri, belediyeler ve spor kulüplerine yönelik farklı taksit seçenekleri düzenlenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerinin bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacaklarının 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ne şekilde ödenebileceği düzenlenmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarının mahsuben ne şekilde ödenebileceği düzenlenmiştir.

Maddenin altıncı fıkrasında, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında en fazla iki taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Kanun hükümlerinin ihlal sayılmayacağı, ödenmeyen bu tutarların son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi halinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde, Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam edileceği düzenlenmiştir.

Ayrıca, taksitlere yönelik küçük tutarlı eksik ödemelerin ihlal sayılmayacağı belirtilerek taksitlendirmenin devamı sağlanmıştır.

Maddenin sekizinci fıkrasıyla, Kanunun bazı özel hükümleri saklı tutulmak suretiyle borçluların ödedikleri tutar kadar bu Kanundan yararlanmalarına imkân verilmektedir. Ayrıca, Kanun kapsamında yapılandırıldığı halde Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmediği için Kanundan yararlanılarak ödenme imkânını yitiren dolayısıyla yapılandırma öncesi şekline geri dönen alacakların, borcun niteliğinde bir değişiklik yapmayacağı yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak ilgili mevzuata göre takip işlemlerinin yapılacağı ve yapılandırma öncesi başlamış olan takip işlemlerinin geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam edeceği, bu konudaki tereddütleri gidermek amacıyla madde metninde açıkça düzenlenmiştir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; 6183 sayılı Kanun ve ilgili kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacakları ile 7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan ve ödemesi devam eden alacakların bu Kanun hükümlerinden ne şekilde yararlanacağı açıklanmaktadır.

Maddenin onuncu fıkrasında, bu Kanun kapsamında yapılandırılmayacak alacaklar düzenlenmiştir.

Maddenin onbirinci fıkrasında, bu Kanuna göre ödenecek tutarlara Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için herhangi bir zam veya faiz hesaplanmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin onikinci fıkrasında, bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizlerin ne şekilde kaldırılacağı düzenlenmiş ve Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle daha önce tatbik edilen hacizlere konu malların, borçlunun talebi halinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabileceği yönünde düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca Kanun kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az %10'unun ödenmiş olması kuralı getirilmiştir.

Maddenin onüçüncü fıkrasında, Kanunun yararlanma şartı olarak öngördüğü davadan vazgeçme işlemlerinin ne şekilde yapılacağı, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılamayacağı ve hiçbir mercie başvurulamayacağı düzenlenmiştir. Böylece, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan alacaklara ilişkin karşılıklı olarak sulh yoluyla çözüm amaçlandığından, bu alacaklara dair herhangi bir yargı merciine, Vergi Usul Kanununun 124 üncü maddesi dâhil dilekçe ve başvuru hakkı kapsamında Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu dâhil herhangi bir mercie başvurulamayacağı, başvurulsa dahi bu başvurular üzerine herhangi bir işlem yapılmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin ondördüncü fıkrasında, yapılandırma kapsamındaki alacaklara yönelik zamanaşımı sürelerinin işlemeyeceği düzenlenmiştir.

Maddenin onbeşinci fıkrasında, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılan ödemeler ile bu Kanun kapsamındaki alacaklara karşılık yapılan ödemelerin, sonradan iadesini önlemek amacıyla red ve iade yapılmayacağı düzenlenmiştir. Ancak, mükerrer tahsil edilen tutarların iade edilebileceği tabiidir.

Ayrıca, 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesinin de yapılmayacağı açıklanmıştır.

Ancak, dava konusu olan tarhiyatlar ile idari para cezası ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarların; ilk derece mahkemesinde devam eden davalar ile ilk derece mahkemesince daha önce verilmiş terkin kararları için kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan alacaklara yönelik hükümlerden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine, nakden ya da mahsuben iade edilebileceği yönünde istisna getirilmiştir.

Maddenin onaltıncı fıkrasında, Cumhurbaşkanının Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkili olduğu ve 213 sayılı Kanuna göre mücbir sebep hali ilan edilen durumlarda, taksit ödeme sürelerinin belirlenmesine yönelik hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin onsekizinci fıkrasında, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idareler yetkili kılınmış ve il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına yönelik usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği düzenlenmiştir.

Madde 10- Maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında, Sosyal Güvenlik Kurumunun iş kazası, meslek hastalıkları gibi sebeplerle işverene rücu edilen alacakları ve emekli aylıklarından yersiz ödenenlerden kaynaklı alacakları ile Tarım Bağ-Kur'lularının prim borçlarına karşılık olarak, sattıkları ürün bedellerinden kesinti yapılmak suretiyle SGK'ya ödenmesi gereken prim alacaklarının yapılandırılması düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçlarının yapılandırılması düzenlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu kapsamında meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının yapılandırılması düzenlenmektedir.

Madde 11- Maddeyle, 213 sayılı Kanuna 2018 yılında eklenen ve bilanço esasına göre defter tutan tam mükellef gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin aktiflerinde yer alan taşınmazlarının değerlerinin Yİ-ÜFE değerindeki artış oranı dikkate alınarak yeniden belirlenebilmesine imkân tanıyan geçici 31 inci maddesine eklenen bir fıkra ile söz konusu mükelleflerin aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazların yanı sıra amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini 31/12/2021 tarihine kadar maddede yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeni eklenen fıkrada yer alan hükümler çerçevesinde yeniden değerleyebilmelerine imkân tanınmaktadır. Eklenen bu fıkra ile maddenin önceki uygulamasından farklı olarak taşınmazların yanı sıra amortismana tabi diğer iktisadi kıymetler de yeniden değerlenebilecektir. Sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler için değerleme işlemi yapılamayacaktır. Mevcut madde metninde taşınmazlar için öngörülen hükümler amortismana tabi diğer iktisadi kıymetler için de uygulanacaktır.

Madde 12- 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu olan ve ödeme yapmayan sigortalıların, sigortalılık sürelerinin durdurulması, prim borçlarının silinmesi, talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 13- Madde ile karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağı hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 14- Yürürlük maddesidir.

Madde 15- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu *28/5/2021*
Esas No: 2/3622
Karar No: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3622 esas numaralı, *"Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi"* Komisyonumuzun 26/5/2021 ve 27/5/2021 tarihlerinde yaptığı 31 inci ve 32 nci birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

İstanbul Milletvekili Vedat DEMİRÖZ ile 79 milletvekili tarafından 21/5/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3622 esas numaralı *"Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi"* Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 26/5/2021 ve 27/5/2021 tarihlerinde yaptığı 31 inci ve 32 nci birleşimlerinde 2/3622 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi İstanbul Milletvekili Vedat DEMİRÖZ ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türkiye Belediyeler Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ile Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) ve Türk Eczacıları Birliği (TEB) temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/3622 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/3622 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- 30.4.2021 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere ait olmak üzere; vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme zam ve faizlerini, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun ve üst kurul para cezaları hariç idari para cezalarını, adli para cezaları hariç 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) ve il özel idarelerinin alacakları ile öğrenim kredileri, ecrimil gibi asli ve fer'i amme alacaklarını, SGK primleri, yersiz ödemeleri, idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme cezası alacaklarını, belediyelerin vergi, ücret, pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları kapsayacak şekilde yapılandırmaya,

- SGK hariç diğer kamu idarelerinin kesinleşmiş alacaklarının; borç asıllarının tamamının, gecikme faizi ve zammı yerine Yİ-ÜFE ile güncellenen tutarın ve vergi aslına bağlı olmayan cezaların yüzde 50'sinin ödenmesi koşuluyla vergi cezalarının, gecikme zammının ve faizlerinin tahsilinden vazgeçilmesine,

- Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklarda ihtilafın bulunduğu aşamaya göre; dava devam ediyorsa vergi aslının yüzde 50'sinden, terkin kararı verilmişse yüzde 10'undan, tasdik kararı verilmişse tamamından vazgeçilmesine, gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE tutarının ödenmesi hâlinde; kalan vergi aslından, vergi aslına bağlı olarak kesilen cezalarının tamamından ve gecikme faizinden vazgeçilmesine,

- İnceleme ve tarhiyat aşamasındaki kamu alacaklarında inceleme sonunda yapılacak tebligata bağlı olarak; vergi aslına bağlı alacağın yüzde 50'sinin, gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE tutarının, gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin ödenmesi hâlinde kalan vergi asılları, vergi cezaları ile gecikme faizinin terkin edilmesine,

- Mükelleflerin 2016 ilâ 2020 yıllarına ait gelir vergisi, kurumlar vergisi, gelir/kurumlar stopaj vergileri ile katma değer vergilerini öngörülen oranda artırmaları ve öngörülen oranda vergi ödemesi yapması kaydıyla artırımda bulundukları yıllar ve vergi türleri ile sınırlı olmak üzere haklarında vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmamasına,

- İşletmelerde mevcut olup kayıtlarda yer almayan veya kayıtlarda yer alıp işletmelerde yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile kayıtlarda yer alıp işletmelerde mevcut olmayan kasa mevcudu ile ortaklardan alacaklara ilişkin kayıtların düzeltilmesine imkân sağlanmasına,

- 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi, ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi, SGK tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı asılları ile Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilmesine,

- Sosyal Güvenlik Kurumunun ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezalarının yapılandırılmasına,

- Kanun Teklifi kapsamında başvuru, bildirim ve beyanların 31.8.2021 tarihine kadar yapılmasına, peşin ve ilk taksit ödemelerinin SGK hariç idarelere 30.9.2021 tarihine kadar; SGK'ya ise 31.10.2021 tarihine kadar yapılmasına, yapılandırılan tutarların peşin veya 6, 9, 12, 18 taksit şeklinde ödenebilmesine,

- Matrah ve vergi artırımları kapsamındaki ödemelerin peşin veya 6 taksitte yapılabilmesine, matrah artırımı kapsamında ödemelerin peşin yapılması hâlinde vergide yüzde 10 oranında peşin ödeme indirimi sağlanmasına,

- Taksitle ödeme seçeneğinde yapılandırılan tutarlara yıllık yüzde 9 oranına tekabül eden katsayı uygulanmasına,

- Yapılandırılan borcun; tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde Yİ-ÜFE tutarının yüzde 90'ından, ilk iki taksit ödeme süresi içinde tamamının ödenmesi hâlinde ise yüzde 50'sinden vazgeçilmesine,

- İdari para cezalarının peşin ödemelerinde yüzde 25 ve yüzde 12,5 oranında indirim yapılmasına,

- SGK'nın iş kazası, meslek hastalıkları gibi sebeplerle işverene rücu edilen alacaklarının, emekli aylıklarından yersiz ödenmesinden kaynaklı alacakların, tarımsal faaliyette bulunan Bağ-Kur'luların prim borçlarına karşılık olarak, sattıkları ürün bedellerinden kesinti yapılmak suretiyle SGK'ya ödenmesi gereken prim alacaklarının yapılandırılmasına,

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti borçlarının yapılandırılmasına,

- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğinin (TÜRMOB) üyelerinden olan aidat borçları ile odaların birlik payı borçlarının yapılandırılmasına,

- Mükelleflere, aktiflerinde kayıtlı bulunan taşınmazları ve amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini 31.12.2021 tarihine kadar yeniden değerlemeye tabi tutarak hesaplanan değerleme farkı üzerinden % 2 oranında vergi ödemek suretiyle bilançolarını güncelleme imkânı sağlanmasına,

- 30.4.2021 tarihi itibarıyla kendi adına ve hesabına çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlardan prim borcu olan ve ödeme yapmayan sigortalıların, sigortalılık sürelerinin durdurulmasına, prim borçlarının silinmesine, talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesine,

- Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin yükümlülüklerini yerine getirmesi hâlinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Covid-19 salgınının ekonomik ve sosyal hayata olan etkileri göz önüne alındığında bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasının olumlu karşılandığı, buna karşın kapsamı değişmekle birlikte son yıllarda birçok yapılandırma kanununun hayata geçirildiği, bu durumun vergi bilincini zedelediği ve uzun vadede mali disiplini bozucu etkileri olabileceği, ayrıca yapılandırma kanunlarının yanında mali yükümlülüklerini zamanında yerine getiren mükellef sayısını daha da artıracak düzenlemelere de ihtiyaç duyulduğu,

- Covid-19 salgını yanında son dönemlerde yaşanan olumsuz ekonomik gelişmeler göz önüne alındığında yapılandırma müessesesine ilişkin kamuoyunda bir beklenti oluştuğu, ancak kamu alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemelerin istisnai bir uygulama olarak kalması gerektiği, bu açıdan yapısal reformların hayata geçirilmesinin önem arz ettiği, aksi takdirde vatandaşların borçlarının yapılandırılmasına yönelik düzenlemelere sürekli ihtiyaç duyulacağı,

- Yapılandırmanın tüm sektörleri kapsadığı ancak, vergi bilincinin zedelenmemesi için sektörel ayrıma gidilebileceği ya da sermaye yapıları farklı olan mükelleflere yönelik farklı uygulamaların geliştirilmesinde fayda olabileceği, bu noktada yapılandırmaya ilişkin düzenlemelerin analizlerinin etkin bir şekilde yapılmasının önem arz ettiği,

- Kamu alacaklarının yapılandırılması kapsamında alacak tutarının ana parası üzerine uygulanması öngörülen ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranına göre belirlenen yüzde 4,2'lik oranın piyasa faiz hadleri ile karşılaştırıldığında oldukça düşük bir seviyede belirlendiği, söz konusu durumun vergi mükelleflerini vergi ve diğer yasal yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemeye yönlendirebileceği, bunun sonucunda kamu alacaklarının tam ve zamanında etkin bir şekilde tahsil edilememesi riskinin doğabileceği,

- Teklifte, TOBB ile TÜRMOB üyelerinin aidat borçlarının yapılandırma kapsamına alındığı, kamu alacaklarının yapılandırılması hususunda adil bir düzenleme yapılabilmesinin sağlanması amacıyla yapılandırma kapsamının mümkün olduğu kadar geniş tutulması gerektiği, bu çerçevede benzer şekilde diğer meslek birliklerinin de ihtiyaç duyulması hâlinde söz konusu yapılandırma müessesesinden faydalanmasının hakkaniyete uygun olacağı,

- Vergiye gönüllü uyumu yüksek olan ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeye özen gösteren mükelleflerin, vergiye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınan mükelleflere göre matrah artırımlarına ilişkin oranların daha düşük seviyede belirlenmesinin, vergilendirmede adaletin sağlanması bakımından önem arz ettiği,

- Kredi tahsis sürecinin sağlıklı işlemesinin ekonomik ve ticari hayatta büyük önem taşıdığı, bu açıdan karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin yükümlülüklerini yerine getirmesi hâlinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların

dikkate alınmamasına ilişkin düzenlemenin ticari hayata ve bankacılık sektörünün risk yapısına zarar verebileceği, bunun yerine normal kredi aktarım mekanizmasının çalışmasını sağlayacak tedbirlerin hayata geçirilmesinin daha isabetli olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi İstanbul Milletvekili Vedat DEMİRÖZ ve ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Covid-19 küresel salgınının etkilerinin tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de devam etmesi nedeniyle borcunu ödemekte zorlanan vatandaşlarımıza kolaylık sağlanması açısından yapılandırma düzenlemesine ihtiyaç duyulduğu, bunun yanında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumunun vergilerini ve primlerini düzenli ödeyen mükelleflere yönelik vergiye uyumu kolaylaştırıcı düzenlemelerin halihazırda uygulandığı, bu açıdan vergi ödemelerinde hakkaniyetin tesis edilmesine dikkat edildiği,

- Kamu alacakları yapılandırılırken alacağın aslından vazgeçilmediği ve mükellefin borç aslını ödemekle yükümlü olduğu, ancak buna ilave olarak gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE oranında yeniden hesaplanacak bir faizin esas alınarak mükellef için avantajlı bir düzenleme yapılacağı, ayrıca kesinleşmiş kamu alacakları dışında incelemesi devam eden veya mahkemeye intikal etmiş ihtilaflı kamu alacaklarının da yapılandırmaya dahil edilmesinin yalnızca vatandaşlar açısından değil yargı açısından da önemli kolaylıklar getireceği ve ihtilaflı alacakların sulh yoluyla tahsiline olanak sağlanacağı,

- Anayasa'nın hukuk devleti ve eşitlik ilkeleri gereği kanunların herkes için herhangi bir ayrım yapılmadan düzenlenip uygulamaya konulduğu, bu doğrultuda kamu alacaklarının yapılandırılması hususunda da mükellefler arasında eşitsizliğe mahal verilmemesi için sektörel ya da başka her hangi bir ayrıma gidilemeyeceği,

- Yapılandırma kapsamına alınan alacaklar toplamının 401 milyar Türk lirası olduğu, ancak Teklifte alacağa ilişkin anaparanın ödenmesi durumunda vergi ziyaı cezalarının silinmesinin öngörülmesinden dolayı vergi ziyaına ilişkin tutarlar hariç tutulduğunda yapılandırma kapsamında yer alan asıl alacak tutarının 244,5 milyar Türk lirası, yapılandırma kapsamına alınmayan alacaklar bakiyesinin ise 86 milyar Türk lirası olduğu, Sosyal Güvenlik Kurumuna ait olan ve yapılandırma kapsamına alınan alacaklar toplamının ise 74 milyar 657 milyon Türk lirası olduğu,

- Yapılandırma kapsamında yer alan alacaklardan vergi alacakları toplamının 277 milyar Türk lirası seviyelerinde bulunduğu, vergi alacaklarının 83,2 milyar Türk lirasının tahsil kabiliyetinin bulunmadığı, 91,4 milyar Türk lirası tutarındaki vergi alacağının ise yasal nedenlerle takibinin durduğu, vergi dışı alacaklar toplamının ise 331,5 milyar Türk lirası olduğu ve 262,5 milyar Türk lirasının tahsil kabiliyetinin bulunmadığı,

- Geçmiş dönemlerde mükelleflere yönelik matrah ve vergi artırımına ilişkin düzenlemelerin yapıldığı, bu kapsamda 6736 sayılı Kanun uyarınca yapılan matrah artırımları neticesinde 14 milyar 365 milyon Türk lirası tutarında tahsilat elde edildiği, 7143 sayılı Kanun uyarınca yapılan matrah artırımı ile de 9 milyar 71 milyon Türk lirası tahsilatın gerçekleştirildiği,

- Meslek odalarının ve birliklerinin üyeleriyle olan borç/alacak durumunun her meslek kuruluşunda kendi iç işleyişiyle ilgili bir durum olduğu ve alacak yapısının birbirinden farklı nitelikte olabileceği, bu kapsamda söz konusu meslek kuruluşlarının üyelerinden kaynaklı alacaklarının ancak kendileri tarafından talep edilmesi hâlinde yapılandırma kapsamına alınmasına yönelik bir yaklaşımın benimsendiği ve bu çerçevede de taleplerin karşılandığı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır. Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3 ve 4

Teklifin 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 5

Teklifin 5 inci maddesi; gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımına esas beyan ettikleri matrahlarına uygulanması öngörülen oranın 2016 için %30 yerine %35, 2020 yılı için ise %20 yerine %15 olarak belirlenmesini teminen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 6

Teklifin 6 ncı maddesi; işletme kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerde bulunmayan kasa mevcutları ile işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla ortaklardan alacaklı ya da ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerin 31/8/2021 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilerek düzeltilmesinde uygulanacak olan %5 oranının %3 olarak belirlenmesini teminen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 7, 8 ve 9

Teklifin 7, 8 ve 9 uncu maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 10

Teklifin 10 uncu maddesi;

- Araç muayenelerini süresinde yaptıramamış olanlara; 31/12/2021 tarihine kadar muayenelerini yaptırmaları şartıyla muayenede gecikilen her ay ve kesri için alınan yüzde 5 fazla yerine Yİ-ÜFE oranları, Kanunun yayımı tarihinden sonra da aylık yüzde 0,75 oranı üzerinden hesaplanacak tutarı ödemelerine imkân sağlanmasına ve bu kapsamda yetkili kuruluş tarafından tahsil edilen tutarların ilgili vergi dairesine ödenmesine,

- Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi kapsamında 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlanıldıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların, bu Kanun kapsamında yapılandırmaya başvurmak suretiyle kesinleşmesi halinde uyumlu mükellef indirimi kapsamında yararlanılan tutarın tarh edilmesine ilişkin hükmün uygulanmamasına; diğer yandan yapılandırmaya başvuran ve yapılandırmalarını ihlal etmeyen mükellefler için haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması hükmü ihlal edilmemiş sayılmasına,

- 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkârların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkârların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borçlarının yapılandırılmasına,

- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların ilgili barolara olan baro kesenekleri ile Türkiye Barolar Birliğine olan staj kredisi borçlarının yapılandırılmasına,

- 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçlarının yapılandırılmasına,

- 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyine olan birlik payı borçlarının yapılandırılmasına,

- 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Diş Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının yapılandırılmasına,

- 4706 sayılı Kanunun geçici 25, 26 ve 28 inci maddeleri kapsamında ertelenen bedeller hariç olmak üzere, ilgili Kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 30/4/2021 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan bedellerin yapılandırılmasına,

yönelik düzenlemelerin eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 11, 12 ve 13

Teklifin 11, 12 ve 13 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen öğrencilerden anılan Kanunun 19 uncu maddesi uyarınca alınan faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarihin faiz başlangıç tarihi olarak esas alınmasını öngören bir düzenleme Teklif metnine yeni çerçeve 14 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına yükseköğretim kurumları adına gidenlerden ancak doktora öğrenimlerini başarıyla tamamlayanlara yurda döndüklerinde adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunun atama kriterlerini karşılamaları şartıyla doktor öğretim üyesi/öğretim görevlisi kadrolarına atanma imkânı verilmesini ve bu öğrencilere akademik gelişimini izlemek, ders planlaması, tez çalışmaları ve akademik süreçler ile adına öğrenim görülen yükseköğretim kurumunun ihtiyaç duyduğu bilim alanı konularında bilgilendirme ve rehberlik yapmak, önerilerde bulunmak ve yükseköğretim kurumu ile öğrenci arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla adına gönderildikleri yükseköğretim kurumunca danışman atanması uygulamasının getirilmesini öngören bir düzenleme Teklif metnine yeni çerçeve 15 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen öğrencilerden alınacak tahsil masraf ve faizlerinin yapılandırılmasını öngören bir düzenleme Teklif metnine yeni çerçeve 16 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 14

Teklifin yürürlüğe ilişkin 14 üncü maddesi; 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 15

Teklifin yürütmeye ilişkin 15 inci maddesi; 18 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
- Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
- Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
- Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
- Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
- Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
- Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
- İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
- İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki ERSOY,
- Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
- Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
- Trabzon Milletvekili Salih CORA,
- Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ

özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Cevdet Yılmaz	*İsmail Faruk Aksu*	*Abdullah Nejat Koçer*
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Kâtip	Üye	Üye
Şirin Ünal	*Ekrem Çelebi*	*Bülent Kuşoğlu*
İstanbul	Ağrı	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Durmuş Yılmaz	*Orhan Yegin*	*Cavit Arı*
Ankara	Ankara	Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
İbrahim Aydın	*Nilgün Ök*	*Garo Paylan*
Antalya	Denizli	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye	Üye	Üye
Ahmet Kılıç	*İbrahim Aydemir*	*Cemal Öztürk*
Bursa	Erzurum	Giresun
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
Mehmet Bekaroğlu	*Emine Gülizar Emecan*	*Erol Katırcıoğlu*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Yaşar Kırkpınar	*Kamil Okyay Sındır*	*Mustafa Baki Ersoy*
İzmir	İzmir	Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
Mustafa Kalaycı	*Abdullatif Şener*	*Uğur Aydemir*
Konya	Konya	Manisa
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
Süleyman Girgin	*Salih Cora*	*Erhan Usta*
Muğla	Trabzon	Samsun
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
	Üye	
	İsmail Güneş	
	Uşak	
	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/3622) esas numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" ile ilgili değerlendirmelerimiz aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/3622) esas numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 18[1] maddeden oluşan bir kanun teklifidir.

Söz konusu kanun teklifine komisyondaki görüşmeler sırasında verilen önergelerle kanun teklifinin ana temasına uygun olmayan ve esas itibarıyla Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun görev alanına giren 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunla ilgili 3 madde ilave edilmiştir.

Söz konusu kanun teklifi; geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan, yaklaşık otuz beş aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (?) olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun mahzurlarını ortaya konulmasına örnek teşkil edebilecek bir kanun teklifi konumunda bulunmaktadır.

Söz konusu 18 maddelik torba kanun teklifi aynı zamanda biri birinden farklı 4 ayrı kanunda değişiklik yapmaktadır.

Teklif metninin genel gerekçesinde; "*Covid-19 salgınının ülke ekonomisine etkilerini azaltmak, istihdamı ve üretimi korumak ve vatandaşların salgından en az şekilde etkilenmesini sağlamak için alınan önlemler ve sağlanan desteklerin yanı sıra bir seri düzenleme yapıldığı, işletmelerin vergi ve sigorta primleri başta olmak üzere kamuya olan yükümlülüklerinin ertelendiği, vergi oranlarında indirime gidildiği; 17 Kasım 2020 tarihinde yayımlanan 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden*

[1] Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 15 maddeden oluştuğu halde komisyondaki görüşmeler sırasında verilen, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunda değişiklik öngören ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda değerlendirilip görüşülmesi gereken 3 adet önerge ile teklifteki madde sayısı 18'e yükselmiştir.

Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla kişi ve kuruluşların, Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine ve Yatırım izleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına ve çok sayıda kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlara olan kesinleşmiş borçlarının yapılandırılması ve taksitler halinde ödenmesi imkânı getirilmiş bulunduğu; ancak, küresel salgının yayılımının ve etkilerinin devam etmesi nedeniyle yapılandırma taksitlerini ödeyemeyen ya da borçları yapılandırma kapsamında bulunmayan vatandaşlarca yeni bir imkân verilmesi taleplerinin yoğunlaşmış bulunduğu, ayrıca kesinleşmiş borçlar dışında ihtilaflı aşamada bulunan veya henüz inceleme ve takdir işlemleri tamamlanmamış borçların da, ihtilaflara son verilmesi ya da yeni ihtilaflar başlatılmaması amacıyla düzenleme yapılması talebinin dile getirilmiş olduğu ifade edilerek, bu teklif ile 7256 sayılı Kanunun kapsamından sonraki dönemlerden borcu bulunan vatandaşlar ile 7256 sayılı Kanundan yararlanmak üzere başvurduğu halde gerekli ödemeleri yapmaması nedeniyle Kanunu ihlal etmiş olanları da kapsayacak şekilde kesinleşmiş alacaklar için yeniden yapılandırma düzenlemesi yapılmasının amaçlanmış bulunduğu" belirtilmektedir.

Metnin gerekçesinde; *"Ayrıca, ihtilaflı ya da inceleme ve takdir işlemleri devam eden alacaklar için de yapılandırma imkânı getirilerek bu aşamalardaki alacakların bir an önce Hazineye intikalinin sağlanması, matrah ve vergi artırımı yoluyla vergilemede öngörülebilirliğin artırılarak geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılması ve işletme kayıtlarının fiili durumlarına uygun hale getirilerek kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesine yönelik düzenlemeler öngörüldüğü"* ifade edilmektedir.

"Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" kapsamı ve özü itibarıyla bir mali af getiren kanun teklifidir.

Çünkü teklifte yer alan maddelerin içeriğinden de anlaşılacağı üzere bazı şartlara uyularak ödeme ve taksitlendirme yapılması halinde kamu alacağının tamamından veya bir bölümünden vazgeçilmesi söz konusudur. Söz konusu teklifin komisyonlarda görüşülmesi sırasında teklif ile ilgili olarak "af kelimesinin kullanılmasından özenle kaçınılmıştır.

Doğrudan af niteliğinde olan bu düzenleme bir teklif olarak getirilmiştir. Çok geniş kapsamlı bu af düzenlemesinin bir hükümet tasarısı olarak T.B.M.M.'ye sunulmasının TBMM gelenek ve göreneklerine ve yasama mantığa daha uygun olacağı aşikardır.

Ancak 35 aydır uygulamaya çalışılan adına "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" denilen ucube sistemde mali af niteliğindeki tekliflerin de hükümet tasarısı olarak T.B.M.M.'ye sunulması Anayasa'nın 87 ve 88. maddeleri hükmü gereği mümkün görünmediğinden böylesi acayip bir durumla karşı karşıya bulunmaktayız

Aslında Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun büyüklüklerini etkileyen özellikle bütçenin gelir bölümünü ilgilendiren bu boyuttaki mali af niteliğindeki bu tip kanun tekliflerinin milletvekilleri yerine yürütme yani Cumhurbaşkanı tarafından T.B.M.M.'ye sunulmasını sağlayacak anayasal mekanizmanın ihdasında yarar bulunmaktadır.

Vergi ve prim borçlarını yeniden yapılandıran; vergi cezaları, idari para cezaları, gecikme zammı, gecikme faizi ve gecikme cezalarına af niteliğinde indirimler getiren; bazı diğer kamu alacaklarında veya kamu alacağı niteliğinde olmayan alacaklarda (bazı meslek örgütlerinine ait aidat vb alacaklarda) yeniden yapılandırmaya giden bu kanun teklifi, kamu alacaklarının yapılandırılması konusunda bugüne kadar ortaya konulan en kapsamlı düzenlemelerden birisidir.

Vergi hukuku bakımından af, vergi cezalarını ortadan kaldıran hukuksal bir kurumdur. Vergi affı, genel olarak, vergi kanunlarına aykırı hareket edenlere uygulanan idari ve hukuki yaptırımların ortadan kaldırılmasıdır. Devlet, vergi affı ile koyduğu kuralların bozulmasına karşı yaptırım olarak kullandığı cezalandırma hakkından ve alacağından tek taraflı olarak vazgeçmektedir. Dolayısıyla vergi affı, vergi cezalarının sona erme nedenlerinden biridir.

Vergi ahlakı bakımından vergi affı ise, yasal olarak ödenmesi gereken vergi borcunun tam ve eksiksiz olarak zamanında ödenmemesidir. Kültürel ve ekonomik gelişme düzeyi ile yakından ilgili olan vergi ahlakı, "vergi ödeme bilinci" olarak tanımlanmaktadır.

Vergi afları, vergi psikolojisi açısından vergi yükümlülüğünü yasalara uygun bir biçimde yerine getirmiş olanlar için önemli sakıncaları da beraberinde getirir. Vergi kaçağını azaltmak amacı ile ileriye dönük olarak kullanılan bir yöntem olarak

adlandırılan vergi affında temel amaç, af yolu ile vergi yükümlülerini bugün için gerçek matrah beyanına teşvik etmek ve gelecekteki vergi tahsilatını genişletmek olmalı iken ülkemizde vergi affına sıkça başvurulması, her aftan sonra başka bir af beklentisine yol açmaktadır.

Ülkemizde son dönemlerde çok sayıda af yasası çıkarılarak neredeyse iki yılda bir vergi affına başvurulması bu kurumu gelenekselleştirmektedir. Bu durum, bir yandan vergi suçlarının işlenmesini özendirmekte ve vergi cezalarının caydırıcı etkisini azaltmakta; öte yandan da vergisini zamanında ödeyen yurttaşların adalet duygusunu incitmekte ve güvenini sarsmaktadır.

Vergi afları vergide eşitlik ilkesine de aykırı düşmektedir. Affın vergide eşitlik ilkesi yanında hukuksal ve ekonomik boyutlarıyla da değerlendirilmesi gerekir. Aflar hukuksal boyutuyla devlet-vatandaş ilişkisinin vergilendirme alanındaki yansıması olan vergi alacaklısı-vergi borçlusu ilişkisinin zamanında düzgün kurulmadığı gibi bir kabulü içermektedir.

Ekonomik boyutuyla değerlendirildiğinde ise vergilerle gerçekleştirilemeyen kamu giderlerinin finansmanı nasıl sağlanmaktadır, ya da vergi mükelleflerinin finanse etmediği kamu giderlerini kim finanse etmektedir sorularına da cevap aramak gerekecektir.

Geçmiş dönem uygulamalarından görüleceği üzere yapılan ve yapılmaya çalışılan bir yanlışta kamu alacaklarının tasfiyesine ilişkindir. AKP iktidarlarının Cumhuriyet döneminin en uygun koşullarına rağmen yıllardır beceremediği vergi reformu ve çok yanlış yaptığı sosyal güvenlik reformu maalesef bu durumun gerekçeleridir. Doğru sistem kuramayan, yanlışlıklarla dolu bir kamu yönetimi anlayışı ve ona bağlı kamu mali yönetim anlayışı ve uygulamaları sistemi ne yazık ki iflas noktasına taşımıştır.

Kamu yükümlülüklerinden kaçınmayı teşvik edici bu düzenlemelerle vergi adaleti ve genel olarak hakkaniyet anlayışı zedelenmektedir. Her defasında bu kez son denilerek açıklanan mali aflar, adeta 'sondan bir önceki'ne dönüşmüş durumdadır. Ayrıca düzgün, dürüst ve kurallara uygun çalışan mükellefler açısından da cezalandırılıyormuş hissini yaşatmaktadır..

Hükümet programlarında vergi politikalarının temel amacı; ekonomide kayıtdışılığın azaltılması, daha basit, adil ve geniş tabanlı bir vergi sistemi oluşturulması, şeklinde belirlenmiştir.

Ancak Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin uygulama sonuçlarına baktığımızda ise görülen tablo şu şekildedir: Vergi oranlarında bazı indirimler yapılmasına rağmen, istisna ve muafiyetler esastan ele alınamamış; vergi sistemi basit ve anlaşılır hale getirilememiş; vergilemede adaleti sağlamaya, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almaya ve vergiyi tabana yaymaya yönelik bir mesafe kat edilememiş; vergi denetimde koordinasyon ve tarafsızlık temin edilememiş ve denetim kapasitesi niteliksel ve nicel olarak geliştirilememiştir.

AKP hükümetleri vergi affı uygulamasını gerektirmeyecek ortam oluşturulmasını ve af beklentilerinin ortadan kaldırılmasını sağlayacak düzenlemeler yapamamıştır. Aksine vergi ve prim affı niteliğinde birçok düzenleme yapmıştır.

Vergi aflarının vergi ödevlerini süresinde yerine getirmiş olan mükellefler üzerinde yaratacağı olumsuz etkiyi gidermek ve vergiye uyumu artırmak amacıyla vergilerini düzenli olarak ödeyen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin ödüllendirilmesine yönelik ilave bir takım teşvik ve indirim mekanizmalarının devreye sokulması gerekmektedir.

Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar olduğu 2002-2021 arası 19 yıllık dönemde toplam 10 adet alacakların yeniden yapılandırılması ve/veya Varlık Barışı(Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması) Kanunu yürürlüğe konulmuş durumdadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

1	27.02.2003	4811 Sayılı Vergi Barışı Kanunu
2	22.11.2008	5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun (**Varlık Barışı**)
3	13.02.2011	6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
4	29.05.2013	6486 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu (**Varlık Barışı-Madde 13)**)
5	10.09.2014	6552 Sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun

6	19.08.2016	6736 sayılı Bazı Alacakların Yapılandırılmasına İlişkin Kanun **(Varlık Barışı-Madde 7))**
7	27.05.2017	7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına ilişkin Kanun
8	18.05.2018	7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun **(Varlık Barışı-Madde 10/13)**
9	17.07.2019	7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**(Varlık Barışı Madde 2)**
10	11.11.2020	7256 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun **(Varlık Barışı-Madde 21)**

Söz konusu kanunların kapsam ve içerik bilgileri ise aşağıdaki tabloda özetlenmeye çalışılmıştır.

Kanun içeriklerinin özeti	4811	5811	6111	6486	6552	6736	7020	7143	7186	7256
Kapsam[2](V[3]-VC-GZ-GF-İDPC-GÜMV-SGK-İL-BEL-YİKOB-TOB-TESK-YMM-SMM-Avuk-TİB-KOSGEB-Org.San.Böl.-Kira-Ecrisil-İrtifak Hakkı-Vakıflar Gen Müd-Kalkınma Ajans-TSE-Tarım.Koop.-Orm Köy kred.-DSİ(Belediyelerin Su alacakları)	X		X		X	X	X	X		X
Kesinleşmiş Alacaklar	X		X			X	X	X		X
Kesinleşmemiş dava aşamasında bulunan alacaklar	X		X			X		X		
İnceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan alacaklar	X		X			X		X		
Matrah ve vergi artırımı	X		X			X		X		
İşletme kayıtlarının düzeltimi	X		X		X	X		X		
Varlık Barışı		X(%2 vergi)		X(%2 vergi)		X		X(%2 vergi)	X(% 1 vergi)	X
İşletmede kayıtlı olmayan (para,altın,döviz, menkul kıymet,taşınmaz) beyanı,		X(%5 vergi)				X		X(%2 vergi	X(% 1 vergi)	X

[2] Kanunların kapsamı önce sadece vergi ve vergi cezaları, gecikme fiazi, gecikme zammı, idari para cezalarını kapsamakta iken bilahare kanun kapsamına SGK alacakları alınmış, son yıllarda yapılan kanunlarda ise kapsam tamamen değişik bir veçheye bürünmüş, hatta bazı kamu alacaklarının dışındaki alacak ve primlerin, aidatların vb. yapılandırılmasına kadar genişletilmiştir.

[3] V=Vergi, VC=Vergi Cezası, GZ=Gecikme Zammı, GF=Gecikme Faizi, İDPC=İdari Para Cezası, GümV=Gümrük Vergi ve cezalar, SGK=Sosyal Güv. Kurumu Alacakları, İL=İl Özel İdaresi Alacakları, BEL=Belediye alacakları, YİKOB=Yat.İz.Koor.Mer.Alacakları

Özel değerleme(taşınmaz ve aktif)										X

Öte yandan bu tür kapsamlı afların en azından birikmiş kamu alacaklarını tasfiye etmesi hedef olarak alınır. Nitekim, teklifin genel gerekçesinde birikmiş kamu alacaklarının tasfiyesi bir hedef olarak zikredilmiştir. Ancak, diğerlerinde olduğu gibi bu kanun uygulaması sonucunda da kamu alacaklarının tasfiyesi gerçekleşmeyecek ve affın sakıncalarıyla birlikte teklifin yasalaşması halinde önemli bir sorun olarak ortaya çıkacaktır.

Kamu alacaklarının tasfiyesi gerçekleşmeyecektir iddiamız mesnetsiz değildir. Komisyon çalışmaları sırasında verilen bilgilerden ve harici kaynaklardan edinilen bulgulardan yukarıda yer alan 10 adet yeniden yapılandırma ve/veya vergi barışı kanunlarının uygulama sonuçları aşağıda özetlenmektedir.

Tablodaki verilerden söz konusu kanunların uygulama sonuçlarına ilişkin tahakkuk/ tahsilat oranının gittikçe düştüğü anlaşılmaktadır.

Kanunlar	Öngörülen/Hedef-Beyan Edilen-Kapsama Miktarı	Toplanan(Tahsil edilen) Tutar
4811 Vergi Barışı	Hedef 10 Milyar TL. 7.9 Milyar Tl. vergi alacağı için yapılandırma yapılmış.	4.7 Milyar TL. vergi tahsilatı yapılmıştır
5811Varlık Barışı	48.2 Milyar TL varlık beyan edildi	1 Milyar 69 Milyon TL ödendi
6111 sayılı Kanun	39.5 Milyar TL. vergi, 24.167 Milyar TL. SGK alacağı yapılandırması yapılmış.	26.3 Milyar TL. vergi, 13.3 Milyar TL.SGK alacağı tahsilatı yapılmıştır
6486 Varlık Barışı	69.8 Milyar TL Varlık beyan	1.4 Milyar TL. Vergi tahakkuk ettirildi, bunun 209.2 Milyon TL.si tahsil edildi, beyan edilip Türkiye'ye getirilen tutar 10.5 Milyar TL.de kaldı.
6552 sayılı Kanun	43.7 Milyar TL. vergi, 38.3 Milyar TL. SGK alacağı yapılandırması yapılmış	11.2 Milyar TL.vergi, 11.344 Milyar TL. SGK alacağı tahsil edilmiştir.
6736	80.4 Milyar TL.lik vergi ve 42.3 Milyar TL. SGK alacağı yapılandırması yapıldı	41 Milyar 575 Milyon TL vergi, 10.682 Milyar TL. SGK alacağı tahsilatı yapılmıştır
7020	13.7. milyarlık vergi ve 7.7 Milyar TL SGK alacağı yapılandırması yapıldı.	5 Milyar 714 Milyon TL vergi, 1.792 Milyar TL. SGK alacağı tahsilat yapılmıştır.

7143	69.5 Milyar TL vergi alacağı 50.9 Milyar SGK alacağıyapılandırılmıştır	26 Milyar 686 Milyon TL. vergi alacağı 11.0 Milyar TL SGK alacağı tahsil edilmiştir
7186 (Varlık Barışı)	-	-
7256	Kapsama giren vergi borcu 289 Milyar TL. Bunun 116. Milyar TL.si yapılandırılmıştır. 101.7 Milyar SGK Alacağı yapılandırılmıştır.	16 Milyar 851 Milyon TL Vergi alacağı tahsil edilmiştir. 13.5 Milyar TL SGK alacağı tahsil edilmiştir.
Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi	Kapsama 401.3 Milyar TL. kapsama giren vergi alacağı, 74.6 Milyar TL prim alacağının gireceği ifade edilmiştir.	

Teklif metninin komisyonda görüşülmesi sırasında verilen bilgilerden, kanun kapsamına giren vergi ile ilgili alacakların toplamının 401 Milyar TL. olduğu, vergi ziyaı cezaları silineceğinden 244.5 Milyar TL. yapılandırma kapsamında bulunan alacak olduğu ifade edilmiştir. Vergi anlamında baktığımız zaman 83,2 milyar vergi alacağının tahsil kabiliyetinin olmadığı, 91.3 Milyar TL.'nin yasal nedenlerle takibinin durduğu, vergi dışı alacaklarda ise 262,5 milyarın tahsil kabiliyetinin bulunmadığı, 69 Milyar TL.nin takip edilebilir durumda olduğu belirtilmiştir.

Yine komisyondaki açıklamalardan 2020 yılı için geçen yıl Muhasebat Genel Müdürlüğü verileriyle vergi gelirlerinin tahakkuk tahsilat oranı yüzde 77,3 iken cari yıl oranı 91,5' olduğu ifade edilmiştir.

Covid 19 pandemisi gerekçe gösterilmesine karşın teklif metninde yer alan mali afla ilgili düzenlemeler bir ekonomik krizin hatta buhranın sonuçlarına ait düzenlemelerdir, ama istenilen geliri sağlamayacaktır.

Teklif metnindeki söz konusu düzenlemeler Covid-19 salgını ile de ağırlaşan ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizden çıkması için gerekli olan ortak aklın harekete geçmesini sağlayacak düzenlemeler değildir.

Güvenin ve ekonomik istikrarın olmadığı bir ülkede mali afların, vergi ve prim yapılandırmalarının başarılı sonuçlar getirmesi mümkün değildir.

Bu kadar sık yeniden yapılandırma ve varlık barışı düzenlemesi yapılan bir ülkede hiçbir vatandaş, hiçbir yurttaşın güven duyarak yurt dışındaki varlığını belli güvencelere rağmen yurt içine aktarması da öngörülemez. Yurt dışına giden varlığın nedeni Türkiye'deki ekonomik istikrarsızlıktır, ödenmeyen-kaçırılan verginin nedeni

hukuk sistemindeki aksaklıklardır, siyasal istikrarsızlıktır, vergi silahının acımasız bir şekilde mükellefler üzerine bir tehdit unsuru olarak kullanılmasıdır.

Bu tür düzenlemelerin sıklığı ve alışkanlık haline getirilmesi, ülkedeki vergi sistemine, belge ve kayıt ve denetim yapısına, kayıt dışı ekonomi ile mücadeleye, kara paranın aklanmasının önlenmesine de zarar verici nitelik taşımaktadır.

1. Yaklaşık otuz beş aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlık Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 4.Yasama döneminde de ısrarla sürdürülmektedir.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır

Söz konusu torba kanun teklifi 21.05.2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren birtakım düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 26.05.2021 günü saat 11.00'de Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 24.05.2021 tarih ve 13922241-130.02-819621sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarında gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklifi, Plan ve Bütçe Komisyonunun 26.05.2021 günü saat 11.00'de başlayan 31 Birleşiminde ve 27.05.2021 günlü 32. birleşiminde yapılan bir çalışma süreci sonunda üç madde ilavesi ile kabul edilmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

İlgili taraflar ve sivil toplum kuruluşları sürece katılmaksızın acele ile yasalaştırılan kamu alacaklarının ve diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılması veya diğer bir deyimle "mali af" girişimlerinden esaslı bir sonuç alınamamaktadır. Bu nedenle bu tür yasalar adeta her yıl tekrarlanan, ancak uygulama performansları tartışılan, amaçladıkları sonuca tam anlamıyla ulaşmayan yasa uygulamaları kategorisinde yerlerini almaktadırlar.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda ilgili sivil tarafları ve sivil toplum temsilcilerinin görüşlerini dikkate almaksızın yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin önceden dikkatine sunulmamıştır. Komisyon toplantıları sırasında çok fazla detay vermeyen iki adet tablo üyelerin bilgisine sunulmuştur.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanılması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali

komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Komisyona sevk edildiği sırada 15 maddeden oluşan bilahare komisyonda verilen önergelerle üç madde ilavesi ile 18[4] maddeye ulaşan söz konusu mini torba kanun teklifinin;

-7, 8, 9, 10 ve 12 maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

-13. maddesinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,

-Komisyonda verilen son dakika önergeleriyle eklenen 14, 15 ve 16. maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda,

ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğünün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman

---

[4] Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 15 maddeden oluştuğu halde komisyondaki görüşmeler sırasında verilen, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunda değişiklik öngören ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda değerlendirilip görüşülmesi gereken 3 adet önerge ile teklifteki madde sayısı 18'e yükselmiştir.

olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 18 maddelik kanun teklifinin 11 ila 16. maddeleri ayrıca toplam 4 ayrı Kanunda değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Teklif Maddesi	**Kanun Sıra No.**	**Düzenleme Yaptığı Kanun**
11	1	4/1/1961 tarihli **213 sayılı Vergi Usul Kanunu**'nun geçici 31 inci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmesi.
12	2	31/5/2015 tarihli ve **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu**'na geçici madde eklenmesi.
13	3	22/1/2009 tarihli ve **5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun**'a geçici madde eklenmesi.
14	4	8/4/1929 tarihli ve **1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun** 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna cümle eklenmesi
15		1416 sayılı Kanunun 21 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmesi.
16		1416 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi

18 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, 2 maddesi Milli Eğitim Bakanlığını, 1 maddesi Yüksek Öğretim Kurulunu ve tüm Üniversiteleri, 5 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını-Sosyal Güvenlik Kurumunu, 1 maddesi Ticaret Bakanlığını ve tüm Bankaları, 8 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını, Gelir İdaresi Başkanlığını ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

18 maddelik Kanun Teklifinin ilk 13 Maddesi;

-Kesinleşmiş veya kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan bazı alacakların yeniden yapılandırılması,

-İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler,

-Matrah ve vergi artırımı,

-İşletme kayıtlarının yeniden düzeltilmesi,

-Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının ve Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezalarının yeniden yapılandırılması,

-Bunlarla ilgili uygulamaya ilişkin ortak ve diğer hükümler,

-Kamu alacağı niteliğinde olmayan bazı oda ve birliklere ait diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılması,

-Bazı mükelleflere işletme aktiflerine kayıtlı taşınmaz ve amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutmasına olanak tanınması,

- Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna geçici madde ilave edilerek, sicil affı getirilmesi

ile ilgili bazı düzenlemeleri içermekte idi.

Teklifin komisyondaki görüşmeleri sırasında verilen önergelerle teklif metnine 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunla ilgili 3 (14, 15 ve 16. maddeler) madde ilave edilmiştir.

14. madde ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna cümle eklenmesi suretiyle 1416 sayılı Kanun kapsamında yurtdışına gönderilen öğrencilerden taahhütlerini ihlal edenler hakkında; Faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarihin faiz başlangıç tarihi olarak esas olarak alınması sağlanmaktadır.

16. madde, 14. madde ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikten halen öğrenimlerine devam eden öğrencilerin de yararlandırılması ve bu maddelerin uygulama detayları ile ilgilidir.

15. madde de ise, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 21 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra ilavesi suretiyle,

"Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerin öğrenimlerini izlemek ve değerlendirmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumu tarafından danışman atanır. Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerden doktora öğrenimlerini başarıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunun atama kriterlerini karşılamaları şartıyla doktor öğretim üyesi kadrolarına veya öğretim görevlisi kadrolarına ataması yapılır."

şeklinde bir düzenleme yapılmaktadır.

Söz konusu üç maddenin ihtisas alanı dışında bulunduğu için Plan ve Bütçe Komisyonundan ivedilikle Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilerek orada tüm detaylarıyla görüşülmesinin sağlanması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 4 adet Kanun metninde değişiklik yapan 19 maddelik söz konusu teklif, Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan son dakika müdahaleleriyle aynı zamanda mini torba yasa teklifi hüviyetine dönüştürülmüştür.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısında eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu mini torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğünün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracağı kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına önceden dağıtılmamıştır.

-Teklifteki tüm kanun maddeleri ile ilgili olarak bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

2. Kanun teklifinin bazı maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

(2/3622) esas numaralı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 18[5] maddeden oluşan aynı zamanda 4 ayrı kanun metninde değişiklik yapan yasa teklifinin bazı maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize topluca aşağıda yer verilmiştir.

Teklifin 1. maddesinde; yapılandırmaya konu alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmektedir. Maddeyle; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının alacakları yapılandırma kapsamına alınmaktadır.

[5] Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 15 maddeden oluştuğu halde görüşmeler sırasında verilen Milli Eğitim Komisyonunda değerlendirilip görüşülmesi gereken 3 adet önerge ile teklifteki madde sayısı 18'e yükselmiştir.

Yapılandırmaya konu alacaklar; esas itibarıyla 30/4/2021 tarihi dikkate alınarak belirlenmiş ve vergiler, vergi cezaları, idari para cezaları *(düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları, Covid-19 ile mücadele kapsamında verilen idari para cezaları ile tütün ve tütün mamulleri kullanımından kaynaklanan idari para cezaları hariç)*, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklar kapsama alınmıştır.

Ayrıca, bu idarelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacakları (adli para cezası hariç) ile belediyelerin, su, atık su ve katı atık gibi alacakları da Kanun kapsamında bulunmaktadır.

Maddede, kanunda kullanılan bazı terimlerin ifade ettiği anlamlar tanımlanmıştır.

Maddede ayrıca, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanına ilişkin düzenleme yer aldığı hususu belirtilmiştir.

Madde metnin görüşülmesi sırasında, kapsamın genişletilmesi ile ilgili olarak tarafımızca verilen 3 adet önerge ile,

-Sulama kooperatifleri ile sulama birliklerinin 30/4/2021 tarihine kadar olan (bu tarih dahil) ve ancak ilgilileri tarafından ödenmeyen asli ve feri alacaklarının

-Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve 30/04/2021 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan %5 oranındaki pay ile 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerinin,

-Tarımsal üretime devam etmeleri şartıyla; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ortaklarına kullandırılan ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vadesi geçmiş tüm tarımsal kredi borçlarına ilişkin her türlü faiz borcunun

bu madde kapsamına alınmasını önerilmiştir.

Ancak bu önergelerimiz kabul görmemesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Teklifin 2. maddesinde; kesinleşmiş alacakların yapılandırılması koşulları düzenlenmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu dışındaki kurumlara bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ve belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarının hangi şartlarla yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin **birinci ve ikinci** fıkralarında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; vergiler ve vergi cezaları, bazı idari para cezaları, 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen bazı alacaklar, gümrük vergileri ve idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, gecikme cezası gibi fer'i alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir. Bir vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın yarısı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Maddenin **üçüncü** fıkrasında, ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden alacakların da kesinleşmiş alacak olarak yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin **dördüncü** fıkrasında, her bir taşıt için Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, taşıta ilişkin idari para cezaları ile geçiş ücretinin en az %10'unun ödenmesi şartıyla taksit ödeme süresince fenni muayene izni verileceği belirtilmektedir.

Maddenin **beşinci** fıkrasıyla, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçılarının, ürünlerinde kullanmaları gereken özel etiket ve işaretleri kullanabilmeleri için Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi

1/3/2016 tarihinden sonra gelen özel tüketim vergisi ve vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ile bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisinin tamamının ödenmesi şartı getirilmiştir.

Maddenin **altıncı** fıkrasıyla, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılabilecektir.

Maddenin **yedinci** fıkrasında, belediyelerin su, atık su ve katık atık ücretleri ile sunduğu bazı hizmetlerden kaynaklanan ücret alacakları ile aldığı bazı payların yapılandırılması hususu düzenlenmiştir. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Maddenin **sekiz ve dokuzuncu** fıkralarında, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücretleri ile su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacaklarının yapılandırılması hususu düzenlenmiştir. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Maddenin **onuncu** fıkrasında, YİKOB'ların Kanun kapsamındaki alacaklarının yapılandırılması hususu düzenlenmiştir. *(Borcun aslının tamamı ile fer'ileri yerine Yİ-ÜFE endeksi ile hesaplanan tutar ödenecektir.)*

Teklifin 3. maddesinde kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakların yapılandırılması koşulları düzenlenmektedir.

Maddenin **birinci** fıkrasıyla, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkukların yapılandırılması düzenlenmektedir. Buna göre dava konusu alacağın %50'sinin Yİ-ÜFE ile ödenmesi öngörülmektedir.

Maddenin **ikinci** fıkrasında Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re 'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine

ilişkin tahakkukların yapılandırılması düzenlenmiştir. Buna göre ödenecek tutarlar tarhiyatın/tahakkukun %10'u ile tamamı arasında değişmekte olup en son aşamadaki karara göre belirlenecek ve Yİ-ÜFE ile birlikte ödenecektir.

Maddenin **üçüncü** fıkrasında, sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin olarak dava açılmış olması halinde ödenecek tutarla ilgili düzenleme yapılmaktadır. Buna göre asıla bağlı cezalarda, ceza asıllarının ödenmiş olması veya yapılandırılması durumunda cezaların tamamı ve fer'ileri silinecektir. Asla bağlı olmaksızın kesilen cezalarda ise davanın safhasına göre alacağın %5'i ile %50'si arasında belirlenen oranlarda ödeme yapılması durumunda kalan cezalar silinecektir.

Maddenin **dördüncü** fıkrasında, üçüncü fıkra kapsamı dışındaki idari para cezalarından ihtilaflı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir. Buna göre alacağın %10'u ile %50'sinin Yİ-ÜFE ile ödenmesi durumunda kalan cezalar ve fer'ileri silinecektir.

Maddenin **beşinci** fıkrasında, Kanun kapsamındaki ecrimisillerden ihtilaflı olanların yapılandırılması düzenlenmiştir. Buna göre alacağın %10'u ile %50'sinin Yİ-ÜFE ile ödenmesi durumunda kalan ecrimisiller ve fer'ileri silinecektir.

Teklifin 4. maddesinde vergi incelemesi ve tarhiyat aşamasında bulunan işlemlere ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddeyle, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edileceği belirtilerek bu safhada bulunan alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır. *(Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları dahil)*

Maddeyle ayrıca işlemlerin tamamlanmasından sonra, tarh edilen vergilerin yapılandırılması düzenlenmektedir. Buna göre tarh edilen vergilerin %50'si (vergi aslına bağlı olmayan cezalarda %25'i) ile gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE hesaplanacaktır.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile

kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında da bu madde hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Benzeri düzenleme, gümrük vergisi için de getirilmiştir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da bu madde hükmünden faydalandırılmıştır.

30/4/2021 tarihinden önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihine kadar verilmemiş olan emlak vergisi bildirimlerine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Buna göre bildirimin yapılması ve gecikme faizi yerine YÜFE hesaplanması ve borcun tamamının ödenmesi koşuluyla bu borçlara ilişkin gecikme faizi, gecikme zammı ile vergi cezaları silinecektir.

Maddenin on birinci fıkrasında, Gelir Vergisi Kanununa göre vergilendirilen "diğer ücret" mükelleflerinin; 31/8/2021 tarihine kadar vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla, önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaması suretiyle bu mükelleflerin kayıt altına alınması hedeflenmiştir.

Bu kanun maddesinin kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri sonucunda tarh edilen vergiler ve cezalar ile ilgili olarak Kanunu'nun 4'üncü maddesi düzenlenmesinden yararlanıldığında; sadece vergi ziyaı değil usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının da kesilmemesi yönünde düzenleme yapılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Teklifin 5. maddesinde Gelir Vergisi (Gelir Stopaj dahil), Kurumlar Vergisi (Kurumlar Stopaj dahil) İle Katma Değer Vergisinde matrah ve vergi artırımı hükümleri düzenlenmektedir. 2016-2020 yılları arasında matrah artırımında uygulanacak asgari oranlar ile vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah miktarları ile diğer hususlar ayrıntılı olarak belirlenmektedir. Matrah ve vergi artırımlarının 31/8/2021 tarihine kadar yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir. Bu vergilerin belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde,

ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilecek, ancak bu madde hükmünden yararlanılamayacaktır.

Vergilerin tamamının ilk taksit süresi içinde ödenmesi durumunda %10 indirim yapılacaktır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, madde kapsamındaki matrah ve vergi artırımından yararlanamayacak olanlar belirlenmiştir.

Matrah artırımı müessesinin Covid 19 pandemi süreci ile ilgisi bulunmamaktadır. Sürekli matrah artırımı mükelleflerin vergi ödeme bilincini zayıflatmakta, vergiye gönüllü uyum kavramını yok etmekte, vergi sistemini tahrip etmektedir. Bu müessese vergide adalet ve ödeme gücü prensibini de ortadan kaldırmaktadır.

Ayrıca madde metninde yer alan asgari matrah artırım oran uygulaması özellikle geçmiş yıllarda belli ölçüde matrah beyan eden mükelleflerle, hiç matrah beyan etmeyen veya az matrah beyan eden mükellefler açısından ayrıca haksızlığa neden olmaktadır. Bu tespitle ilgili olarak maddenin görüşülmesi sırasında tarafımızca verilen doğrulayıcı örnekler konusunda tarafımıza tatmin edici yanıt verilmemiştir. Ancak Gelir İdaresi Başkanı tarafından yapılan açıklamalarda 2016 yılında çıkarılan yasada öngörülen matrah artırımından 14 Milyar TL. , 2018 yılında çıkarılan yasada öngörülen matrah artırımından ise 9 Milyar TL.'lik tahsilat yapıldığı, mevcut kanun teklifi metni için matrah artırımından yapılacak tahsilat miktarı ile ilgili olarak herhangi bir tahmin çalışmalarının bulunmadığı ifade olunmuştur.

Teklifin 6. maddesinde işletme kayıtlarının düzeltilmesi hükümleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, **işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlarda yer almayan** emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesi hususu düzenlenmektedir. Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle, Kanunda öngörülen süre içinde vergi dairelerine bir envanter listesi ile bildirmek suretiyle

defterlerine kaydedebileceklerdir. Envantere dâhil edilen bu kıymetler üzerinden ayrıca amortisman ayrılmayacaktır.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için iki ayrı karşılık hesabı açacaklardır. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi halinde sermayenin bir unsuru olarak sayılacak ve dolayısıyla vergilendirilmeyecektir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise emtianın rayiç bedelini defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedelini ise envantere kaydedeceklerdir.

Bu fıkra uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi oldukları oranların yarısı esas alınarak KDV hesaplanacak ve beyan edilecektir. Bu şekilde emtia üzerinden ödenen KDV hariç diğerleri için ödenen KDV indirilemeyecektir.

Bu kapsamda beyan edilen makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların ÖTV'nin de konusuna girmesi durumunda ayrı bir beyanname ile bunların ÖTV'si de ödenecektir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin **kayıtlarında yer aldığı halde işletmede bulunmayan** emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Faturalama işlemi, emtialar bakımından kayıtlarda yer alan maliyete, bu maliyete aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safi kâr oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın eklenmesi suretiyle yapılacaktır. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır. Makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından ise mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınmak suretiyle ilgili kıymetlere ilişkin kayıt ve beyanlar yapılacaktır. Yasal kayıtlara intikal ettirilen tutarlar, cari yıl gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu tutarlar ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesinde beyan edilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2020 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte

işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını, 31/8/2021 tarihine kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında verginin hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

Bu maddedeki düzenlemenin de Covid 19 pandemisi ile herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır. Sıklıkla yapılan bu tür düzenlemeler de vergiye olan direnci artıran vergiye uyumu azaltan düzenlemelerdir.

6. maddenin 1- a fıkrasına göre mükelleflere işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda bulunmayan emtia, makine teçhizat ve demirbaşları kayıtlara alma imkanı getirilmektedir. Bir önceki yapılandırma Kanunu olan 7131 sayılı Kanunun **Tebliğinde** "emtia" *"Alım satım işletmelerinde satışa hazır mallar, - İmalatçı işletmelerde ise hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul mallar*" olarak tanımlanmıştır. Uygulamada bu çerçevede bir çok imalatçı inşaatçı firmanın işletmede gerçekten mevcut olmadığı halde hayali bildirimlerde bulunmuş oldukları ve bu tutarları maliyete atarak ilgili yıl ve devam eden yıllarda kurumlar vergisini aşındırmış oldukları belirtilmektedir. Hatta bu madde hükmü piyasada Maliyenin mükellefe *"sahte fatura yerine geçmek üzere"* verdiği bir imkan olarak algılanmaktadır.

Bu sakıncayı ortadan kaldırmak için emtia beyanında ödenen yüzde 10 KDV için makine teçhizat ve demirbaşta olduğu gibi KDV nin indirimi imkanı getirilmemeli veya madde metninde da "emtia"nın tanımı yapılarak bunun maliyet olarak kullanılmayacağı ve beyan eden işletme açısından üretilip satışa hazır hale gelmiş son ürün olacağının açıkça ifade edilmesi gerekmektedir.

Teklifin 7. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince ödenmesi gereken prim borçları ve bunlara ilişkin gecikme zammı, idari para cezası gibi fer'i alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Bu maddede sigortalıların prim borçları gibi asli alacaklarının kendilerinin ödenmesi halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmesi hususu düzenlenmektedir.

BAĞKUR'lular, tarım işlerinde süreksiz çalışanlar ile taksi ve dolmuşlarda kısmi süreli çalışanların sigorta prim borçlarını ve fer'i alacaklarını yapılandırmaları ve ilk taksiti ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortası hakkından yararlanabilmeleri hususunda da düzenlenleme yapılmaktadır.

Bu madde ile ayrıca Genel sağlık sigortası primi borçlularına bu borçlarını gecikme zammı ve cezası olmadan ödeme ve GSS'den yararlanma hakkı getirilmiştir. GSS açısından gelir testi yaptırmamışlara gelir testi yaptırarak tescil tarihinden itibaren GSS prim borçlarını gecikme cezası ve zammı olmadan ödeme hakkı getirilmiştir. BAĞKUR sigortalılarının muhtelif kanunlarla durdurulan sigortalılık süreleri nedeniyle ödemedikleri prim borçlarının kanun kapsamında ödeme imkânı verilmektedir.

Teklifin 8. maddesi ile yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferli alacakların yapılandırılması hususunda düzenlenme yapılmaktadır.

30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihine kadar tebliğ edilen özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferli alacaklarının Kanunun 9. Maddesinde belirtilen süreler ve sistem dahilinde yapılandırılması halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçileceği hususu düzenlenmektedir. 30/4/2021 tarihi ve önceki dönemlere ilişkin olup yapılandırmaya son başvuru tarihi olan 31/8/2021 tarihine kadar başvuruda bulunmak kaydıyla ilk taksit ödeme süresi olan 31/10/2021 tarihi sonuna kadar tahakkuk edecek SGK alacakları yapılandırma kapsamına alınmaktadır.

Teklifin 9. maddesi ile kanun uygulamasına ilişkin ortak hükümler düzenlenerek yapılandırmaya ilişkin taksitlendirme ve peşin ödeme koşul ve şartları ile kuralları ayrıntılı bir şekilde tanımlanmaktadır.

Maddenin **birinci fıkrasında**, başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. Buna göre başvuru tarihi 31/8/2021'dir. Bakanlıklara ilişkin alacaklarda ilk taksidi ödeme süresi 30/9/2021, SGK için ise ik taksidi ödeme süresi 31/10/2021'dir. Başvuruda bulunan mükelleflerin borçlarını genel olarak ikişer aylık devreler halinde

on sekiz eşit taksitte ödemeleri öngörülmüş, ayrıca peşin ödeme iki veya dört ay içerisinde yapılması halinde uygulanacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarlardan kademeli bir şekilde indirim yapılması öngörülmüştür.

Ancak, yapılandırılan borçların taksitler halinde ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçların maddede belirtilen 1,09 ile 1,27 arasında belirlenmiş katsayılara göre arttırılmış şekliyle ödenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Yine il özel idareleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişileri ile spor kulüplerince otuz altı eşit taksitte ödenebilmesi de düzenlenmiştir. Buna ilişkin katsayılar da belirlenmiştir.

Belediyeler için ise çok özel bir düzenleme getirilmiş ve bunların borçlarının 120 eşit taksitte ödenebilmesi düzenlenmiş ve taksitlere uygulanacak katsayılar da ayrıca belirlenmiştir.

Madde ile İl özel İdareleri ve belediyeler için bu taksitlerin 5779 sayılı Kanunun 7. maddesinin dördüncü fıkrasındaki % 40 oranı dikkate alınmaksızın aylık olarak kesinti suretiyle alınması da düzenlenmiş ve bu kesintilerin ilgili kurumların paylarının aylık tutarının % 50'sini aşamayacağı düzenlenmiştir. Ayrıca bu kurumlardan yapılacak kesintilerin Cumhurbaşkanınca durdurulması halinde ihlal nedeni sayılmayacağı belirtilmektedir.

Maddenin **altıncı fıkrasında**, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında en fazla iki taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde Kanun hükümlerinin ihlal sayılmayacağı, ödenmeyen bu tutarların son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi halinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde, Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam edileceği düzenlenmiştir.

Maddenin **onuncu fıkrasında**, bu Kanun kapsamında yapılandırılmayacak alacaklar düzenlenmiştir. Buna göre Belediyeler kanunu ile büyükşehir belediyeleri kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşalarından olan alacaklarına ilişkin uzlaşmaya konu olmuş alacakları ile 6360 sayılı ondört büyükşehir kurulması hakkında Kanun gereğince belediyeler ve şirketlerin kapanması, birleşmesi veya katılması nedeniyle ortaya çıkan borçlarının ödenmesine ilişkin yapılandırma süreci bu

yapılandırmaya dahil edilmeyecektir. Yine 6736, 7020, 7143 kanunlar çerçevesinde taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile 6736 sayılı Kanun uyarınca tahakkuk eden alacaklar için de bu kanun hükümleri uygulanmayacaktır.

Maddenin görüşülmesi sırasında, maddenin üçüncü fıkrasının e bendinde değişiklik öneren, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar için tanınan azami yüz yirmi eşit taksitle ödeme imkânının, sermayesinin yüzde 100'ü belediyelere ait şirketlere de tanınması yönündeki önergemizin kabul edilmemesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Teklifin "Diğer hükümler" başlıklı 10. maddesindeki bazı fıkralarda yer alan hükümlerle Kanunun kapsamı dolaylı olarak genişletilmektedir.

SGK'nın iş kazası, meslek hastalıkları gibi sebeplerle işverene rücu edilen alacakları ve emekli aylıklarından yersiz ödenenlerden kaynaklı alacakları ile tarım BAĞKUR'lularının prim borçlarına karşılık olarak, sattıkları ürün bedellerinden kesinti yapılmak suretiyle SGK'ya ödenmesi gereken prim alacakları yapılandırılmaktadır.

TOBB İle Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları yapılandırılmaktadır.

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu kapsamında meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçları yapılandırılmaktadır.

Teklifin komisyondaki görüşmeleri sırasında verilen önergelerle "Diğer hükümler" başlıklı 10. maddesine yapılan fıkra ilaveleriyle;

-Zamanında yaptırılmayan trafik araç muayenesi için ödenmesi gereken ücret fazlaları,

-7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkârların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borçları,

-19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçları, ; 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları,,

-27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları,

-23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyi'ne olan birlik payı borçları,

-7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Diş Hekimleri Birliği'ne olan birlik payı borçları,

-29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 25, 26 ve 28 inci maddeleri kapsamında ertelenen bedeller hariç olmak üzere, ilgili kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 30/4/2021 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kâr payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri

de bu Kanun kapsamına alınmıştır. Kanun teklifi metninin kapsamı daha da genişletilmiştir.

Maddenin görüşülmesi sırasında tarafımızca verilen,söz konusu maddeye ilave bir fıkra ilavesiyle İl özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan (tasarrufunda bulunan taşınmazların kira ve irtifak hakkı bedelleri ile kaynak sularının kira bedel i dâhil) ve vadesi 30/04/2021 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri ile ilgili olarak yeniden borç yapılandırmasını öngören önergemiz de kabul görmemiştir.

Ancak tarafımızca verilen ve kanun kapsamını genişleten yedi adet önergenin kabul görmemesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Teklifin 11. maddesi ile bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine, aktiflerinde yer alan taşınmazlarını ve amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini yeniden değerleyebilme imkânı tanınmaktadır.

Kapsamdaki mükelleflerin aktiflerinde kayıtlı bulunan taşınmazlarının yanı sıra amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini 31/12/2021 tarihine kadar yeniden değerleyebilmelerine imkân tanınmaktadır. Değerleme yine Yİ-ÜFE endeksi kullanılarak yapılacaktır.

Çift taraflı kayıt ilkesi gereği, yapılacak yeniden değerleme sonrasında aktifte artırılmış olan değerlerin karşılığında pasifte bir fon hesabı açılacaktır. Bu fon hesabının üzerinden %2 oranında vergi hesaplanıp 3 taksitte ödenecektir.

Söz konusu hüküm sadece bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için getirilen **aktiflerinde yer alan taşınmazlarını ve amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini** bir nevi enflasyon muhasebesi yöntemiyle yeniden değerleme hakkı veren ayrıcalıklı bir düzenlemedir. % 2'lik bir vergi ödenmesi karşılığında gelecek yıllarda alınması olası vergilerden bir ölçüde vazgeçmeyi sağlayacak bir düzenlemedir.

Değerlemenin Yİ-ÜFE endeksi kullanılarak yapılmasının yeterli olmayacağı, özellikle gayrimenkuller için değerleme şirketlerinin rayiç fiyat değerlemesi yapmaları yönündeki talepler konusunda net bir yanıt verilmemiştir.

Bu maddenin görüşülmesi sırasında daha önceki düzenlemede yer alan % 5 oranının neden % 2'ye düşürüldüğü ve ödenecek vergiye taksitlendirme getirilmesinin sebebinin ne olduğu yönündeki sorularımıza tatminkar yanıtlar verilememiştir.

Teklifin 12. maddesi ile BAĞKUR'lular ve TARIM BAĞKUR'lular için sigortalılığın durdurulması ve ihya edilmesi hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde ile 5510 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmekte ve bu madde ile 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu olan ve ödeme yapmayan BAĞKUR ve TARIM BAĞKUR'lu sigortalıların, bu borçlarını kanunun yürürlük tarihinden itibaren 4 ay içerisinde ödememeleri veya yapılandırmamaları halinde sigortalılık sürelerinin

durdurulması, prim borçlarının silinmesi, talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesi hususu düzenlenmektedir.

Ayrıca bu durdurulan sürelerin daha sonra sigortalılar veya hak sahipleri tarafından ihya edilmesi talep edildiği takdirde 3 aylık süre içerisinde borcun tamamının ödenmesi halinde sigortalılık süresi olarak yeniden tanımlanacağı hususunda düzenlenme yapılmaktadır.

Ayrıca maddenin birinci fıkrası hükümleri çerçevesinde sigortalılıkları durdurulanlar hakkında GSS ile ilgili olarak 1/1/2012 tarihinden itibaren GSS hükümlerinin uygulanmayacağı hususu da düzenlenmiştir. Daha önce sigortalılıkları durdurulanlar da istedikleri takdirde bu kanundaki ihya hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Teklifin 13. maddesi ile 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna geçici madde ilave edilerek, sicil affı getirilmektedir.

Kanuna eklenmesi teklif edilen yeni bir geçici maddeyle (3) anapara ve taksit ödeme tarihi 20 Mayıs 2021 tarihinden önce olan, kullandığı kredilerin ödemelerini aksatan gerçek veya tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan yada bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin, karşılıksız çek, protestolu senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki kayıtları (sicilleri); söz konusu borçlarının ödenmesi gereken kısmının 31 Aralık 2021 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde finansal işlemlerde bankalar ve diğer finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacaktır.

Ancak, uygulamada bu şekilde getirilen sicil aflarına sadece kamu bankalarının uyduğu, diğer bankaların, bu tür kişilerin kredi başvurularını yapılan bu tür düzenlemelere rağmen dikkate almadıkları gözlemlenmektedir. Bu düzenlemeler bir nevi sadece kamu bankalarının elini rahatlatan düzenleme niteliğinde bulunmaktadır.

Teklifin 14, 15 ve 16. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin komisyondaki görüşmeleri sırasında verilen önergelerle teklif metnine 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunla ilgili 3 (14, 15 ve 16. maddeler) madde ilave edilmiştir.

14. madde ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna cümle eklenmesi suretiyle 1416 sayılı Kanun kapsamında yurtdışına gönderilen öğrencilerden taahhütlerini ihlal edenler hakkında; Faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarihin faiz başlangıç tarihi olarak esas olarak alınması sağlanmaktadır.

Komisyondaki açıklamalardan söz konusu düzenlemeden yaklaşık 640 öğrencinin yararlanacağı, 205 Milyon TL. tutarında bir alacaktan vazgeçildiği ifade edilmiştir. Bilahare ilave sorulara karşın yapılan açıklamalarda 69 Milyon 711 bin ABD Doları, 1 Milyon 436 bin Kanada Doları, 12 Milyon 447 bin 739 İngiliz Sterlini, 3 Milyon 983 bin Euro, 1 Milyon Avustralya Doları gibi değişik karmaşık rakamlar ifade olunmuştur.

16. madde 14. madde ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikten halen öğrenimlerine devam eden öğrencilerin de yararlandırılması ve bu maddelerin uygulama detayları ile ilgilidir.

15. madde ise, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 21 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra ilavesi suretiyle,

"Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerin öğrenimlerini izlemek ve değerlendirmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumu tarafından danışman atanır. Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerden doktora öğrenimlerini başarıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunun atama kriterlerini karşılamaları şartıyla doktor öğretim üyesi kadrolarına veya öğretim görevlisi kadrolarına ataması yapılır."

şeklinde bir düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

"Yurt Dışına Lisansüstü Öğrenim Görmek Üzere Gönderilecek Öğrencileri Seçme ve Yerleştirme (YLSY) Kılavuzlarında (2014 yılı ve sonrası) mağduriyete ve tartışmaya yol açmamak amacıyla yükseköğretim kurumları adına öğrenim görmeye hak kazanan adayların, mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere adına

öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarının ilgili kadrolarına atanabilmek iç in "doktora öğrenimlerini tamamlamaları" şartına özellikle dikkat çekilmiştir. Bugün Ülkemizde, kendi imkân ve çabalarıyla yüksek lisans ve doktorasını bitirip öğretim görevlisi ve/veya öğretim üyesi kadrolarına atanmayı bekleyen azımsanamayacak kadar doktoralı adayımız bulunmaktadır. Dolayısıyla sadece yüksek lisans eğitimini tamamlayıp doktorasını bitirmeden dönen adayların, cari usul (ALES, yabancı dil puanı, diploma notu, bilim sınavı) dışında, doktoralı adayların da önüne geçirilerek adına gittikleri yükseköğretim kurumun kadrolarına atanmaları akademik yeterlilikler, sosyal adalet ve fırsat eşitliği bakımından doğru değildir. Bu nedenle, önergeyle yükseköğretim kurumları adına gidip ancak doktora öğrenimlerini başarıyla tamamlayanlara yurda döndüklerin de adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunun atama kriterlerini karşılamaları şartıyla doktor öğretim üyesi kadrolarına veya öğretim görevlisi kadrolarına atanma imkânı verilmektedir. Ayrıca öğrencilerin akademik gelişimini izlemek, ders planlaması, tez çalışmaları ve akademik süreçler ile adına öğrenim görülen yükseköğretim kurumunun ihtiyaç duyduğu bilim alanı konularında bilgilendirme ve rehberlik yapmak, önerilerde bulunmak ve yükseköğretim kurumu ile öğrenci arasında koordinasyonu sağlamak amacı yla adına gönderildikleri yükseköğretim kurumunca öğrencilere danışman atanması uygulamasının getirilmesi amaçlanmaktadır."

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu üç maddenin ihtisas alanı dışında bulunduğu için Plan ve Bütçe Komisyonundan ivedilikle Milli Eğitim Gençlik Spor Komisyonuna havale edilerek orada tüm detaylarıyla görüşülmesinin sağlanması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerince verilen ancak kabul görmeyen 7 adet önergenin içeriklerinin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından verilen 7 adet önerge kabul edilmemiştir.

Bu önergelerden birincisi; sulama kooperatifleri ile sulama birliklerinin 30/4/2021 tarihine kadar olan (bu tarih dahil) ve ancak ilgilileri tarafından ödenmeyen asli ve feri alacaklarının da söz konusu kanun teklifi kapsamına alınması ile ilgili idi.

Bu önergelerden ikincisi ; Özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca ödenmesi gereken ve 30/04/2021 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yıllık brüt reklam gelirlerinden alınan %5 oranındaki pay ile 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca alınması gereken eğitime katkı payı asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerinin de söz konusu kanun teklifi kapsamına alınması ile ilgili idi.

Bu önergelerden üçüncüsü; Tarımsal üretime devam etmeleri şartıyla; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ortaklarına kullandırılan ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vadesi geçmiş tüm tarımsal kredi borçlarına ilişkin her türlü faiz borcu silinmesini, ana borç miktarının, 2021 Ekim ayında başlamak ve 2025 yılı Ekim ayında sona ermek üzere her yılın Ekim ayı içinde 5 eşit taksitte ödenmesini, taksitlendirme süresince söz konusu alacağa herhangi bir değer artışı uygulanmamasını öneren düzenleme idi.

Bu önergelerden dördüncüsü; teklifin "Ortak hükümler" başlıklı 9. maddesinin üçüncü fıkrasının e bendinde değişiklik önererek, sermayesinin %100'ü bu belediyelere ait olan şirketlerce ödenmesi gereken tutarların da aylık dönemler hâlinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilmesini öneren düzenleme idi.

Bu önergelerden beşincisi teklifin 10. maddesine bir fıkra ilavesiyle İl özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası

bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan (tasarrufunda bulunan taşınmazların kira ve irtifak hakkı bedelleri ile kaynak sularının kira bedel i dâhil) ve vadesi 30/04/2021 tarihi itibarıyla geldiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz gibi fer'ileri ile ilgili olarak yeniden borç yapılandırmasını öngören düzenleme idi.

Bu önergelerden altıncısı; 6292 sayılı Kanun'un 6'ncı ve 12'nci maddelerinde belirtilen başvuru ve ödeme süresini Covid-19 pandemi süreci nedeniyle geçiren vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi ve uygulamada meydana gelebilecek hukuki ihtilafların önlenmesi amacıyla; 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna geçici madde ilavesiyle 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar ile Hazineye ait tarım arazilerinin bu Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak; Süresi içinde başvuru yapmayanların başvuru süresinin, Kendilerine yapılan tebligatta belirtilen bedeli süresi içerisinde ödemeyenlerin ödeme süresinin, Taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresinin, 31/12/2021 tarihine kadar uzatılması ile ilgili düzenleme idi.

Bu önergelerden yedincisi; Covid-19 pandemi sürecinde de sektörel canlanma ve tüketicinin nefes alması amacıyla 31/12/2021 tarihine kadar süs bitkileri ile çiçek teslimlerinde KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmesi, 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na geçici madde eklenmesi ile ilgili idi.

Yedi önerge de komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'inci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 2'nci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı

Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu	*Abdullatif Şener*	*Mehmet Bekaroğlu*
Ankara	Konya	İstanbul
Kamil Okyay Sındır	*Emine Gülizar Emecan*	*Cavit Arı*
İzmir	İstanbul	Antalya
	Süleyman Girgin	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

2/3622 Esas Numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bilindiği üzere, 17 Kasım 2020'de yayımlanan 7256 sayılı yasa ile kişi ve kuruluşların pek çok kamu kuruluşuna olan kesinleşmiş borçlarının yapılandırılması ve taksitler halinde ödenmesi imkânı sağlanmıştı. 22 ve 23 Ekim 2020 tarihlerinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşmeleri gerçekleştirilmiş olan bu yasa; Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, Ticaret Bakanlığı'na, Sosyal Güvenlik Kurumu'na, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları başta olmak üzere pek çok kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlara olan kesinleşmiş borçları kapsıyordu.

2/3622 Esas numaralı bu kanun teklifi ile bu kez, bu yasanın kapsamı genişletilmek isteniyor. Yani henüz geçtiğimiz kasım ayında yürürlüğe giren bir "yapılandırma" yasasının üzerinden altı ay geçmişken, "vergi afları" içeren yeni bir kanun teklifi ile borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin kapsamı genişleten bir kanun teklifi getiriliyor. Bir önceki yapılandırmadan farklı olarak bu kanun teklifiyle geçen yıl başvuruda bulunmasına rağmen ödemelerini yapamayan veya borçları yapılandırma kapsamında olmayan borçlular da, ihtilaflı aşamada bulunan veya henüz inceleme ve takdir işlemleri tamamlanmamış borçlar da kapsama alınıyor. Yine bu kanun teklifiyle "matrah artırımı", "inceleme ve dava aşamasındaki borçlar", "cari hesap ve kayıt düzeltmesi" gibi işlemler de düzenleme kapsamına dahil ediliyor.

Kanun teklifinin genel gerekçesine göre, önceki yapılandırmanın üzerinden henüz altı ay geçmişken ikinci bir yapılandırmanın getiriliyor olmasının temel nedeni, "pandeminin yayılımının ve etkilerinin devam etmesi"dir. Oysa bu kanun teklifinin esas gerçek nedeni, AKP-MHP Koalisyonu'nun yanlış politikalarıyla iyiden iyiye bozulan devletin mali dengesi nedeniyle özellikle bazı kesimlere birtakım ödünler vererek

devletin alacaklarını tahsil etme ihtiyacı duyuyor olmasıdır. Bu kanun teklifi, "alacakların yeniden yapılandırılması" adı altında istediği oranda vergi tahsilatı gerçekleştiremeyen hükümetin para toplamak amacıyla getirdiği bir kanun teklifidir. Dolayısıyla kanun teklifine ilişkin değerlendirmelere geçmeden önce bu yasa vesilesiyle ülkedeki vergi politikalarının ve vergi sisteminin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Vergi Politikaları Ülkeyi Yönetenlerin Safını Belirler

Vergi sistemine dair tercihler ve uygulamalar, iktidarlar için bir turnusol kâğıdı işlevi görürler. İktidarlar, oluşturdukları vergi sistemleriyle kimlerden ne kadar para toplayacaklarını ilan etmiş olurlar. Bu kaynak toplama tercihi de iktidarların kimlerden yana olduklarını, toplumun hangi kesimlerinden yana saf tuttuklarını açık eder. Yani bir ülkede vergilerin nasıl, ne kadar ve kimlerden alınacağına dair tercihler iktidarın hangi sınıfların çıkarlarını gözettiğini gösterir.

Ülkeyi yönetenlerin vergi politikaları tercihleri sonucunda bir "vergi yükü" tablosu oluşur. Türkiye'de vergi yükü ile ilgili temel sorun, vergi dağılımındaki dengesizliktir. Türkiye'deki vergi yüküne bakıldığında bu yükün emeğiyle çalışan yurttaşların sırtına yüklenmiş olduğunu görürüz. Maaşı kaynağında kesilen emekçiler en fazla vergiyi vermektedir. Çünkü vergisi peşinen tahsil edilmekte geri kalan net tutar ücret olarak verilmektedir. Eleştirilerden kaçınmak amacıyla Türkiye'de asgari ücretle çalışanların tam sayısı 7 yıldır açıklanmıyor olsa da çeşitli araştırmalara göre sigortalı her 10 işçiden 4'ünün yani Türkiye nüfusunun yaklaşık %30'unun asgari ücretle geçinen kesimden oluştuğu düşünülmektedir. Mayıs 2021 itibariyle net 2.825 lira olan asgari ücretten aylık 465,13 lira gelir vergisi ile 27,15 lira damga vergisi yani toplamda 492,28 lira tutarında vergi alındığı hesaba katıldığında ülkede asıl vergiyi kimlerin verdiği açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu vesileyle tekrar ifade etmek istiyoruz ki HDP olarak asgari ücretten vergi alınıyor olmasını asla kabul etmiyoruz.

2020 yılı merkezi yönetim vergi gelirleri toplamı yaklaşık 833 milyar liradır. Bu vergi gelirlerinin yaklaşık 159 milyar lirası ise gelir vergisinden oluşmaktadır. Ancak beyana dayalı gelir vergisi 2020 yılı için sadece 8 milyar 248 milyon liradır. Yani beyana dayalı gelir vergisi toplamı 2020 yılı toplam gelir vergisi gelirlerinin yalnızca %5'ini

oluşturmuştur. Kurumlar vergisi gelirleri ise vergi oranının arttırılmış olmasına rağmen 2020 yılında ancak 105 milyar lira olarak gerçekleşmiştir.

2019-2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Tablosu (Milyon TL)

	2019 Ocak-Aralık	2020 Ocak-Aralık	Artış Oranı 2020 Küm./2019
Merkezi Yönetim Bütçesi Gelirleri	**875.280**	**1.029.493**	**%17.6**
Vergi Gelirleri	**673.860**	**833.062**	**%23.6**
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç. Üz. Al. Ver.	**241.533**	**263.862**	**%9.2**
Gelir Vergisi	162.704	158.814	%-2.4
-Beyana Dayanan Gelir Vergisi	*7.962*	*8.248*	*%3.6*
-Basit Usulde Gelir Vergisi	*201*	*228*	*%13.4*
-Gelir Vergisi Tevkifatı	*151.789*	*147.227*	*%-3.0*
-Geçici Gelir Vergisi	*2.752*	*3.112*	*%13.1*
Kurumlar Vergisi	78.829	105.047	%33.3
-Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	*3.211*	*-268*	*%-108.4*
-Kurumlar Vergisi Tevfikatı	*159*	*180*	*%13.4*
-Geçici Kurumlar Vergisi	*75.459*	*105.135*	*%39.3*
Mülkiyer Üzerinden Alınan Vergileri	**15.607**	**17.277**	**%10.7**
Veraset ve İntikal Vergisi	1.104	1.298	%17.6
Motorlu Taşıtlar Vergisi	14.503	15.979	%10.2
Dahilde Alınan Mal ve Hizmetler Vergileri	**230.955**	**314.895**	**%36.3**
Dahilde Alınan KDV	55.458	71.542	%29.0
Özel Tüketim Vergisi	147.134	207.283	%40.9
-Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	*60.997*	*69.009*	*%13.1*
-Motorlu Taşır Araçlarına İlişkin ÖTV	*13.807*	*46.596*	*%237.5*
-Kolalı Gazoz, Alkollü İç. ve Tüt. Mamül. İlişkin ÖTV	*66.095*	*79.607*	*%20.4*
Alkollü İç.	*14.715*	*16.464*	*%11.9*
Tüt. Mamül	*50.358*	*61.801*	*%22.7*
Kolalı Gazoz	*1.022*	*1.341*	*%31.2*
-Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar İlişkin ÖTV	*6.235*	*12.070*	*%93.6*
-6111 S.K. Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	*0*	*0*	-
-6736 S.K. Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	*0*	*1*	*%467.9*
-7143 S.K. Kapsamında Tahsil Olunan ÖTV	*0*	*0*	-
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	**22.670**	**27.068**	**%19.4**
Şans Oyunları Vergisi	**1.681**	**3.464**	**%106.0**
Özel İletişim Vergisi	**4.014**	**4.488**	**%11.8**
Dijital Hizmet Vergisi	**0**	**1.061**	-
Dahilinde Alınan Diğer Mal ve Hizmet Vergileri	**-3**	**-10**	**%-265.5**
Uluslararası Tic. ve Muam. Al. Vergiler	142.732	185.411	%29.9
Gümrük Vergileri	16.832	25.631	%52.3
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	125.271	159.170	%27.1
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	628	609	%-3.0
Damga Vergisi	**18.853**	**20.961**	**%11.2**
Harçlar	**24.176**	**30.653**	**%26.8**
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğ. Ver.	**5**	**4**	**%-24.8**
Doğrudan Vergiler/Toplam Vergi Gelirleri	**%38.2**	**%33.7**	-
Dolaylı Vergiler/Toplam Vergi Gelirleri	**%61.8**	**%66.1**	-

Merkezi yönetim bütçe gelirlerini gösteren bu tablodan da görüldüğü üzere Türkiye'de sermaye kesimi ödemesi gerektiği kadar vergi ödememektedir. Vergi yükü emekçilerin sırtındadır. Bu tablonun gösterdiği gibi, vergi yükünün esasen ücretli çalışanların sırtında olmasının yanı sıra ücretler genel düzeyinin düşük, ücret dengesizliklerinin yüksek olması, ücret üzerinde adil olmayan ağır vergi yükünün bulunması ve ücretlilerin milli gelirden yeterli pay alamaması gibi sebepler vergi adaletini yoksullar ve emekçiler aleyhine bozmaktadır.

Dolaylı Vergilerin Yüksekliği Vergi Adaletinin Olmadığını Gösteriyor

Vergi adaletinin bir diğer boyutu da dolaylı vergiler meselesidir. "Vergi yapısı" yani vergi toplamı içerisindeki dolaylı ve dolaysız vergilerin oranı da ülkedeki vergi politikalarını, dolayısıyla vergi yükünü ifade etmesi açısından ve vergi adaletinin durumunu göstermesi bakımından önemli bir diğer parametredir. Hatırlatmak gerekirse katma değer vergisi (KDV), özel tüketim vergisi (ÖTV), gümrük vergileri, banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) gibi dolaylı vergiler yansıtılması kolay, yükümlüsü belli olmayan, tahsilatının ne zaman ve ne kadar olacağı kestirilemeyen vergilerdir. Bu türden vergilerin kaçırılması olasılığı daha düşüktür.

Dolaysız vergiler ise literatürde yansıtılması kolay olmayan, mükellefi ve tahsilat zamanı belli, vergi kaçırma olasılığı 'mümkün' olan vergiler olarak tanımlanmaktadır. Genel olarak dolaysız vergilerin dolaylı vergilere kıyasla daha adil oldukları kabul edilir. Bunun nedeni ise dolaysız vergilerin, yükümlünün ekonomik iktidarına uydurulabilme olanağının daha fazla olmasıdır. Ancak dolaylı vergilerin yükümlüsü anonim olduğu için bu vergilerin şahsileştirilebilmesi mümkün değildir.

Dolaylı vergiler gelire duyarlı değildir. Her gelir grubundan insan aynı dolaylı vergiyi öder. Oysa vergilendirmenin temel ilkesi kazançla orantılı olmasıdır. Yine, dolaylı vergiler anesteziktir. Yani ödeyenin farkında olmadan ödeyebildiği bir vergi türüdür. Bu yönüyle de vergileme ilkelerinden olan şeffaflıkla bağdaşmaz. Dolayısıyla vergi politikalarında asıl olan ilke "kazanca göre vergilendirme" olması gerektiğinden, vergi yapısında dolaylı vergilerin değil dolaysız vergilerin ağırlıkta olması zorunludur. Vergi yapıları içinde dolaylı vergilerin ağırlıkta olduğu ülkelerde vergi sisteminin adil

olduğu söylemek mümkün değildir. Ancak ne yazık ki Türkiye'de dolaylı vergi oranının toplam vergilere oranının yaklaşık %70 civarında olduğu hesaplanmaktadır. Bu oranın, OECD ortalamasının %30 civarında olduğu göz önünde bulundurulduğunda ne kadar yüksek olduğu ortadadır.

Gelir Dağılımı Bozukluğuyla Vergi Adaleti Birlikte Ele Alınmalıdır

Dolaylı vergilerin yüksek oranda oluşu, geliri her ne olursa olsun aynı mal ve hizmeti satın alanların aynı vergiyi ödemek zorunda olması gibi adil olmayan bir durumu ortaya çıkarır. Bu da vergi adaletine aykırılık oluşmasına neden olur. Çünkü dolaylı vergiler gelirden bağımsız bir biçimde aynı oran ve miktarda alındığından ülkedeki gelir dağılımına karşı da duyarsızdır. Oysa gelir dağılımı bozukluğuyla vergi adaleti birlikte ele alınmak zorundadır.

Türkiye ekonomisinin en önemli sorunlarından biri de gelir dağılımı bozukluğudur. Bu nedenle maliye politikası araçlarının kullanılarak gelir dağılımının düzeltilmesi için kamusal müdahalede bulunulması elzemdir. Hem kamu harcamaları hem de vergi politikaları yoluyla ülkede istihdamın gelişmesi ve gelir dağılımın düzeltilmesi için politikalar geliştirilmelidir. Dolayısıyla vergi adaleti Türkiye'deki yüksek gelir dağılımı bozukluğu hesaba katılarak gerçekleştirilmek durumundadır.

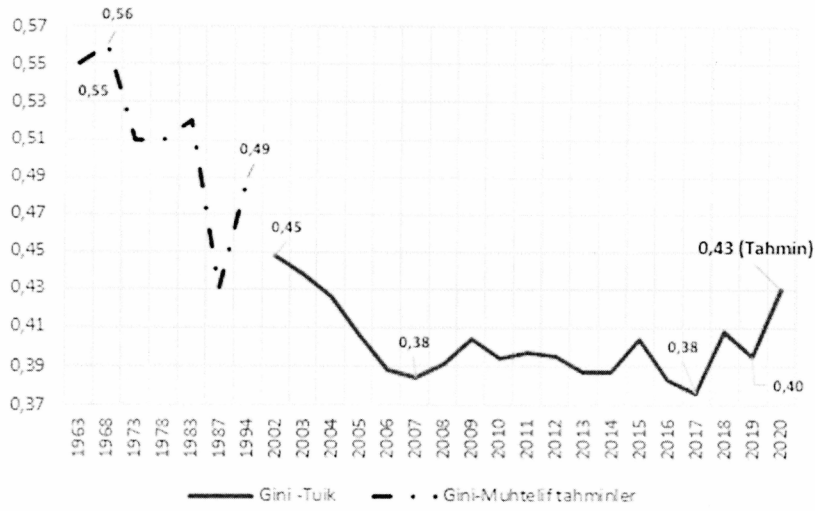

Gelir dağılımını ölçmek için kullanılan en önemli ölçütlerden biri olan Gini Katsayısı'na göre Türkiye'de 2019 yılı için bu oran 0,395 olarak açıklanmıştır. Elimizdeki son ölçüm 2019 yılına ait. Ancak 2020 yılı için bu oran 0,43 olarak tahmin edilmektedir. Bu da Türkiye'yi OECD ülkeleri arasında en yüksek Gini Katsayısı'na sahip ülkelerden biri konumuna sokmaktadır.

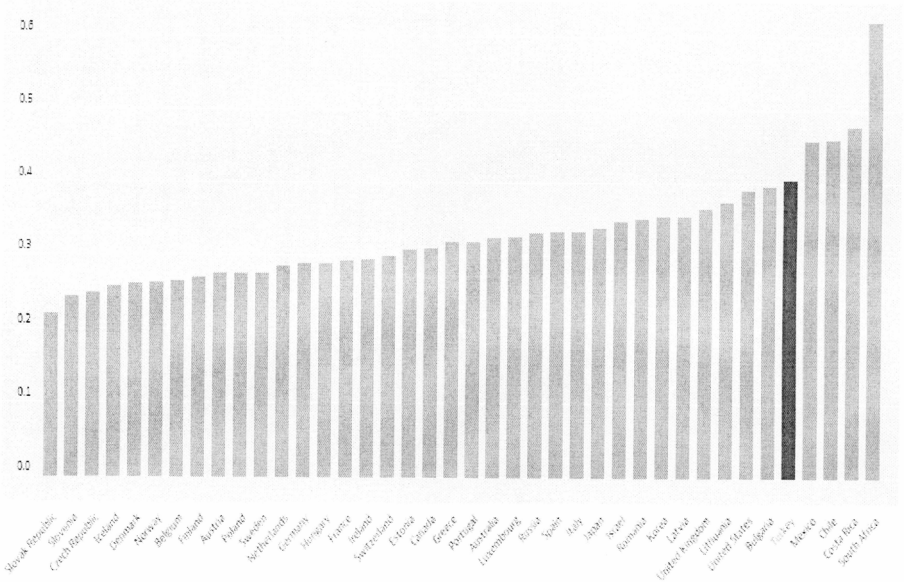

Covid-19 pandemisiyle birlikte işsizliğin korkutucu boyutlara ulaştığı Türkiye'de zaten bozuk olan gelir dağılımının daha bozulmuş olduğunu tahmin etmek güç değildir. Pandemiyle birlikte işlerini kaybederek gelirlerini yitiren emeğiyle geçinen yurttaşların yanı sıra gelirleri azalan esnaflar ve küçük ölçekli işletmeler de gelir dağılımın daha da bozulduğunu göstermektedir. Bir diğer deyişle emeği geçinen yurttaşlar ve küçük esnaflar başta olmak üzere yurttaşlar pandemiyle birlikte gelir kaybına uğrayarak daha da perişan hale gelmiştir.

Buna rağmen AKP-MHP Koalisyonu, pandemi koşullarında "üretim" merkezli bir ekonomi okuması yaparak sadece "arz yönlü" politikalar geliştirmekte ısrar

etmektedir. AKP'nin bu yanlış ekonomi kurgusuna göre üretim desteklenecek olursa, yani arz yanlı politikalar sermayeye destekler yoluyla geliştirilecek olursa ekonomi işleyecektir. Oysa pandeminin en çok vurduğu kesim emekçilerdir. Halkın önemli bir çoğunluğu muazzam bir gelir kaybı yaşamaktadır. Gelir dağılımı daha da bozulmaktadır. Yapılması gereken "talep yönlü" politikaların geliştirilmesidir. Bunun için de nakdi destekler başta olmak üzere toplumun güvencesiz kesimlerine doğrudan gelir transferi yapılması şarttır. Vergi alanında bozuk gelir dağılımı hesaba katılarak "az kazanandan az, çok kazanandan çok" vergi almayı öngören düzenlemeler getirilmek zorundadır. Sıklıkla getirilen "vergi afları" ya da "borç yapılandırmaları" bu ilke temelinde gerçekleştirilmelidir.

Vergi Afları, Vergi Adaletini ve Vergi Ahlakını Bozuyor!

Ancak Türkiye'de vergi afları genellikle seçim arifelerinde veya hazinede para kalmadığı dönemlerde çıkarılırlar. Genellikle vergi aflarındaki temel amaç mükellefi sübvanse etmekten çok, siyasi iktidara siyaseten iltimas sağlayacak ve iktidarının devamlılığını sağlayacak ve sosyal desteği arttıracak harcamalar için kaynak bulmak ve seçimlerde yeniden iktidar olabilmek için gerekli yapı taşlarını döşemektir. AKP döneminde de vergi afları, neredeyse her zaman, seçim arifelerinde ve yahut hazinenin boşaldığı zamanlara denk gelmiştir. İşin ilginç yanı, af tartışmalarının söz konusu olduğu dönemlerde ilgili bakanların "bir daha artık af olmayacağını" iddia etmeleriydi. Örneğin 26 Aralık 2003'te dönemin Maliye Bakanı Kemal Unakıtan: "Bundan sonra vergi affı yok. Bu anlaşılmalı.", 30 Nisan 2013'te dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek: "Hiçbir şekilde içeriye dönük vergi affı gündemde değil.", 3 Mart 2016'da dönemin Maliye Bakanı Naci Ağbal: "Vergi affı asla söz konusu değil.", 17 Temmuz 2018'de de dönemin Maliye Bakanı Berat Albayrak: "31 Temmuz son fırsat, başka yapılandırma yok." demişti. Ancak bu sözlerin hiçbiri doğru çıkmadı. AKP, 3 Kasım 2002'den bu yana 10 kez vergi affı getirdi. Bu kadar sık "vergi affı" ya da "alacakların yapılandırılması" düzenlemesinin getirilmesi ülkede çarpık bir vergi düzeni olduğunu net bir biçimde göstermektedir.

Ancak unutulmamalıdır ki belirli siyasi amaçlar uğruna çıkarılan vergi aflarının vergi adaletini bozma, vergi gayretini zedeleme, idarenin tahsil gücünü zayıflatma, vergi yargısının iş yükünü artırma ve vergi ahlakında erozyona sebep olma gibi negatif etkileri de söz konusudur. Vergi aflarının sıklıkla uygulanması, vergisini zamanında ödeyen veya stopaj usulü vergi ödeyen emekçi sınıf açısından adaletsizliğe sebep olmakta, gelir dağılımını bozmaktadır. Öte yandan, zaten vergi affı zaten istenen ya da beklenen sonuçları doğurmamaktadır.

Vergi aflarının yanı sıra Gelir İdaresi Başkanlığı'nın bünyesinde kurulan uzlaşma komisyonları aracılığıyla, genellikle büyük şirketlere ait vergi borçlarının neredeyse tamamının silinmesi gibi uygulamalar, vergisini düzenli ödeyen mükellefin vergi idaresine olan güvenini de zedelemekte ve ayrıca vergisini zamanında ödeyen mükellefi cezalandırmak anlamına gelmektedir. Aşağıdaki tablo bize Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 2020 Faaliyet Raporundaki Merkezi Uzlaşma Komisyonu ve Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu'nun, Türkiye geneli, tarhiyat sonrası uzlaşma komisyon sonuçlarını göstermektedir.

Merkezi Uzlaşma Komisyonu ile Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu Sonuçları

Yıllar	Dosya Adedi			Vergi Tutarı* (TL)				Ceza Tutarı* (TL)			
	Başvuru Sayısı	Uzlaşılan Dosya Sayısı	Uzlaşılamayan Dosya Sayısı	Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Vergi Tutarı	Uzlaşılamayan Vergi	Uzlaşmaya Konu Olan Vergi	Uzlaşma Sonucu Vergi	Uzlaşma Başvurusuna Konu Olan Ceza Tutarı	Uzlaşılamayan Ceza	Uzlaşmaya Konu Olan Ceza	Uzlaşma Sonucu Ceza
	MERKEZİ UZLAŞMA KOMİSYONU										
2015	22	16	6	1.536.207.290	258.106.296	1.278.100.994	403.600.579	1.874.076.087	396.223.807	1.477.852.281	6.993.907
2016	8	6	2	288.860.333	20.093.888	268.766.445	58.960.357	376.720.584	35.145.151	341.575.433	0
2017	18	3	15	296.926.510	293.714.050	3.212.460	3.212.460	386.220.437	375.092.048	11.128.389	1.904.432
2018	6	3	3	148.112.182	62.776.029	85.336.153	66.040.560	192.715.550	78.020.442	114.695.107	17.067.230
2019	12	6	6	277.279.084	119.413.440	157.865.644	114.550.000	405.442.722	152.347.869	253.094.853	11.760.121
2020	23	15	8	928.312.501	442.424.528	485.887.973	281.055.200	1.202.938.555	493.617.450	709.321.105	36.432.927
	VERGİ DAİRELERİ KOORDİNASYON UZLAŞMA KOMİSYONU										
2015	191	143	48	189.077.422	101.854.353	87.223.068	51.457.065	247.413.099	120.526.059	126.887.041	3.892.464
2016	167	88	79	356.833.610	164.987.636	191.845.974	50.963.086	464.180.846	198.361.405	265.819.441	12.913.434
2017	110	69	41	78.900.887	57.908.295	20.992.593	16.649.442	107.341.998	68.815.304	38.526.694	6.733.494
2018	86	53	33	90.328.296	78.082.996	12.245.299	9.858.621	120.696.805	88.456.707	32.240.098	5.834.969
2019	136	114	22	41.375.894	27.788.655	13.587.238	12.931.938	82.565.236	29.794.186	52.771.049	8.608.934
2020	193	147	46	239.473.356	39.341.670	200.131.686	68.397.315	347.192.291	51.309.207	295.883.084	9.267.122

*Uzlaşmaya konu vergi ve ceza tutarına, geçici vergi aslı ve buna ilişkin ceza dahildir. Ancak, uzlaşılan bu tutarlara; normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için hesaplanan gecikme faizi tutarları dahil değildir.

Genellikle sermaye sınıfının vergi borçlarının büyük bir kısmının indirilmesi veya silinmesi de AKP'nin sermayenin partisi olduğunu izaha bırakmayacak bir biçimde göstermektedir. AKP, yönetime geldiği ilk günden itibaren ihaleler, özelleştirmeler, vergi indirimleri ve istisnaları vs. yoluyla büyük ayrıcalıklar tanıyarak kamusal kaynaklar eliyle kendisine bağlı yandaş bir sermaye sınıfı yaratmıştır. Gün geçtikçe emekçinin vergi yükünü arttıran AKP, milyar dolarlık kamu ihaleleriyle büyüttüğü yandaşlarının borçlarını, tek kalemde silmekte beis görmemektedir. Uygulanan bu politikalarla emekçi halkımızın alınteriyle ortaya çıkardığı kamusal değerler, özellikle yandaş sermaye sınıfına peşkeş çekilmekte ve bunun sonucunda ortaya çıkan borç yükü ise "vergi afları" yoluyla yine yoksullara havale edilmektedir.

Pandemiye Duyarsız Bir Vergi Affıyla Karşı Karşıyayız

2/3622 Esas numaralı bu kanun teklifi de esasen bir vergi affı düzenlemesidir. Bu vergi affı düzenlemesinin temel gerekçesi ise, tekrar ifade etmek gerekirse, kanun teklifini hazırlayanlar tarafından pandemiyle ilişkilendirilmiştir. Buna göre "pandeminin yayılımının ve etkilerinin devam etmesi" nedeniyle geçtiğimiz kasım ayında çıkan vergi affı ve yapılandırmasının genişletilmek istenmektedir. Ancak bu kanun teklifi, genel gerekçesinde yazılan iddiasının aksine pandemiye duyarsız bir vergi affı düzenlemesidir. Çünkü pandemi gerekçesiyle getirilen bir vergi affı düzenlemesinin pandeminin etkilerini ve sonuçlarını doğru değerlendirmediğini görüyoruz. Pandemi, ekonomik olarak herkesi ve her kesimi eşit bir biçimde etkilememiştir. Bazı sermaye grupları pandemide karlarına kar, servetlerine servet katarken, emeğiyle geçinen yurttaşlar, işçiler ise perişan duruma düşmüştür. Özellikle küçük esnaflar batmış, pek çok işletme kapısına kilit vurmak zorunda kalmıştır. Hizmet sektöründe gündelikle çalışan emekçiler işsiz ve aşsız kalmışlardır. Durum böyleyken bankalar ve finans sermayesi pandemi döneninde yüksek karlar açıklamışlardır.

Ancak bu yasa teklifini getirenler bu gerçeği yok sayarak tüm mükellefleri aynı kefeye koyarak toptancı bir biçimde vergi affı getirmek istemektedirler. Bu toptancı yaklaşımla vergi borcu olan herkes aynı çuvala sokulmuştur. Getirilmek istenen bu vergi affı düzenlemesi "vergisini ödeyemeyen" ile "vergisini ödemeyen" arasındaki farkı

atlamaktadır. Vergi affının önceliği pandemiden dolayı vergisini ödeyemeyen işsizler, işçiler, çiftçiler, esnaflar, emeğiyle geçinen yurttaşlar olmalıdır. Pandemi koşullarından dolayı şayet vergi alanında düzenlemeler yapılıyor, yapılandırma ya da aflar getiriliyorsa daha da bozulan gelir dağılımı hesaba katılarak öncelikle ve esasen emeğiyle geçinen yurttaşların üzerindeki hem dolaysız hem de dolaylı vergi yükü hafifletilmelidir.

Vergi Afları Sermaye İçin %0 Faizli Finansman Aracına Dönüştü

"Vergisini ödemeyen" ile "vergisini ödeyemeyen" arasında bir ayrım gözetmeyen ve dolayısıyla vergisini ödemeyenleri ödüllendiren bu vergi affı teklifi, aslında sermayeye %0 faizli finansman imkânı getirmektedir. Çünkü vergisini ödemeyen ve "nasıl olsa af çıkar, yapılandırma gelir" diyen mükellefler aslında geçmiş dönem borçlarını ödemeyerek avantaj sağlayıp, sadece anapara borçlarını ödeme imkanına kavuştuğundan %0 faizle kredi kullanmış oluyorlar. Emeğiyle geçinen yurttaşlar KDV'yi, ÖTV'yi öderken gelir vergisini ya da kurumlar vergisini ödemeyen büyük sermaye sahipleri neredeyse her yıl çıkan vergi aflarıyla, yurttaşlardan toplanan vergiler sayesinde faizsiz kredi finansmanı kullanma hakkına sahip oluyorlar. Piyasada yaklaşık %25 ila %30 arasında seyreden kredi faizleri düşünüldüğünde, bu düzenleme sermayeye kaynak aktarımı anlamına gelmektedir.

Öte yandan kamu idaresi tarafından mükelleflere yazılmış yaklaşık 157 milyar TL vergi cezası olduğu ifade edilmektedir. Bu vergi affı düzenlemesi kamunun bu 157 milyar liralık kaynaktan vazgeçmesi anlamına da geliyor. Düzenlemeye göre şayet vergi borçlarının anaparası ödenecek olursa kamu vergi cezalarını silecektir. Kuşkusuz dar gelirli yurttaşların, emeğiyle geçinenlerin, işçilerin, işsizlerin, zor durumda ola esnafların, küçük işletmelerin vergileri de cezaları da silinmelidir. Ancak bu 157 milyar liralık vergi cezasının büyük çoğunluğunun yandaşlara kesilmiş olduğu ortadadır. Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri sırasında ısrarla gündeme getirdiğimiz gibi kimlerin 157 milyar liralık vergi cezasının silineceği kamuoyuna açıklanmak zorundadır.

Bir tarafta alay-ı vala ile Cumhurbaşkanı tarafından 1 milyon 300 bin esnafa verileceği söylenen 4 milyar liralık hibe, diğer taraftan büyük çoğunluğu sermayeye ve

yandaşlara ait olan 157 milyar liralık vergi cezası alacağından vazgeçilmesi düzenlemesi vardır. Bu düzenlemenin ne denli adaletsiz olduğu ortadadır. Vergi cezalarının affedilmesi, vergi ahlakını bozan vergi kaçırmaya davetiye çıkaran bir uygulamadır. Neredeyse her yıl çıkarılan vergi cezalarını silen düzenlemeler, servetin ve büyük gelirlerin küçük bir azınlığın elinde toplanmasına hizmet eden büyük bir haksızlıktır.

Benzer biçimde bu kanun teklifiyle getirilmek istenen "matrah artırımı" düzenlemesi de haksızlık yaratacak bir düzenlemedir. Geçmiş dönemlerde yüksek ciroyla yüksek karlar elde etmiş ve fakat bir biçimde aynı dönemler için vergiden kaçmak amacıyla zarar göstermiş mükelleflerin matrahlarını arttırmaları şartıyla geçmişe dönük incelemelerinin gerçekleştirilmesinden vazgeçilecektir. Böylelikle matrah artırımı yoluyla geçmiş dönemde kaçırılmış vergiler çok cüzi meblağlar karşılığında silinmiş olacaktır. Bu da gelirlerini doğru bildiren ve buna göre vergi ödeyen yurttaşlara karşı yapılacak büyük bir haksızlık olacaktır. Bu düzenlemeyi kabul etmemiz mümkün değildir. EYT'lilerin hakkını vermeyen, öğrencilerin ve gençlerin KYK borçlarını silmeyen, yurttaşlara fahiş maske takmama cezası kesen AKP-MHP Koalisyonu, söz konusu sermaye olunca her türlü vergi affını ve yapılandırmasını büyük bir hevesle hayata geçirmektedir.

HDP Olarak Çalışanlar Lehine Kapsamlı ve Radikal Bir Vergi Reformu Öneriyoruz

Tüm bu adaletsiz ve vicdansız vergi politikalarına, vergi yüküne ve vergi yapısına HDP olarak temelden itiraz ediyoruz. Türkiye'de vergi gelirlerini artırmak, vergi yükünün dağılımında adaleti sağlamak, herkesin vergiye katılımını sağlamak için vergi tabanını genişletmek gerekmektedir. "Az kazanandan az çok kazanandan çok" temelindeki vergi politikalarının hayata geçirilmesi zorunludur. Vergi tabanının genişletilmesi için vergi oranlarının makul seviyelere çekilmesi, mali yükümlülüklerin katlanabilir, üretimi, istihdamı ve ihracatı artırıcı bir noktada olması gerekir.

- Vergi sistemi; tarafsız, adil ve uygulanabilir ve kimseye ayrıcalık sağlamayan bir nitelik taşımalıdır. Vergi, sadece mali amacı değil ekonomik, sosyal ve siyasi amaçların da gerçekleştirilmesine uygun olmalıdır.

• Vergi kanunlarının adaleti sağlamaya yönelik, basit, sade ve anlaşılır bir metne dönüştürülmesi gerekir. Çağdaş hukuk normlarına uygun, mükellef haklarına saygılı, vergi tabanını genişleten ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele eden bir nitelik taşıması gerekir. Türkiye'de vergi adaletini bozan temel olaylardan birisi de kayıt dışı ekonomidir. Ücretli çalışanlardan stopaj usulüyle kesinti yapılırken, ticari ve farklı kazanç kalemlerinden yüksek gelir elde edenler kayıt dışılığa kaçarak daha az vergi verme yoluna veya hiç vergi ödememe yoluna gidebilmektedirler.

• Genellik ilkesi, vergi adaletinin temel ve vazgeçilmez bir ilkesidir. Türkiye'de vergi vermesi gereken fakat vergi vermeyenleri de tıpkı emeğiyle geçinen yurttaşlar gibi vergi mükellefi yapmak gereklidir. Bu şekilde verginin tabanının genişletilmesi mümkün olabilecektir.

• Kaynak teorisinden net artış teorisine geçilmelidir. Net artış teorisi hem ödeme gücünü dikkate almakta hem de gerçekleşen her türlü geliri, devamlılığı olsun olmasın, gelir kabul ettiği için vergi adaletini sağlama konusunda daha yetkin bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

• Gelir vergisinin büyük bir kısmı ücretli kesim tarafından ödenmektedir. Ücretli çalışanlardan alınan yüksek vergi oranları düşürülmelidir.

• Gelir dağılımında adaleti sağlayacak iktisadi ve vergileme politikaları uygulanmalı, emekçi ve yoksul sınıf üzerinde vergi yükü azaltılmalıdır.

• Vergi harcayandan değil kazanandan alınmalıdır.

• Asgari ücretten gelir ve damga vergisi dahil hiçbir vergi alınmamalıdır.

• Vergilendirmede beyan esası uygulandığından vergi matrahı mükellefler tarafından belirlenmektedir. Vergi kaçakçılığının önlenmesi ve gerçek tutarların beyan edilmesi için vergi güvenlik önlemleri alınmalı, servet artışları ile matrah ilişkisi kurulmalıdır. Servet artışlarının kaynağı sorulmalıdır.

• Muafiyet ve istisnalar kaldırılmalıdır. Asgari ücretle çalışanlardan stopaj (kaynakta) usulü kesinti yapılırken, ticari ve diğer kazançları elde edenlere muafiyet ve istisnalar uygulanmakta, bu vergilemede adalet ilkesi zedelenmektedir.

- En az geçim indirimi tutarları sembolik olmaktan çıkarılmalı, modern ve sosyal amaca hizmet eden bir nitelik kazandırılmalıdır. Ücret gelirleri üzerindeki vergi yükü azaltılmalı, servet ve sermaye gelirinden emek gelirine göre (Ayırma Kuramı) daha çok vergi alınmalıdır.

- Vergi sisteminde dolaylı vergiler ağır basmaktadır. Dolaylı vergiler düşük gelirli sınıflar üzerinde yoğunlaşmıştır ve üst gelir grupları ile alt gelir grupları aynı oranda dolaylı vergi ödemektedirler. Bu olumsuz etkiyi gidermek için dolaysız vergilerin vergi hasılatı içinde payını yükseltilmelidir.

- Rant gelirleri vergilendirilmelidir.

- Vergi afları, yapılması zaruret taşıyan hallerde rasyonel temelde ve düzenli vergi ödeyen mükellefi cezalandırmayan bir şekilde yapılmalıdır. Cumhuriyet tarihi boyunca yapılan 36 adet vergi affının 10 tanesi son 19 yılda yapılmıştır. Vergi affı, vergiye gönüllü uyumu zedelemekle beraber düzenli vergi ödeyen mükellefin cezalandırılması anlamına gelmektedir. Vergi afları esasen büyük kazançlar elde eden sermaye sınıfının vergi (çoğu zaman anapara da dâhil) borçlarının silinmesini getirmekte, bu durum gelir dağılımında adaleti bozmaktadır.

- ÖTV, KDV gibi dolaylı vergiler kaldırılmalı veya sembolik bir orana taşınmalı, bunların yerine servet vergisi getirilmeli ve Kurumlar Vergisi oranı yükseltilmelidir.

- Alt gelir gruplarının temel ihtiyaçları vergi politikaları aracılığıyla sübvanse edilmelidir.

- Vergi otoritesinin vergi gayretini toplumun üst gelir gruplarına yönelik olarak icra etmesi sağlanmalıdır.

- Yoksulluk sınırının, Dünya Sağlık Örgütü'nün günlük kalori ihtiyacı ve BM İnsani Gelişme Endeksi baz alınarak hesaplanıp bunun altında kalan vatandaşların gıda, sağlık, barınma, giyim, eğitim ve kültür giderleri vergiden muaf olmalıdır.

- Uzlaşma Komisyonları yeniden yapılandırılmalı, büyük firmaların neredeyse vergilerinin tamamını silen yapılar olmaktan çıkarılmalıdır.

- Vergi Ombudsmanlığı kurumu oluşturulmalıdır.

MADDE DEĞERLENDİRMELERİ

Madde 1, 2: Türkiye'de vergilerin büyük çoğunluğu işçiler, memurlar, yani yoksullar tarafından ödenmektedir. Yurttaşlar bir taraftan harcamalarını yaparken KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergiler ödemekte, diğer taraftan henüz maaşları ceplerine girmeden maaşlarından kesilen gelir vergisi ödemektedirler. Buna karşılık, belli bir kesim servetlerine servet kattıkları halde vergilerini ödememekte ve kamu idaresi de onları etkin bir şekilde denetlemediği gibi sık sık getirilen vergi afları ile bunu teşvik etmektedir.

Her yıl çıkarılan vergi afları vergi adaletini ve vergi ahlakını yerle bir etmektedir. AKP iktidarı son yıllarda her yıl vergi affı çıkarmaktadır. Son vergi affının üzerinden yalnızca altı ay geçmiştir. Vergi affı sürekli çıktığından buna güvenen ve vergisini ödemeyen bazı yurttaşlar bu afları bir finansman aracı olarak görmektedir. Vergilerini ödemeyip af zamanı ödemekte, bu süreçte vergi olarak kamuya vermediği parayı şahsi ve veya şirket çıkarları için kullanmakta, gelen vergi aflarıyla da vergilerinden kurtulmaktadır. Türkiye'de şu anda kredi faizleri yüzde 25-30 arasında olmasına rağmen vergi ödememek bu durumlar için sıfır faizli kredi anlamına gelmektedir. Yani yurttaşların ödediği vergiler belli eller tarafından bir finansman aracı olarak kullanılmakta ve nihayetinde toplumun belli bir kesimi daha da zenginleşirken, geniş toplum kesimleri derin yoksulluğa mahkûm edilmektedir.

Önerilen vergi affı kanun teklifinde temel sorunlardan bir diğeri de vergisini ödemeyenlerle, ödeyemeyenler arasında bir ayrım yapılmamış olmasıdır. Kamu idaresinin yaklaşık 400 milyar TL alacağı bulunmaktadır. Yani mükellefler vergilerini ödememeyi tercih etmekte veya imkansızlıklardan ötürü ödeyememektedir. Tercih ve zorunluluk durumunun ayırt edilmesi amacıyla herhangi bir kriter belirlenmeksizin getirilen bu vergi affı düzenlemesinin yasalaşması, karına kar, servetine servet katanların vergi borcunun da yoksul yurttaşa yıkılması anlamına gelecektir.

Teklife göre mükellefler eğer vergilerin ana parasını öderse, 157 milyar TL vergi cezasının silinmesi öngörülmektedir. Yakın zamanda esnaflara 4 milyar TL destek verileceği gündem olmuşken sessiz sedasız bu tasarıyla 157 milyar TL vergi cezası silinecek ve yarattığı eksiklik yine dar gelirlinin kursağından çıkacaktır.

Belli işletmeciler ve iş insanları vergi kaçırmakta, kamu idaresi bunu tespit edip cezalandırmakta, hükümet de her yıl bu vergi cezalarını affetmektedir. Bu durum vergi kaçırılmasına ve dolandırıcılığa karşı yaptırım gücünü sıfıra çekmekte ve vergi ödememek isteyenlerin işini yasal yollarla çözmektedir. Teklifte geçen matrah artırımının anlamı yine benzer şekilde vergide usulsüzlüğü ucuza getirmekten başka bir şey değildir.

HDP olarak, vergi ahlakını, vergi barışını, vergi adaletini temelden sarsacak bu düzenlemeye tamamen karşıyız. Geçmiş dönemlerde kaçırılan vergilerin bu tip düzenlemelerle affedilmesi mükellefleri vergi ödememeye teşvik etmek dışında bir anlam taşımamakta, yurttaşların vergilerinin kamu yararı için kullanıldığına ve adil olduğuna dair inancını temelden sarsmaktadır. Özellikle matrah artırımı düzenlemesi, milyarlarca TL'lik vergi kaybını birkaç bin TL ile aklamak adına getirilen bir düzenleme olarak vergi ahlakını ve vergi adaletini temelden sarsacak bir düzenlemedir.

TÜRK-İŞ'in yaptığı son araştırmaya göre Mayıs 2021 itibariyle açlık sınırı 2 bin 830 TL'ye ulaşmıştır. Asgari ücret ise 2 bin 825 TL'dir. Yani şu anda açlık sınırı asgari ücreti geçmiş durumdadır. Dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ise 9 bin 219 TL'dir. Ne yazık ki Türkiye'de asgari ücret genel ücret halini almıştır 9 bin 219 TL olan yoksulluk sınırının ise Türkiye'de çok küçük bir azınlığın ulaşabildiği bir gelir seviyesi olduğu su götürmez bir gerçektir.

Yurttaşların büyük çoğunluğunun yoksullukla ve açlıkla cebelleştiği, hatta evine ekmek götüremediği için gerçekleşen intihar vakalarının üzücü bir şekilde arttığı bu şartlarda, iktidar altı ayda bir yandaşlarına vergi affı çıkarmaktadır. HDP olarak, gelir dağılımdaki dengesizliği arttıracak, zorunluluk ve keyfilik arasındaki farkın gözetilmediği, vergi yükünün yoksullara yüklendiği, vergi kaçakçılığının teşvik edildiği, vergi adaletini ve vergi barışını sağlamaya değil daha da kötü etkilemeye

yarayacak bu düzenlemelerin karşısındayız. Toplumsal barışın temel öğelerinden birisi gelir ve vergi dağılımda adalettir.

Madde 3: Getirilmek istenen bu düzenlemeye göre, dava safhasındaki ihtilaflı borçlar kanunun yayımı tarihi itibariyle davanın bulunduğu aşamaya göre yapılandırılacaktır. İlk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda;

• Vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 50'si silinecek,

• Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı silinecek, bunların yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanacak tutar ödenecek,

• Asla bağlı vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı silinecek. Silinecek gecikme zamlarının yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanan tutar ödenecek,

• Asla bağlı olmayan cezaların yüzde 25'i ödenecek, yüzde 75'i silinecektir.

Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş işlemlerde, Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;

1. Terkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 10'u ödenecektir.

2. Tasdik veya tadilen tasdik kararı olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı (yüzde 90'ı), terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin yüzde 10'u ödenecektir.

Düzenlemeyle asla bağlı cezalar ile faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı silinecektir. Silinen faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanacak tutar ödenecektir. Bu tür düzenlemeler vergisini zamanında ödeyen mükellefler açısından handikap oluşturmaktadır. 1924 yılından bugüne 36 kez vergi affı

getirilmiştir. Bunların 9 tanesini ise son 19 yılda getirilmiştir. AKP iktidarı son dönemlerde neredeyse her yıl bir 'vergi affı' getirmiştir. Sıklıkla uygulanan vergi afları hem vergi adaletini bozmakta hem de kayıt dışılığı teşvik etmektedir. Aflar, vergi adaletini zedeleyen ve vergisini zamanında ödeyen mükellefi dezavantajlı hale getirmektedir. Türkiye'de vergi yapısının bozuk olması sebebiyle verginin önemli bir kısmı yoksullar ve sabit ücretle çalışan emekçiler tarafından ödenmektedir. Milyonlarca emekçinin maaşı stopaj usulüyle kaynakta kesintiye uğrarken, milli gelirin önemli bir kısmını elde eden sermaye sınıfı yeteri kadar vergi ödemediği gibi üzerine düşen vergi benzeri yükümlülükleri de gerektiği gibi yerine getirmemektedir. Son dönemde getirilen vergi aflarıyla; 2016 yılında yapılandırılan miktar 80.4 milyar lira, tahsilat miktarı 41 milyar lira, tahsilat oranı yüzde 51; 2017 yılında yapılandırılan miktar 13.8 milyar lira, tahsilat miktarı 5.6 milyar lira, tahsilat oranı yüzde 40.8; 2018 yapılandırılan miktar 49.6 milyar lira, tahsilat miktarı 25.8 milyar lira, tahsilat oranı yüzde 37.1 olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamlar bize gelir idaresinin vergi afları aracılığıyla amaçlananı gerçekleştiremediğini göstermektedir. Buna rağmen AKP mükellefi ödeme tembelliğine iten vergi aflarını getirmeye devam etmektedir.

Adil olmayan maliye politikasının gelir dağılımı üzerinde bozucu etkisi vardır. Bu ve benzeri düzenlemeler toplumun çok az bir kesimini daha da zengin ederken vergi yükünü ise yoksul çoğunluğun sırtına bindirilmeye devam etmektedir. Vergi adaletinin sağlanması toplumda ekonomik adaletin sağlanması için önemli bir argümandır. Toplumsal huzuru ve barışı sağlamak gelir dağılımını bozan böylesi düzenlemelerle değil, vergi yapısını ve gelir dağılımında adaleti sağlayan reformlar/düzenlemelerle mümkündür.

Madde 4: Kapsama giren dönemlere ilişkin olarak, kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra mükellefe 30 gün içinde kanundan yararlanma imkânı tanınacaktır. Eğer yararlanmak isterse,

• Tarh edilen vergilerin yüzde 50'si silinecek,

• Gecikme faizinin tamamı silinecek, bunların yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanacak tutar ödenecek,

• Vergi aslına bağlı vergi cezalarının tamamı silinecek,

• Asla bağlı olmayan cezaların yüzde 25'i ödenecek yüzde 75'i silinecektir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma için başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu kapsamda yapılandırılacaktır. Yapılandırma için başvurular 31 Ağustos 2021'e kadar yapılabilecek ve ilk taksit 31 Ekim 2021 olmak üzere 2'şer aylık dönemler itibarıyla 18 eşit taksit uygulanacaktır. Peşin ödememede Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınarak yapılan hesaplanan faizin yüzde 90'ından vazgeçilecektir.

Bu düzenlemeyle faiz geliri ve başka gelirler elde eden fakat beyannamesini zamanında vermemiş kişilerin borçlarını daha düşük bir faizle ödemesini sağlayarak mali denetimden kurtulma yolu açılmaktadır. Bu şekilde yıllara sâri olarak birikmiş faiz borcunun önemli bir kısmı silinmektedir. Bu yöntemle yapılan düzenlemeler hem kamu zararını büyütecek hem de gelir dağılımını bozacaktır. Büyük bir kısmı yoksul halktan toplanan vergilerle sermaye sınıfına bir nevi faizsiz kredi olanağı sağlanmaktadır. Ayrıca düzenlemede belirlenen başvuru ve denetim süresinin kısa olması Maliye idaresi üzerinde ciddi baskıya sebep olacak denetim kalitesini düşürecektir. Bu da vaktinde borcunu ödemeyen ve buna rağmen borç ve cezaları 'affa uğrayan' sermaye sınıfının gerektiği gibi vergilenmesinin önünde yeni bir engel teşkil edecektir.

Madde 5: Madde ile matrah ve vergi artırımı düzenlenmektedir. Matrah artırımı, yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyanları için; vergi artırımı ise KDV ve stopaj gelir/kurumlar vergisi beyanları için söz konusudur. Getirilmek istenen düzenlemeye göre, matrah ve vergi artırımından yararlanan mükellefler hakkında artırım yaptıkları yıllar için vergi incelemesi yapılamıyor.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılları için yıllık gelir ve kurumlar vergisi ile KDV ve gelir/kurum stopaj beyanları için matrah ve vergi artırımı yapılabilecek. Ayrıca

beyanname vermekle birlikte zarar, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah ve vergi beyan etmeyen ya da ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar da dahil olmak üzere hiç beyanname vermemiş olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri de matrah ve vergi artırımı yapabilecekler. Diğer yandan matrah artırımından faydalanamayacak olanlar da çeşitli başlıklar altında belirlenmiş olup bu başlıkların bir kaçı şu şekildedir;

- Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu fiiller nedeniyle incelemesi devam edenler

- Terör suçundan hüküm giyenler, haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya MASAK tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler

Hatırlanacağı üzere 2018 yılında çıkarılan 7143 sayılı kanunda da yine matrah artırımı torba yasa ile sağlanmış, aynı şekilde geriye dönük 5 yıllık bir vergi beyanları için vergi artırımı yapılabileceği belirtilmişti. Aradan geçen yaklaşık üç yıl içerisinde pandemi ve süregelen ekonomik krizin etkisiyle hem mükelleflerin istikrarlı ve düzenli bir kazanç sağlayamadığı hem de AKP iktidarının yerle yeksan ettiği ekonomiyi sürekli vergi gelirleri ile sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Üstelik sürekli artan vergilerin tahsili de yıllar içerisinde düşmekte ve devamlı olarak bir yapılandırma sirkülasyonu ile vergisini düzenli ödeyen yurttaşlar adeta cezalandırılmaktadır.

Matrah artırımı açıkça şunu ifade etmektedir. İktidar yurttaşını vergi sopası ile tehdit etmekte ve şu mesajı vermektedir. "vergide usulsüzlük yaptığını biliyorum, kazancın aslında daha yüksek ve ben istersem vergi incelemesi ile bunu kanıtlar ve sana cezayı keserim. Ancak beni bunu yapmaya zorlama, gel matrahını belirttiğim oranda

yükselt ben de inceleme yapmayayım, mevcut incelemeler için de düzenlemeler yapayım."

Bu durum açık bir şekilde kanun dışıdır. Kanunla düzenlenecek bir yanı söz konusu değildir. İktidarın öncelikle bütün paydaşların bir araya gelmesi ile bir vergi düzenlemesi yapması şarttır. Bu şekilde yamalar ve tehdit içeren torba yasalar ile durum daha vahim bir hale gelecek, yurttaşın mükellefiyet motivasyonu ortadan kalkacaktır.

Madde 6: Getirilmek istenen bu düzenlemeyle işletmede mevcut olduğu halde işletmenin muhasebe kayıtlarında yer almayan yani kayıt dışı kalmış emtia, makine ve teçhizat, demirbaşların işletme kayıtlarına alınmasına imkan veriliyor. Yani, faturasız satın alınan ve işletmede fiilen bulunup muhasebe kayıtlarında yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşlar kayıtlara alınabilecek. Bu şekilde, kayıtların fiili duruma uygun hale getirilmesi sağlanıyor. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların "stok affı" kapsamında kayıtlara alınabilmesi için KDV ödenmesi gerekiyor. Ödenecek KDV, kayıtlara alınacak malın bağlı olduğu KDV oranına göre değişiklik gösterecek. Bu şekilde kayıtlara intikal ettirilecek; makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtia genel orana (yüzde 18) tabi ise, bunların rayiç bedeli üzerinden yüzde 10 oranı; indirimli orana (yüzde 1, 8) tabi ise, bunların rayiç bedeli üzerinden tabi oldukları oranın yarısı esas alınmak suretiyle KDV hesaplanacak, KDV stok beyanına ilişkin beyanname ile kağıt ortamında veya elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla beyan edilecek ve ödenecek.

Ayrıca bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerine, Ağustos ayı başı itibariyle düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını, işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını, bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini vergi dairelerine beyan ederek kayıtlarını düzeltme imkanı veriliyor.

Kayıt dışılığa yönelik önlem alınması yönünde düzenlemeler yerine mevcut kayıt dışı emtia, makine ve teçhizat için defterlere kaydının yapılmasına imkan sağlanması ve

bu imkanın salt ekonomik kaygılarla yapılması kabul edilemez bir durumdur. Çünkü söz konusu makine ve teçhizatların ilgili iş alanı içerisinde gerekli yeterliliklere sahip olup olmadıklarına yönelik bir inceleme yapılmaması, buna yönelik düzenleme ve incelemelerin öncelikli olarak ele alınması gerekirken yine gayri resmi bir yöntem ile yalnızca vergi gelirinin öncelenmesi gelecekte büyük tahribatlara yol açacaktır.

Ayrıca işletmelerin emtia, makine ve teçhizatları kayıt altına almamalarının gerekçeleri üzerine bütünlüklü bir araştırma ve çalışma yürütülmesi bu kanun teklifinin içerdiği değişikliklerden daha önemlidir.

AKP iktidarı yalnızca günü kurtarmak amacı ile tamamen siyasi ömrünü uzatma derdinde olup, getirdiği kanun tekliflerinin içeriğine geniş bir perspektiften bakmamakta yalnızca içini boşalttığı hazine kasasını sonucu ne olursa olsun doldurma gayreti içerisindedir. Daha önce çokça örneğine rastladığımız "af" yasaları, muhalefetin ve sivil toplum örgütlerinin bütün eleştiri ve çabalarına rağmen dinlenmemiş, tek bir virgülü dahi değiştirilmeden yasalaşmıştır. Bu anti-demokratik tutum "imar affı" yasasında depremlerde ve çeşitli doğal afetlerde kendisini göstermiş, söz konusu aftan yararlanan onlarca yapı birçok can kaybına ve çeşitli mal kaybına sebep olmuştur.

Burada da benzer şekilde gelecekte hangi makine ve teçhizatların sırf KDV alınabilsin diye hangi sektörde, hangi işlevde kullanıldığına bakılmaksızın kayıt defterlerine alınmasının yaratacağı kayıp ve ortaya çıkaracağı suçlardan AKP iktidarı sorumludur.

Madde 7, 8: Bu maddeler, SGK kapsamındaki prim borçları ile idari para cezalarının ödenmesi ve gecikme ceza ve gecikme faizlerinin affı ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

7. maddenin 2. fırkası ile 8. maddenin 1. fırkası özel nitelikteki inşaatlara ve ihale konusu işlere ilişkindir ve ödenmemiş olan eksik işçilik üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin tahsilatının yapılandırılmasını öngörmektedir.

Bilindiği üzere, kayıt dışı istihdam oranlarının en yüksek olduğu sektörlerden biri inşaat sektörüdür. Geçtiğimiz senelerde bu konuda yaşanan iyileşmeye rağmen, inşaat

sektördeki kayıt dışılık oranı yüzde 30'dan yüksek bir oranda seyretmektedir. Bunlara ilaveten, yoksullaştırılmışlar ve Türkiye dışında doğmuş olanlar ile Türkçe okuma yazma bilmeyenler (Suriyeli işçiler örneğinde görüldüğü gibi) diğer gruplara nazaran daha sıklıkla kayıt dışı çalışmak zorunda bırakılmakta ve ucuz işgücü olarak sömürülmektedirler. Bu durum, 2021 yılı Türkiye'sinde inşaat işçilerinin hala büyük oranlarda sömürüye açık olduğunun ve devletin bunu düzenleme ve denetlemede yetersiz kaldığının kanıtıdır.

Bu bağlamda, 7. maddenin 2. fırkası ile 8. maddenin 1. fırkasındaki düzenlemenin kayıt dışı işçi çalıştıran işverenlere bir 'teşvik'miş gibi algılanması ihtimali sorunludur. İlgili fırkalar ile, işverenin zamanında ödemediği eksik işçilik üzerinden hesaplanan sigorta primleri asılları ve Yİ-ÜFE oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesiyle alacağın gecikme cezası ve faizinden vazgeçilmektedir. Tespiti yapıldığı halde eksik işçilik primlerini ödemeyen firmalara uygulanan cezaların bu düzenleme ile affedilmesinin inşaat sektöründeki kayıt dışı istihdamı normalleştirme tehlikesi bulunmaktadır.

İkinci sorun ise, bu düzenleme ile Sosyal Güvenlik Kurumu işverenden prim alacağını tahsil etse dahi, bu tahsilat kayıtsız olarak çalıştırılan işçilerin primlerinin ödendiği anlamına gelmemektedir. Diğer bir deyişle, bazı durumlarda işçi ancak hizmet tespit davası açtığı takdirde yasal süreç başlatılmakta, işçinin ödenmeyen priminin tahsilatı yapılabilmektedir. Bu konuda, bir yandan işçilerin haklarından haberdar oldukları, ikinci olarak ve daha önemlisi ise mahkeme sürecinin maliyetini üstlenecek maddi kaynak ve zamana sahip oldukları varsayılmaktadır. Oysa işçilerin buna kaynak ve zaman ayırması mümkün değildir. Asıl yapılması gereken düzenleme, eksik hesaplama yapıldığı durumlarda, inşaat işçilerinin sağlık ve emeklilik haklarını koruma altına alacak şekilde primlerinin yatırılıp yatırılmadığının da denetlenmesidir.

Madde 9: Madde 9 ile bu kanunun uygulanmasına ilişkin ortak hükümler belirlenmektedir. Tamamen teknik düzenlemelerin yer aldığı, 18 fıkradan oluşan iş bu madde teklifi; borç yapılandırması için belirlenen başvuru tarihi, borcun peşin veya taksitle ödenebileceği, taksitle ödeme durumunda uygulanacak katsayı miktarları,

borçlara ilişkin indirim hükümleri, borçların ödenmesine ilişkin mücbir sebep halleri ve benzeri hükümler içermektedir.

Türkiye'de hem doğrudan hem de dolaylı vergilerin önemli bir kısmını ödeyen kesim, memur, işçi, emekçi ve dar gelirli kesimdir. Buna karşılık AKP döneminde yandaşlık zemininde servetlerine servet katan ve buna rağmen her yıl ve hatta artık görüldüğü üzere hükümet tarafından 6 ayda bir getirilen vergi aflarıyla, vergi borcu "affedilen" bir kesim oluşmuştur.

Vergi ahlakı gereği borçlarını ödeyen yurttaşlarımız karşısında vergi borcunun ciddi orandaki kısmı affa uğrayan ve bundan avantaj sağlayan kesimin varlığı esasında AKP ile yapısal hale gelen adaletsiz vergi politikalarının bir sonucu olarak okunmalıdır.

Vergi adaletinin olduğu devletler, varlıklı ve çok kazanan yurttaşlarından vergi alır ve bu vergileri yoksul, ekonomik açıdan dezavantajlı olan yurttaşlarına transfer ederler. Ancak görüldüğü üzere Türkiye'de vergi politikaları, vergi adaletini tesis edecek şekilde uygulanmamakta ve hatta vergi ahlakına aykırı bir seyir izlemektedir.

Her yıl çıkarılan vergi affı, vergi adaletini ve vergi ahlakını yerle bir etmektedir. Öyle ki son yıllarda her yıl bir vergi affı çıkaran AKP iktidarı, artık bunu altı ayda bir yapar olmuştur. 2020 yılının Kasım ayında, yani bundan altı ay önce bir vergi affı çıkarılmışken, bugün bir vergi affıyla daha karşı karşıyayız. Sürekli çıkarılan vergi affı, vergisini ödemeyenler için vergi borcundan kurtulabilecekleri bir finansman kaynağına dönüşmüş durumdadır. Özetle, vergi borcuna sadık davranan yurttaşlarımız, kamu idarelerine olan borçlarını ödemek için kendi bütçe koşullarını zorlarken, bu teklif en basitinden; "ne de olsa af çıkar" düşüncesiyle vergi borcunu ödemeyenlere "sıfır faizli kredi" kullandırarak vergi borçlarının cezasını affetmek anlamına gelmektedir.

Kamu idaresinin vergi mükelleflerinden alacağı olan tutarın 400 milyar TL'yi bulması bizlere mükelleflerin vergi borçlarını ödeyemediklerini ya da ödemediklerini göstermektedir. Bu vergi affı teklifinde, vergisini ekonomik koşullar nedeniyle ödeyemeyenlerle, vergisini "ne de olsa bir vergi affı daha gelir" düşüncesine güvenerek ödemeyenler arasında bir ayrım yapılmamaktadır.

Bu teklif kamu idaresine bulunan ve 157 milyar TL'yi bulan vergi cezasını silmeyi önermektedir. Bir yılı aşan pandemi koşullarında kepenk kapatan, çoğu siftah yapamadan dükkân kapatan 1 milyon 300 bin esnafa 4 milyar TL'lik desteği reva gören AKP yönetimi, bu vergi affı teklifiyle 157 milyar TL'lik vergi cezasını silmek niyetindedir. Her zaman olduğu gibi bu AKP tarafından teklif edilen bu düzenlemenin temelinde de yandaşların çıkarının gözetileceği kesin görünmektedir.

Vergi ahlakına bağlı olduğu halde, pandemi koşullarında içinde bulunulan ekonomik zorluklar nedeniyle vergi borcunu ödeyemeyen yurttaşlarımızı hariç tutmak üzere; bu madde bağlamında teklif edilen düzenlemeyi, vergi affını vergi cezasından kurtulmak için bir fırsat olarak gören varlıklı ve yandaş kesimin beklentisini karşılamak amacıyla bu komisyona sunulan bir vergi affı teklifi olarak kabul ediyor, vergi adaleti ve ahlakını zedeleyen böylesi politikaları reddediyoruz. Halkların Demokratik Partisi olarak, her daim olduğu gibi adaletli ve vergi ahlakını sağlayan vergi politikalarının derhal hayata geçirilmesini savunuyoruz.

Madde 10: Getirilmek istenen bu düzenleme ile bazı alanlarda, Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği'ne ödenmesi gereken borçların yapılandırılması ve yapılandırmaya ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

AKP milletvekilleri tarafından görüşmeler sırasında sunulan önergeyle, düzenleme kapsamına; Esnaf Sanatkârlar Birliği Konfederasyonu, Barolar Birliği, Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği, Türk Tabipler Birliği ve Türk Diş Hekimleri Birliği'nin alacaklarının yapılandırılması da eklenmiştir. Ayrıca araçlarının fenni muayenesini geciktiren yurttaşlardan alınan yüzde 5'lik faiz oranının, araç muayenelerinin 31 Aralık 2021'e kadar yaptırılması durumunda yüzde 0,75'e düşürülmesi teklife eklenmektedir. Aynı zamanda gelir vergisini ödemeyen ve ihtilafa düşüp, uyumlu mükellef olmaktan çıkan ve gelecek 3 yıl boyunca 5 puanlık uyumlu mükellef indiriminden/teşvikinden faydalanamayacak olan mükelleflerin sulh yoluna gidip, yapılandırmaya başvurmaları halinde uyumlu mükellef olmaktan çıkarılmamaları hususu da teklife eklenmiştir.

Bu minvalde, vergisini düzenli olarak ödeyen 'uyumlu mükellef' hususunun üzerinde daha fazla çalışılması ve teklifin kapsamlı bir etki analizi yapılarak bu komisyonun gündemine sunulmuş olması gerekirdi.

Teklifte zora düştüğü için borcunu ödeyemeyen mükellefle, borcunu ödemeyen mükellef arasında bir ayrım yapılmamaktadır. Bu durum vergi gelirlerini etkilediği gibi vergi ahlakını da ortadan kaldıran bir etki içermektedir.

Uyumlu mükellef sayısını artırmaya dönük önermeler yerine ödemeyene de ne yapıp edip borcunu ödeyen mükellefe de aynı hükümlerin işlenecek olması önemli bir eksikliğe işaret etmektedir. Olması gereken uyumlu mükellef sayısının nasıl artırılacağına dönük çalışmalar yapmak, politikalar üretmektir. Görüşmeler sırasında sorduğumuz sorulara binaen, uyumlu mükellef sayısının yüzde 7 civarında olduğu ifade edilmiştir. Vergi borcuna sadık olan, borcunu zamanında ödeyen yurttaşlarımızın yüzdelik dilim içinde bu kadar az bir oran teşkil etmesi yapısal bir vergi reformunun gerekliliğini bizlere bir kez daha göstermektedir.

Eksik ve palyatif bir düzenleme olarak yapısal bir sonuç yaratmayacağı belli olan bu madde teklifinin vergi ahlakı ve adaletine uygun olacak biçimde düzenlenmesi gerekmektedir.

Madde 11: Madde ile 213 Sıra Sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamındaki taşınmazların yeniden değerlemesinin yapılması ve bunun yanı sıra önceki uygulamadan farklı olarak amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerin de yeniden değerlemesinin gerçekleştirilmesi gerçekleştirilmektedir.

Türkiye'de uzun süredir bilançolarda yer alan menkul ve diğer iktisadi kıymetlerin enflasyona endeksli güncellenmemesi yapılmamaktaydı. Bu madde ile yüzde 2 vergi oranı kapsamında 31.12.2021 tarihine kadar, Vergi Usul Kanunu esas alınarak değerleme gerçekleştirme imkânı oluşturuldu.

Bu vergi oranı ile iktidar Hazine'ye nakit girişi sağlamaya çalışmaktadır. Her ne kadar şirketlerin bilançoları ve öz/aktif varlıklarında düzeltmeler gerçekleştirse de yüzde 2'lik vergi oranı tekrar ele alınmalıdır.

Madde 12: Madde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda değişiklik öngörmektedir. Bu düzenlemeye göre kendi hesabına ve bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar arasında 30.04.2021 tarihi itibariyle prim borcu bulunanların bu madde yasalaştığından itibaren ödemeyenler veya yapılandırmayanların sigortalılığı durdurulur. Daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı 5510 sayılı kanunun 80'inci maddesi kapsamında borç hesaplanarak ödenmesi durumunda sigortalılık süresi sayılır.

Madde 13: Madde ile 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nde tutulan kayıtlardan kredi borçlarını ödeyememiş ve karşılıksız çek, protesto edilmiş senedi bulunan gerçek ya da tüzel kişilerin bu kayıtlarının silinmesi düzenlenmektedir. Kayıt silinmesinin şartı borçların ödenmesi gereken kısmının 31.12.2021 tarihine kadar tamamının ödenmesi ya da yapılandırılmasıdır.

12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi ile ortaya çıkan hukuki ve politik ekonomi mimarisi Türkiye'yi neoliberal sisteme demir yumrukla entegre etmeye dönüktü. 24 Ocak 1980'de Turgut Özal öncülüğünde alınan kararlar, 1989 yılında finansal serbestleşmeyle ivme kazanmıştır. 2002 yılına gelindiğinde AKP iktidarının küresel sermaye ile işbirliği içerisinde devreye konduğu ekonomi politikaları neoliberalizme ve özellikle finans kapitale tam uyum şeklinde oldu.

Finans kapitalin önemli veçhesi borçla yönetmektir. Finansal varlıkların ekonominin merkezine yürüyüşü kapsamında her yurttaş, esnaf ve şirket, "hayali para" yoluyla siyasi iktidarlara bağlanmakta, yurttaş hakları metanın konusu edilmektedir.

Maurizio Lazzarato'nun *Borçla Yönetmek* adlı eseri finans kapitalin bireyler ve toplumla kurduğu ilişkiyi net şekilde resmetmektedir. Ona göre neoliberal finans kapital evresi, borç ekonomisi yaratmakta, borçlandırılmış insanı imal etmekte ve borçla

yönetmektedir. Böylece temel haklar dahi metalaşır, metalaşan şey ihtiyaçla borçlanma üzerinden karşılanır, borcun süreklileşmesi ile iktidara bağımlılık devam eder.

Bu kapsamda borç ekonomisi dijitalleşme ve finansallaşma ile el ele yürür. Tüketim toplumu derinleştikçe tüketmek temel fiil haline gelir. Tüketimi artırmak için "hayali para"lar üzerinden borçlanma esas olur. Bu esas üzerinden ise borçlanmak sıradanlaşır ve süreklileşir. Böylece ekonomik yaşam, borçla dönen niteliğe bürünür. Bu nitelikle birlikte yurttaşlar, gittikçe bir borçlanmaya sürüklenir. Borçlu insan imal edilmiş olur. Borçlu insanın "borcu çevirme" gerekliliği ve finansal sisteme entegre olmuş hali borçla yönetmek için karar vericiler açısından siyasi çıkar sağlamanın zeminini var eder.

Böylece borçla yöneten, "zaruri" hale getirilmiş rıza üretir. Toplum ve bireyler ise tüketimini sürdürmeye bağlı olarak geleceğini ipotek etmek durumunda kalır. İktidarlar, bu yönetim stratejisini mali disiplini kasti şekilde ihlal ederek sürdürür. Böylece hem kendi geleceğini hem de borçlu insanın rızasını almayı dener. Borçlu insanın imalatı ile işleyen borçla yönetme, bireylerin davranışlarının finansal hareketlerin belirleyeceği şekilde ortaya çıkmasıyla sağlanır.

AKP iktidarı, 2002 yılından beri borçla yönetme stratejisini devreye koymuş, finansal sistemi sürekli derinleştirmiştir. 2002'de 6 milyar 308 milyon TL olan banka kredi kartı borcu, 12 Şubat 2021 itibarıyla 147,9 milyar TL olmuştur. Sadece kredi kartı borcu 25 kata yakın artmıştır.

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nin Mart 2021 itibariyle açıkladığı istatistikleri, borçlu insan imalatının derecesini açık ve acı şekilde göstermektedir. Buna göre ticari krediler yüzde 29 artarak 3,055 milyar TL olmuştur. Bankalar ve banka dışı finansal kuruluşlar tarafından kullandırılan bireysel krediler yüzde 36 artarak 899 milyar TL olmuştur. Bireysel kredi kullanan kişi sayısı (takipteki krediler hariç) son bir yılda 2,3 milyon kişi artarak 34,5 milyon kişi olmuştur. Mart ayında 151 bin kişi ilk defa kredi kartı, 98 bin kişi ihtiyaç kredisi kullanırken, konut kredisi kullanan kişi sayısı ise 16 bin olmuştur. 104 bin kişi ise ilk defa kredili mevduat hesabı kullanmıştır. Yaklaşık 35 milyon insanın finansal sistemde borçlu hanesine yazıldığı görülmektedir. Açıktır ki, Türkiye'de 35 milyon insanı bir araya getirebilen yegâne ortak payda borçlanmışlıktır.

AKP iktidarı işbu kanun teklifi dâhil olmak üzere borcu bireysel ve toplumsal bir sorun olarak değil, bizatihi yönetme stratejisi olarak ele almaktadır. Bu bağlamda, borcu tüketmeyi değil, süreklileştirmeyi ve böylece borçlanmış insanı iktidarına bağlamayı amaç edinmektedir. Yani "hayali para" ile hem ekonomiyi hem de toplumu yönetmeye yönelmektedir.

Bu kapsamda yapılandırmalar sorunu çözmekten çok uzaktır. Yapılandırma yerine bütün kredi borçlarının faizlerinin silinerek ana paraların faizsiz şekilde uygun taksitlendirmeye tabi kılınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra çiftçiler, esnaflar gibi spesifik grupların kredilerinin hem faizleri hem de belli miktara kadar tutarları kamu tarafından üstlenilmelidir.

Madde 14: 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna "Faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarih faiz başlangıç tarihi olarak esas alınır" cümlesi eklenmiştir. Getirilmek istenen bu düzenlemeyle yurt dışına gönderilen öğrencilerden alınan faiz borcunun hesaplanmasında öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarihin faiz başlangıç tarihi olarak esas alınması amaçlanmaktadır.

Bu önerinin daha kapsamlı ele alınması gerekmektedir. AKP, akademiye mutlak merkeziyetçi bir zaviyeden bakmaktadır. Söz konusu maddede geçen "Yükseköğretim Kurumu tarafından danışman atanır" ifadesi ve uygulaması sorunludur. Atanacak olan kişi profesör dahi olsa yeni doktora yapan bir kişiye göre o konuyla ilgili olarak daha fazla bilgi sahibi olmayacağı kuvvetle muhtemeldir. Bu durum yetkin olmayan birinin bir tür gözetim ve denetimi altına girmek demektir. Akademi ve akademisyenler böyle bir pozisyonda olmamalıdır. Üniversiteler özerkliğin garanti edildiği alanlar olmalıdır. Toplumda ve akademi çevrelerinde de seslendirildiği gibi "Türkiye'de artık üniversite kalmamıştır". Oysa AKP iktidara gelmeden önce, YÖK'ü kaldıracağını vaat etmişti. Ancak gelinen noktada, tıpkı pek çok alanda olduğu gibi YÖK ellerine geçince, onu kaldırmak bir yana daha merkeziyetçi bir biçimde daha da güçlendirmişlerdir. Bugün YÖK ülkedeki bütün üniversiteleri Ankara'dan merkezi bürokratik bir çerçevede

yönetmektedir. Bu, bilimin tabiatına aykırıdır. HDP olarak, özerk ve bilimsel bir üniversiter sistem için YÖK'ün kesinlikle derhal kaldırılması gerektiğini savunuyoruz. Bu nedenle asıl acil olan düzenlemeler çeşitli sebeplerden dolayı ülkeye dönemeyen veya borcunu ödeyemeyen öğrencilerin ödemelerinin nasıl hesaplanacağına ilişkin değil, özerk bilim yuvaları olarak akademinin nasıl inşa edileceğine ilişkin düzenlemeler olması gerekmektedir.

Madde 15: Plan ve Bütçe Komisyonu sadece parasal düzenlemelerin görüşülmesi gereken komisyon olması gerekirken parasal bir düzenleme içermeyen ve konusu eğitime ilişkin idari bir düzenleme olan bir meselenin Milli Eğitim Komisyonu yerine Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kanun teklifine eklenmesi uygun ve kabul edilebilir değildir. AKP'nin son dönemlerde sıklıkla gösterdiği yasama kurnazlığı burada da söz konusu olmuştur. Bu sebeple maddenin ilgili ihtisas komisyonunda görüşülmesi gerekmektedir.

Madde 16: Bir gerçek kişinin yahut tüzel kişinin terör örgütü ile "iltisak", "irtibat" halinde bulunduğu iddiasıyla vergi affı kapsamı dışında tutulması kararının verilmesi, herhangi bir yargı kararı olmaksızın mümkün değildir. Bu tutum kanuni değildir, hukuk dışıdır. AKP-MHP Koalisyonu, oldukça muğlak ve esnek bir kavram olan "iltisak" kavramını son yıllarda iktidarına muhalif olanlara karşı sıklıkla bir sopa olarak kullanmaktadır. İktidarın elinde kullanışlı bir alet haline gelmiş olan ve hukuki nesnellikten uzak bu kavram, hiçbir biçimde ne hukuki ne de siyasi bir kriter olarak kullanılamaz.

Ayrıca irtibat yahut iltisak sebebiyle kişinin işinden atılması ya da bu şekilde kanuni bir haktan mahrum bırakılması durumu, AİHM'in özerk kavram yaklaşımı ışığında "cezai isnat" olarak değerlendirilmesi gereken bir nitelendirmedir. Cezai bir isnat karşısında kendisini savunma hakkı verilmeyen kişilere ya da kurumlara yargı yetkisi olmaksızın belirli haklardan mahrum bırakılmaları kabul edeceğimiz bir tutum değildir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı başta olmak üzere vergi affına konu olan bütün kurumların ilgili yapılandırmadan yararlanması olası olan ancak irtibat yahut iltisak sebebiyle yararlanamayan kişilerin yargı sürecinin sonuçlanmasına kadar vergi affı kapsamına alınması gerektiğini belirtiyoruz.

Garo Paylan	*Erol Katırcıoğlu*
Diyarbakır	İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

(2/3622) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 21.05.2021 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş olup 26-27 Mayıs 2021 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür.

Başkanlığa sunulduğu haliyle 15 maddeden oluşan Teklif 6 ay önce çıkarılan ve yine çeşitli kamu alacaklarının yapılandırılması ve bir bölümünün af edilmesine ilave olarak matrah artırımı, stok affı ve sicil affı olarak bilinen uygulamaları da içeren bir Tekliftir. Komisyon görüşmeleri esnasında 3 adet madde ilavesi yapılarak 18 madde olarak Komisyonda kabul edilmiştir.

Usul Üzerine Değerlendirmeler

7319 sayılı Sigortacılık İle Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda Ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un görüşmeleri esnasında da belirttiğimiz üzere Plan ve Bütçe Komisyonu'na sunulan kanun tekliflerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca etki analizi olarak bilinen ek raporlarıyla beraber arz edilmesi gerekmektedir. Şu an görüşülmekte olan Kanun Teklifinin ne kadar bir kamu geliri ya da kamu gideri yaratacağı, ekonomiye etkisinin ne olacağını içeren etki analizi olmadığından sağlıklı bir değerlendirme imkânı olmamıştır. Görüşmeler esnasında alacak tutarlarına ilişkin bazı bilgiler alınmış, ancak ne kadar tahsilat olabileceğine ilişkin bir tahmin alınamamıştır. Hatta Teklif sahibi bunun tahmin edilmesinin mümkün olmadığını dahi söyleyebilmiştir.

Bu Kanun Teklifi de yine Hükümet tarafından hazırlanan ve Ak Partili milletvekillerinin imzasıyla Meclise sunulan bir Kanun Teklifidir. Türkiye bu komediden bir an evvel kurtarılmalıdır.

Teklifin Geneli Üzerine Değerlendirmeler

Teklifin gerekçesinde, bu Kanun Teklifinin hazırlanmasına pandemi gerekçe gösterilmiştir. Oysa bundan altı ay önce geçen kamu alacaklarının yapılandırmasına ilişkin kanun kabul edildiğinde de pandemi vardı. Hatta Aralık 2020'deki vaka sayısı bugünden çok fazlaydı. O halde pandemi haricinde bir gerekçe olmalıydı.

6 ay önce sunulan yapılandırma Teklifi görüşülürken pandeminin devam ettiğini, esnaflar başta olmak üzere mükelleflerin cari dönem vergi yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlandıklarını, yapılandırma taksitlerini ödemelerinin zor olacağını belirtmiştik. Yapılandırmanın ilk taksit ödemesinin 2022 yılı Ocak ayında başlatılmasına ilişkin verdiğimiz önerge de Cumhur İttifakı milletvekillerince reddedilmişti. Bu Kanun Teklifiyle ilk taksit ödemelerinin Eylül ayında başlayacak olması bizim önergemizin ne kadar haklı olduğunu ortaya koymuştur.

Teklifin gerekçesindeki pandemi konusunda iktidar milletvekilleri samimiyse o zaman pandemi nedeniyle gelir kaybına uğrayan kesime has kolaylıklar olmalıydı. Bu nedenle biz

2020 yılında pandemi nedeniyle vergi ve prim yükümlülüğünü yerine getiremeyen mükelleflerin borçlarının 2020 yılı için faizsiz yapılandırmasını talep ettik. Hatta esnafın kira stopaj borçlarının silinmesinin doğru bir karar olacağını belirttik.

Bu yönüyle bu Teklif, işin adalet boyutu hiç dikkate alınmadan hazırlanmış ve bizim bu konudaki uyarılarımız dikkate alınmadan Komisyondan geçirilmiştir.

Teklifin pandemi bahanesi ile sunulması doğru değildir. Türkiye ekonomisindeki yapısal sorunlar pandemi ile sadece derinleşmiştir. Bu yapısal sorunlar nihayetinde yapısal bir tıkanma yaratmış ve ekonominin her kesimi ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu sorunları aşacak yapısal reformlar hayata geçmeden, ülke ekonomisi istikrarlı bir büyüme patikasına sokulmadan, pandemi sonlansa dahi iktidar bu yapılandırmalara ihtiyaç duyacaktır. Fakat bu reformların hayata geçirilmesinde yaşanacak gecikme, günübirlik vergi affı gibi çözümler üretilmesine ve sonucunda vergi sisteminin yıpranmasına neden olacaktır. Bu yüzden iktidarı kısa vadede çözüm olacak gibi görünen ama uzun vadede daha büyük sorunlara sebep olacak, piyasaları bozucu önlemler almak yerine istikrar ve güveni tesis edecek doğru adımları atmaya davet etmekteyiz.

Teklif, AK Parti hükümetleri görev başındayken sunulan 9. yapılandırma, vergi, barışı ya da vergi affı kanun teklifi olma özelliğini taşımaktadır. İstisna olması gereken bu uygulama Türkiye'de artık normal hale gelmiştir. Mükellefler üzerinde vergiye gönüllü uyumu yok edici bir etki yaratmaktadır. Neredeyse her yıl çıkmaya başlayan vergi afları sayesinde vergi otoritesi zayıflamaktadır.

3 Kasım 2002 tarihinden sonra yapılandırma kanunları:

1- 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu (27.02.2003)
2- 5811 sayılı Varlık Barışı Kanunu (22.11.2008)
3- 6111 sayılı Bazı Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması (13.02.2011)
4- 6552 sayılı İş Kanunu Ve Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması (10.09.2014)
5- 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması (19.08.2016)
6- 7020 sayılı Bazı Alacakların Yapılandırılması (27.05.2017)
7- 7143 sayılı Bazı Alacakların Yapılandırılması (18.05.2018)
8- 7256 sayılı Bazı Alacaklarının Yapılandırılması (17.11.2020)

Bu kadar çok sayıda ve sık yapılandırma kanunu çıkarılmasına rağmen kamu alacaklarının tahsil edilememesi ve sürekli artması detaylı bir şekilde analiz edilmesi, gereken bir konudur. Hükümet mutlak surette böyle bir çalışma yapmak zorundadır.

Matrahını dürüst şekilde hesaplayıp beyan eden ve vergisini doğru şekilde ödeyen mükellef bu uygulamalar ile cezalandırılmaktadır. Adalet duygusu yıpratılmakta ve vergiye karşı direnç kuvvetlenmektedir.

2000'li yılların başlarında %90'ın üzerinde olan vergi tahsilat oranı 2020'de %80'e gerilemiştir. Bunun en önemli sebebi, vergi affı uygulamasının son 5 yılda 5. defa yapılıyor olmasıdır. Afların sıklığı arttıkça mükelleflerin vergi ödeme isteği azalmaktadır. Mükellefler arasında her sene bir affın nasıl olsa çıkarılacağı dedikodusu, vergiye uyumlu dürüst mükellefleri de matrahı düşük göstermeye ya da tahakkuk edileni ödememeye itmektedir.

Ayrıca son iki seferki af yasasında uygulanan ve bu Teklifte sunulan yapılandırma için uygulanacak faiz oranı büyük bir adaletsizlik yaratmaktadır. Yıllık %4,2 oranında uygulanacak

Yİ-ÜFE oranı, vergisini zamanında ve doğru şekilde ödeyen mükellefler açısından ciddi haksızlık oluşturacaktır. Üstelik üçüncü defa bu oranın sabit tutulması, "bundan sonra da nasılsa bir af çıkar ve bu oranla uygulanır." düşüncesine sebep olup yine gönüllü uyumu zedeleyecektir. Yİ-ÜFE oranı 2017'den bu yana artmış ve o tarihte hesaplanan %4,2'lik yapılandırma oranı artık piyasa gerçeklerinden uzak kalmıştır. Vergisini zamanında ve doğru şekilde ödeyen mükelleflerin cezalandırılmaması için bu oranın, pandeminin başladığı 2020 yılına kadar gerçekleşen Yİ-ÜFE olması, 2020 yılında ise faiz uygulanmaması en adil yol olacaktır. Böylece devletin pandemiye karşı vatandaşını korumaya çalıştığı ve pandemiden önceki dönemler için de dürüst mükellefleri için adaleti koruduğu görülecektir. Aksi takdirde zaten zedelenmiş olan vergiye gönüllü uyum daha da zedelenecek ve Cumhuriyet tarihi boyunca büyük emeklerle oluşturulmuş vergi sistemimiz toparlanması zor bir duruma düşecektir.

Diğer bir konu ise yapılandırma teklifleri ile beklenilen tahsilat oranlarının gerçekleşmiyor olmasıdır. 2011'den bu yana çıkan yapılandırmalarda tahsilat oranları %50'nin üzerinden %10'un altına kadar gerilemiştir. Bunun ilk sebebi ekonominin o günden bu yana kötüye gitmesidir. Mükelleflerin artık nasılsa bir yapılandırma daha çıkar anlayışıyla yapılandırılma kanunu çıksa dahi başvuramaması diğer bir sebeptir. Çok istisnai bir durum olarak sunulması gereken ve sadece içinde bulunulan dönemde sorunlar yaşadığı bilinen sektörler için uygulanması gereken af düzenlemeleri sürekli ve herkesi kapsayacak şekilde çıkarıldığından, vergiye uyumla birlikte aflara dahi uyum sonlanmıştır.

Teklifin 6 ay önce çıkarılan yasadan farklı olarak sunduğu en önemli noktası ise matrah artırımı konusudur. Bu husus tüm vergi sistemini derinden etkileyecek bir husustur. Matrah artırımına giden mükellefler hakkında inceleme ve tarhiyat yapılmayacak olması vergi denetim mekanizmasını da etkisiz hale getirecektir.

Önceki Tekliften farklı olan bir diğer husus "stok affının" getiriliyor olmasıdır. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan malların bilançolar üzerinde düzeltilmesini içermektedir. Bu esnada hesaplanacak miktar üzerinden vergilendirilme yapılacaktır.

Teklif, bunlara ek olarak ortaklar ve kasa hesabı için de af getirmektedir. Bilindiği üzere limited ve anonim şirketlerde şirket ortağının şirketten para çekmesinin belli vergisel yükümlülükleri bulunmaktadır. İşte bu yükümlülükleri yerine getirmeyenler için kasa ve ortaklardan alacaklar hesabından çekilen tutarlar için % 3 oranında bir tutar ödenerek o hesapları temizlenmesi mümkün kılınmaktadır.

Teklif, son olarak "sicil affı" olarak bilinen ve özel ve tüzel kişilerin çek, senet, kredi vb. ürünlerin kullanımında yaşadıkları borcun ödenmemesi veya gecikmeli ödenmesi gibi olumsuz durumların saklandığı Bankalar Birliği Risk Merkezindeki kayıtlarının Bankalar tarafından dikkate alınmaması hususunu içermektedir.

Teklifte bulunmasa dahi dikkate alınması gereken bir konu da vergiye uyumlu, dürüst mükelleflerin ödüllendirilmesinin, daha kolay kazanılabilir ve daha özendirici bir hale getirilmesi gerekmektedir. Uygulanan %5 'lik indirimin arttırılması ve şartlarının biraz daha yumuşatılması faydalı olacaktır. Yukarıda saydığımız sebeplerle vergi konusunda hassas olan birçok mükellef bu hassasiyetlerini kaybetme noktasına doğru gitmektedir. Cirosunu,

maliyetlerini doğru beyan eden, tahakkuk eden borcunu zamanında ödeyen mükellefler için daha özendirici indirimler uygulanması, yıpranan vergiye gönüllü uyumu yeniden tesis etmeye yönelik doğru bir adım olacaktır.

Devreden KDV nedeniyle devletten vergi alacağı bulunan mükellefler için, ödeyecekleri diğer vergilerle KDV'yi mahsuplaşma imkanı getirilmelidir.

Maddeler Üzerine Görüşler

Vergi affı mahiyetli bu tür kanunların çıkarılması esas itibarıyla yanlıştır. Buna rağmen Hükümetin bu af uygulamasından vazgeçmeyeceği görüldüğünden en azından daha adil ve işlevsel bir yapıya kavuşturulması açısından teklifin maddeleri üzerinde görüşlerimiz belirtilecektir. Böylece bu yanlış uygulama hayata geçirilecek olsa bile bazı hususlara dikkat edilmesi ve olumsuz etkilerinin bir bölümünün bertaraf edilmesi mümkün olabilecektir. Komisyon görüşmelerinde dikkate alınmayan görüşlerimizin, Genel Kurul aşamasında değerlendirilerek değiştirilmesi uzun vadede hem kamu gelirlerinin toplanabilmesi hem de toplumsal adaletin sağlanabilmesi açısından faydalı olacaktır.

4. Madde

Söz konusu madde ile inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlere ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Düzenleme kapsamındaki yıllar için; haklarında cezalı tarhiyat yapılanların açtıkları davadan vazgeçmeleri veya dava açmayarak, yapılandırma düzenlemesinden yararlanarak ödemeleri halinde, bu mükelleflerin haklarında ikmalen, re'sen ve idarece tarhiyat yapıldığı gerekçesiyle vergiye uyumlu mükelleflere tanınan 5 puanlık indirimden yararlanmalarına engel olunmamalıdır. Bu hususta düzenlemeye bir hüküm eklenmelidir.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayım tarihinden önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri sonucunda tarh edilen vergiler ve cezalar ile ilgili olarak Kanunu'nun 4'üncü maddesinde yer alan düzenlemeden yararlanıldığında; sadece vergi ziyaı değil usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının da kesilmemesi yönünde hüküm eklenmesi gerekmektedir.

5. Madde

Kanun Teklifinin 5. Maddesinde görüleceği üzere; belirtilen şartlarda matrah ve vergi artırımı yapılması halinde 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 yıllarına ilişkin olarak gelir ve kurumlar vergisi, KDV, Stopaj yönünden vergi incelemesi yapılamayacaktır. Kısaca, cüzi vergi alma karşılığı 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 yıllarına ilişkin olarak (2016 öncesi yıllar zamanaşımı kapsamındadır.) vergi incelemesi yapılamayacaktır. Yani bu madde bir aklama maddesidir.

Matrah ve vergi artırımından küçük ve orta ölçekli birçok mükellef de yararlanacak olsa da; asıl yararlanacak olanlar büyük şirketler, imtiyazlı gruplar olacaktır. Bu uygulamayla, söz konusu yıllara ilişkin defter ve vesikaları incelenemeyecektir.

Vergisini zamanında ve düzgün ödeyen mükellefler, matrah artırımına ilişkin düzenleme çıktığında kendilerini matrah artırmak zorunda hissetmektedirler. Artırmadıkları zaman inceleme işlemlerinin hedefi haline gelmekten endişe etmektedirler. Dolayısıyla, daha önce beyan edilen matrahın belli oranda artırılması şeklinde kurulan bu sistemde, vergiye

uyumu yüksek mükellefler bir anlamda daha pahalı bir şekilde devletle barışmaktadır. Vergi kaçıran mükellefler ise daha az ilave vergi vererek inceleme ve soruşturmadan kurtulmaktadır. Temennimiz bu tür düzenlemelerin bir daha tekrarlanmamasıdır. İlla yapılacaksa da adaleti gözetir bir yöntem bulunmak zorundadır. Geçmiş dönemde ilave vergi tarhı ve vergi cezasına muhatap olmamış mükellefler için matrah artırım tutarlarının %50 indirimli olarak uygulanması bir yöntem olabilir.

İndirimli kurumlar vergisinden yararlanan mükellefler için matrah artırımlarının da ilgili yıl beyannamelerinde yararlandıkları indirimli oran üzerinden ödenmesi imkanı tanınmalıdır. İndirim oranı %100 olan mükellefler için asgari matrahlar üzerinden vergi hesaplanmalıdır. Aksi halde teşvik kapsamında yatırım yapan mükellefler cezalandırılmış olacaktır.

6. Madde

Söz konusu madde "işletme kayıtlarının düzeltilmesi" ne ilişkin düzenlemeleri içermektedir. İşletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesinde bu işlemlerden alınan KDV oranlarının geçmiş uygulamadaki oranların yarısı olması, ödenen KDV'nin indirim KDV olarak dikkate alınması, kayda alınmak bakımından herhangi bir emtia sınırlaması olmaması, ÖTV'ye tabi emtianın kayda alınması halinde ÖTV aranmaması, kayda alınan emtia için oluşturulacak karşılıkların sermaye unsuru kabul edilerek vergi ödenmeden ortaklara verilmesi gerekmektedir.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı halde gerçekte mevcut olmayan mallarını fatura düzenlemek suretiyle düzeltilmesinde özel olarak %1 KDV oranı tayin edilmeli ve kazancın yarısı vergiden istisna kılınmalıdır. Zira genel KDV oranı ve kazancın tamamının vergisi talep edildiğinde, bu işlemler için mükellefler başvuruda bulunmamaktadır.

9. Madde

Bu madde yapılandırma kapsamına alınan alacaklar ve bunların tahsilatına yönelik ortak hükümleri içermektedir.

Matrah ve vergi artırımı da dahil olmak üzere, Kanun kapsamındaki alacaklarda Kanundan yararlanmak için ilk iki taksit ödeme şartının kaldırılması uygun olacaktır. Kesinleşmiş borcu olanlar zaten finansal güçlük içinde oldukları için bu borçları ödeyememektedirler. Kanundan yararlanmak için başvuranların, borçlarının tahsil zaman aşımı durdurularak, ödeyemedikleri taksitlerini son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikme zammı ile birlikte ödemelerine imkan tanınmalıdır.

Yaşanan pandeminin sonlanacağı tarih belirli değildir. Bunun mükellefler üzerinde yarattığı ekonomik etkilerinin telafisi de uzun zaman alacaktır. Bu nedenle pandemi tedbirleri çerçevesinde ekonomik faaliyetine ara vermek ya da kısıtlamak zorunda kalan mükelleflerin taksit ödemeleri 2022 yılından itibaren başlatılabilmelidir veya bu mükellefler için daha düşük faiz oranı belirlenmelidir.

Yapılandırma, matrah artırımı, stok artırımı, ortaklar cari hesaplarının terkini dolayısıyla tahakkuk edecek vergileri defaten ve peşin ödemek isteyenlere %15 ya da mücbir sebep kapsamında alınan mükellefler grubunda ise daha fazla indirim hakkı tanınmalıdır.

Ödemelerin, önceden olduğu gibi ve sürekli olarak kamu-özel banka ayırımı yapılmaksızın, kredi kartları ile ödenmesi temin edilmelidir. Bu şekliyle alacağın tahsil hızı ve kesinliği sağlanmış olacaktır.

Ayrıca bu maddenin üçüncü fıkrasının (e) bendinin (2) numaralı alt bendinin birinci ve ikinci cümleleri ile belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden kanunda belirtilen 5779 sayılı Kanunun 7'nci maddesinin dördüncü fıkrasına istisna getirilmesi öngörülmüştür. Bu istisnayla belediye paylarından en fazla yüzde 40 oranında yapılabilecek kesinti yüzde 50'ye çıkartılmaktadır. Belediyelerden yapılacak kesintinin arttırılması, vatandaşlarımıza ulaştırılması gereken yerel hizmetlerin aksamasına sebebiyet verebilecektir. Bu sebeple düzenlemedeki ilgili cümlelerin tekliften çıkarılması gerekmektedir. Bu amaçla Komisyonda sunduğumuz önergemiz AK Parti ve MHP milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

10. Madde

Bu madde yapılandırma kapsamına alınan alacaklar ve bunların tahsilatına yönelik diğer hükümleri içermektedir.

2018 yılında Vergi Usul Kanununa eklenen geçici 31 inci madde ile yapılan işletme aktiflerinde yer alan taşınmazların değerinin, Yİ-ÜFE değerindeki artış oranını dikkate almak suretiyle artırılmasına ilişkin yeniden değerleme uygulaması bu taşınmazların reel değerinden oldukça uzak sonuçlar vermiştir. Bu kapsamda özellikle taşınmazlar için yetkili kuruluşlara yaptırılacak değerleme sonucunda oluşan değerin esas alınması gerekmektedir. Öte yandan oluşan değer artışı üzerinden yüzde 2 olarak öngörülen verginin düşürülmesi gerekmektedir. Zira işletmenin henüz fiilen elde ettiği bir gelir bulunmamaktadır.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekildiğinde kurumlar ve gelir vergisine tabi tutulmaması sadece kar dağıtımına bağlı vergileme yapılması gerekmektedir. Çünkü bunun vergisi ödenmiş durumdadır.

13. Madde

Kamuoyunda sicil affı olarak bilinen düzenlemeyi içermektedir.

Her ne kadar teklif ile Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinde tutulan kayıtların dikkate alınmaması karara bağlansa da uygulamada bankalar bu risk bilgilerini görmekte ve bunlara göre hareket etmektedirler. Dolayısıyla Teklif yasalaşsa dahi burada kayıtları bulunan özel ve tüzel kişilerin bankalar nezdinde aklanmış olmayacağı bir gerçektir. Ayrıca bankaların keyfi uygulamalarına sebep olan bu düzenlemeler kişiler arasında haksız rekabete de yol açmaktadır. Özellikle kamu bankaları aracılığıyla iktidara yakın kişiler için bu kayıtların görmezden gelinebileceği, diğerleri için ise görülerek taleplerinin reddedileceği gibi hakkaniyetsiz sonuçlara sebep verebilecektir.

Komisyon görüşmelerinde bu maddeden yararlanılabilmesi için şart koşulan borçların geciken kısmının tamamının ödenme süresinin 31/12/2021'den 01/06/2022'ye uzatılması için önerge verilmiştir. Ülkemizin içinde bulunduğu olumsuz ekonomik koşullar değerlendirildiğinde ve pandeminin olumsuz etkilerinin daha uzun süre devam edeceği görüldüğünden borçluların söz konusu borçlarını ödemesi için daha fazla süreye ihtiyaç olduğu açıktır. Yıl sonuna kadar maddeden yararlananların kısıtlı sayıda kalması halinde iktidarın

yeniden bu teklifi sunma ihtimali geçmiş örneklerden ötürü ortada olduğundan uygun bir zaman dilimi ayarlanması yerinde olacaktır. Buna rağmen sunduğumuz önerge AK Parti ve MHP milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Yeni Madde İhdasına Dair Komisyonda Teklif Edilen Önergelerimiz

3/7/2005 Tarihli Ve 5393 Sayılı Belediye Kanununa Madde Eklenmesine Ve Köy Arazilerinin Satışının Ve Devrinin Engellenmesine İlişkin Önerge

12/11/2012 tarihli 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile büyükşehir belediyesi yapılan illerdeki belde belediyeleri ve köy yönetimleri kaldırılmış ve mahalleye dönüştürülmüştür.

Bu değişiklik sonrası belde belediyeleri ve köylerin mahalleye dönüşmesiyle köy ve belde belediyelerinin ellerinde bulunan arsa ve arazilerin mülkiyetleri büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyelerine geçmiştir ve bu yerlerin bu belediyelerce satışının önü açılmıştır.

Vatandaşın geçmişte cami ihtiyaçlarının karşılanması için köy tüzel kişiliğine bağışladığı ve halk arasında "cami tarlası" diye adlandırılan arazilerin dahi belediyelerce satıldığı görülmektedir.

Son yıllarda giderek azalan tarımsal üretimin, yetersiz tarım alanlarının ve hayvancılığın düşüş göstermesinin bilinen bir gerçek olmasına rağmen yayla, çayır, mera, koru, kaynak ve mesirelik gibi yerlerin satılması ve bu vasıflarını kaybetmesi hayvancılık açısından son derece kötü sonuçlar doğurmaktadır. Bu alanlar çiftçimizin üretimi açısından kıymetli alanlardır. Buraların bu bölgelerde yaşamakta olan insanlarımızın kullanımına bırakılması vatandaşlarımızın talep ettiği bir husustur. Beldedeki veya köydeki bir heyet tarafından ya da muhtar başta olmak üzere vatandaşlarımızın bu tür yerleri talep etmesi durumunda, vatandaşlarımızın kullanımına verilmesi, bu satışların da engellenmesi gerekiyor. Kanundan aldıkları yetkiyle mülkiyeti elinde bulundurdukları arsa ve arazileri keyfi satışlarla olağanlaştıran belediyelerin bu satışları ve devirleri sonlandırmaları adına mevzuatta değişikliğe ihtiyaç vardır.

Yukarıdaki gerekçelerle komisyon görüşmeleri sırasında teklif ettiğimiz önerge ile bu arazilerin satışının engellenmesinin ve bu yerlerin insanlarımızın kullanımına tahsis edilmesinin sağlanması amaçlanmıştır. 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa madde eklenmesini teklif ettiğimiz önergemiz AK Parti ve MHP Komisyon milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

18/4/2006 Tarihli Ve 5488 Sayılı Tarım Kanununa Madde Eklenmesi Ve Tarım Danışmanlığının Meslek Tanımıyla Birlikte Kanunda Hüküm Altına Alınmasına İlişkin Önerge

Tarım danışmanı, sivil toplum örgütlerinde, ziraat odalarında ve tarımsal danışmanlık şirketlerinde istihdam edilen veya tarımsal danışmanlık hizmeti yürütmek üzere kendi nam ve hesabına çalışan ve usul ve esasları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan Yönetmelikte belirtilen hükümlere göre sertifikalandırılmış kişidir. Tarımsal yeniliklerin, gelişmelerin, tarımsal bilgi ve teknik uygulamaların çiftçilerimize aktarılmasında ülkemiz tarımının kalkınmasında Tarım Danışmanları önemli bir rol üstlenmişlerdir.

Tarım danışmanları Tarımsal Yayım Ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik uyarınca sertifikalandırıldıktan sonra her yıl ilgili bakanlık tarafından çıkarılan tebliğe göre desteklenen bir iş gücüdür. Tarım danışmanları mevzuatımızda kanunla hüküm altına alınmış bir meslek tanımı değildir. Bununla birlikte tebliğle belirlenen destek tutarı üzerinden aldıkları ücretin asgari ücretin altında kalmaktadır.

Yönetmelik uyarınca Bakanlık tarafından tarım danışmanlarına sağlanan destek, 12 ay için iki dilim halinde verilen 46.000TL destek miktarı içerisine kesintiler, vergiler ve maaş dahildir. Açıklanan bu destek miktarı her yıl asgari ücret belirlemesi yapılmadan önce açıklandığı için tarım danışmanlarına verilen aylık maaş; asgari ücret sınırlarında ya da asgari ücretin altında kalmaktadır.

Sadece bakanlığımız tarafından verilen destekleme miktarı kadar maaş alabilen tarım danışmanları gelinen bu süreçte 2.520 TL 'ye çalışmak zorunda bırakılmıştır. Tarım Bakanlığımızın İl ve İlçe Müdürlüklerinde çalışan bir mühendisin 6.680 TL, teknikerin ise 5.530 TL maaş aldığı bu dönemde tarım danışmanlarına verilen desteğin artırılmayarak sabit ve asgari ücretin altında bir rakamda kalması tarım danışmanlarını zor durumda bırakmıştır.

Önergemiz ile; tarım danışmanlığı Tarım Kanuna eklenen bir maddeyle tanımlanarak kanunda hüküm altına alınması ve adil bir ücretlendirme yapılabilmesi adına Bakanlık tarafından verilecek destek tutarın yıllık brüt asgari ücretin bir buçuk katından az olmaması yani en az 5.360 TL olması amaçlanmıştır. Önergemiz AK Parti ve MHP komisyon milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiş ve kabul edilmemiştir.

23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Madde Eklenmesi ve Çiftlerimizin Ziraat Bankası'na Olan Borçlarının Yapılandırılmasına İlişkin Önerge

7/4/2021 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde getirilen ve yasalaşan teklifte çiftçilerimizin yalnızca Tarım Kredi Kooperatifine olan borçları yüksek faiz oranlarıyla yapılandırılmıştı.

O tarihte yapılan görüşmelerde çiftçilerin borçlarının ne kadar sıkıntılı bir durumda olduğunu ifade ederek faiz oranlarının düşürülmesini, yapılandırmanın kapsamının genişletilmesini ve ödeme koşullarının iyileştirilmesini talep etmiştik. Bu husus üzerine bir önerge hazırlayarak teklif edip destek aradık ancak önergemiz iktidar grubu tarafından kabul edilmeyerek reddedilmişti.

Görüşmelerini yaptığımız bu Kanun Teklifine de bu konu özelinde bir madde eklenmesini teklif ettik. Öncelikle kapsamı geniş tutulan bu yapılandırma Kanun Teklifinde çiftçilerimizin Ziraat Bankası'na olan borçlarının da dikkate alınması; üretimde çeşitli zorluklarla karşı karşıya bırakılan, geliri düşen, geçinmekte güçlük çeken üstüne birde borç yüküyle mücadele eden çitçilerimize nefes aldıracak bir adım olabilirdi.

Pandemi sürecinde artan maliyetler, düşen alım gücü, yüksek enflasyon ve döviz kuruna ek olarak tarım kredi borçlarının ağır yükü altında çiftçinin daha fazla zorluk çekmesinin önüne geçmek amacıyla önergemiz doğrultusunda değişiklik yapılması sosyal devletin sorumluluğu gereğidir.

Önergemizle, çiftçimizin Ziraat Bankasına olan borçlarının yapılandırma kapsamına alınması amaçlanmıştı. Önergemiz Cumhur İttifakı milletvekilleri tarafından kabul edilmemiştir.

13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1522 nci Maddesinde Değişiklik Yapılarak KOBİ Üst Sınırının Düzenlenmesine İlişkin Önerge

Küçük Ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri Ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik 30/4/2018 tarihli ve 2018/11828 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 1'inci ve 2'nci maddeleriyle değişikliğe uğramıştır. Değişiklik ile KOBİ olma ciro kriterleri mikro işletmeler, küçük işletmeler ve orta büyüklükteki işletmeler için yeniden düzenlenerek üst sınırlar güncellenmiştir.

Geçen bu sürede imalatçı firmalarımız için üretimin fiziki değerinde reel olarak bir artış olmamasına rağmen, enflasyondan kaynaklı maliyet artışlarının geldiği seviye KOBİ olma üst sınırını yıpratmış ve bu sınırın güncellenmesinin ihtiyaç olduğunu ortaya çıkarmıştır.

2018 Nisan ayında yapılan değişiklikte KOBİ olma üst sınırı 40 milyon TL'den 125 milyon TL'ye çıkarılmıştır. 2018 Nisan - 2021 Nisan ayı aralığında, Yİ-ÜFE'deki değişim kümülatif %87,7 olmuştur. Bu artış çoğunluğu imalatçı olan işletmelerimizin KOBİ statüsünden çıkarak desteklerden faydalanamaması sonucunu doğurmuştur. Vergi, resim, harçlar her yıl otomatik olarak yeniden değerleme oranında artırılırken, bunların mükellefi olan KOBİ'lerin ciro kriterinin mutlak rakama sabitlenmesi doğru bir iktisadi yaklaşım değildir.

2018 yılı Nisan ayında belirlenen 125 milyon TL, 2021 yılı Nisan ayı fiyatlarına Yİ-ÜFE'deki değişim kullanılarak getirilirse 235 milyon TL olmaktadır. Bu gerçek apaçık ortadayken ciro kriterleri nominal olarak sabit tutulmamalıdır. KOBİ olma üst sınırları Yİ-ÜFE'deki değişimle paralel olarak güncellenmeli ve Türkiye'de enflasyonist bu ekonomik yapının giderek güçlenmesinden dolayı KOBİ'lerimizin ekonomik hayata, çalışma hayatına ve üretime devamlılıklarını zorlaştırmasının önüne geçilmelidir.

Bu gerekçelerle komisyon görüşmelerinde 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda değişiklik yapılarak;

- Mikro işletmelerin, on kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri altı milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler,

- Küçük işletmelerin elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk yedi milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler,

- Orta büyüklükteki işletmelerin, iki yüz elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri iki yüz otuz beş milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler olarak kanunda düzenlenmesini,

- Belirtilen yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço üst sınırlarının her yıl yeniden değerleme oranında arttırılmasını teklif ettik.

Önergemiz AK Parti ve MHP tarafından reddedilmiştir.

Yukarıda detaylarına yer verdiğimiz gerekçelerimiz sebebiyle (2/3622) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi 'ne İYİ Parti olarak karşı oy kullanmaktayız.

Durmuş Yılmaz	*Erhan Usta*
Ankara	Samsun

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ VEDAT DEMİRÖZ İLE 79 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Kapsam ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (2021 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları (24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları hariç),

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları (adli para cezaları hariç),

ç) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Kapsam ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (2021 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti hariç),

3) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları (24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları hariç),

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları (adli para cezaları hariç),

ç) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,	işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,
d) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,	d) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,
e) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;	e) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;
1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,	1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
2) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,	2) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
3) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,	3) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
4) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,	4) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
5) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,	5) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,
f) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,	f) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,
g) Belediyelerin;	g) Belediyelerin;
1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi (2021 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi hariç) ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,	1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2021 yılına ilişkin olarak 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi (2021 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi hariç) ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,
2) 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,	2) 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,
3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,	3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

4) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

ğ) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

h) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Vergi: 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,

b) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) Beyanname: Vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

ç) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları: Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

4) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

ğ) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

h) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

hakkında uygulanır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Vergi: 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,

b) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,

c) Beyanname: Vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

ç) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları: Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil),	endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil),
ifade eder.	ifade eder.
(3) Bu Kanun, bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.	(3) Bu Kanun, bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve yeni hükümler ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.
Kesinleşmiş alacaklar	**Kesinleşmiş alacaklar**
MADDE 2- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);	**MADDE 2-** (1) Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);
a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,	a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme zammı	b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,	zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
c) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının,	c) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının,
ç) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,	ç) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,
d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi hâlinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının,	d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi hâlinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının,
tahsilinden vazgeçilir.	tahsilinden vazgeçilir.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(2) Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);	(2) Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil);
a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının,	a) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının,
b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin,	b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin,
c) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,	c) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,
tahsilinden vazgeçilir.	tahsilinden vazgeçilir.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(3) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında birinci ve ikinci fıkraların (a) bendi hükmü uygulanır.	(3) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında birinci ve ikinci fıkraların (a) bentleri hükümleri uygulanır.
(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik idari para cezası, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10'unun ödenmiş olması ve bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu hüküm her bir taşıt için ayrı ayrı dikkate alınır.	(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik idari para cezası, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10'unun ödenmiş olması ve bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu hüküm her bir taşıt için ayrı ayrı dikkate alınır.
(5) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçılarının, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.	(5) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçılarının, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.	(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.
(7) 2464 sayılı Kanunun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.	(7) 2464 sayılı Kanunun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.
(8) Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.	(8) Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(9) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.	(9) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.
(10) YİKOB'ların, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.	(10) YİKOB'ların, vadesi 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
(11) Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.	(11) Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.
(12) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.	(12) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.
Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar	**Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar**
MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin	**MADDE 3-** (1) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.	tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.
(2) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;	(2) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;
a) Terkine ilişkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,	a) Terkine ilişkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,	b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.	tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.
(3) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması hâlinde;	(3) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması hâlinde;
a) Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,	a) Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,
b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,	b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
c) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,	c) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,
tahsilinden vazgeçilir.	tahsilinden vazgeçilir.
ç) Bu fıkranın (b) ve (c) bendi hükümleri, tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.	ç) Bu fıkranın (b) ve (c) bendi hükümleri, tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.
d) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları ile ilgili olarak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %15'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %5'inin, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %15'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, bozulan kısmın %15'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tahsilinden vazgeçilir.	d) Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları ile ilgili olarak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %15'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın %5'inin, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %15'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %30'unun, terkin edilen cezanın %5'inin, bozulan kısmın %15'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tahsilinden vazgeçilir.
(4) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada	(4) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
olanlarda cezanın %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu cezalara uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.	olanlarda cezanın %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu cezalara uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
(5) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olan ecrimisillere ilişkin ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesine karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde ecrimisilin %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu ecrimisillere uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan ecrimisil ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.	(5) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olan ecrimisillere ilişkin ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesine karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması hâlinde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %50'si, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda ecrimisilin %10'u, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde ecrimisilin %50'si, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ecrimisilin tamamı, terkin edilen ecrimisilin %10'u, bozulan kısmın %50'si ile bu ecrimisillere uygulanan fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan ecrimisil ile bu alacağa ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.	(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.
(7) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) ve (c) bentlerinde açıklandığı şekilde yararlanır. Bu takdirde, vergi cezasına uygulanan gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın da bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şarttır.	(7) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) ve (c) bentlerinde açıklandığı şekilde yararlanır. Bu takdirde, vergi cezasına uygulanan gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın da bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şarttır.
(8) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.	(8) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesine yönelik verilen ve bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.
(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.	(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.
(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.	(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.
(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan, ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesine göre belirlenen alacaklar başka bir işleme	(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan, ilk tarhiyata/tahakkuka/idari yaptırım kararına/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesine göre belirlenen alacaklar

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun/idari yaptırım kararının/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesinin tasdikine ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.	gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun/idari yaptırım kararının/ecrimisile ilişkin ihbarname/düzeltme ihbarnamesinin tasdikine ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.
İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler	**İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler**
MADDE 4- (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bentte belirtilen süre içerisinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 9 uncu maddenin birinci	**MADDE 4-** (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bentte belirtilen süre içerisinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b)

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.	bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.
(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.	(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.
(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.	(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.
(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.	(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.
(5) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.	(5) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(6) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamazlar.	(6) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamazlar.
(7) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunur.	(7) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesine göre tayin olunur.
(8) a) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan 4458 sayılı Kanun kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ile ek tahakkuk işlemlerine devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tahakkuk eden vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarda cezanın %15'inin ve varsa gümrük vergileri aslının %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının; kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksitin tebliği izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarının %85'inin, gümrük vergilerine bu Kanunun yayımı tarihine	(8) a) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan 4458 sayılı Kanun kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ile ek tahakkuk işlemlerine devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tahakkuk eden vergilerin %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarda cezanın %15'inin ve varsa gümrük vergileri aslının %50'si ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra kararın tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının; kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksitin tebliği izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş cezalarının %85'inin, gümrük vergilerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen kararlar için bu maddenin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi uygulanır.	uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen kararlar için bu maddenin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi uygulanır.
b) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra gümrük idaresine intikal eden müfettiş raporları üzerine gerekli ek tahakkuk ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tahakkuk üzerine bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde belirlenen tutarın, aynı bentte belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.	b) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra gümrük idaresine intikal eden müfettiş raporları üzerine gerekli ek tahakkuk ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tahakkuk üzerine bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde belirlenen tutarın, aynı bentte belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.
(9) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.	(9) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunulan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.
(10) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak;	(10) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak;
a) 213 sayılı Kanunun;	a) 213 sayılı Kanunun;
1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,	1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,
2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,	2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
b) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının,	b) 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının,
c) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların gümrük idaresinin tespitinden önce kendiliğinden bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,	c) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların gümrük idaresinin tespitinden önce kendiliğinden bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,
tahsilinden vazgeçilir.	tahsilinden vazgeçilir.
(11) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.	(11) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine başvurarak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

Matrah ve vergi artırımı

MADDE 5- (1) Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), 2016 takvim yılı için %30, 2017 takvim yılı için %30, 2018 takvim yılı için %25, 2019 takvim yılı için %20, 2020 takvim yılı için %20 oranından az olmamak üzere artırırlar.

b) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2016 takvim yılı için 31.900 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 33.200 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 35.250 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 37.500 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 42.500 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2016 takvim yılı için 47.000 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 49.800 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 52.900 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 56.200 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 63.700 Türk lirasından az olamaz. Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Matrah ve vergi artırımı

MADDE 5- (1) Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), 2016 takvim yılı için %35, 2017 takvim yılı için %30, 2018 takvim yılı için %25, 2019 takvim yılı için %20, 2020 takvim yılı için %15 oranından az olmamak üzere artırırlar.

b) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2016 takvim yılı için 31.900 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 33.200 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 35.250 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 37.500 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 42.500 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2016 takvim yılı için 47.000 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 49.800 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 52.900 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 56.200 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 63.700 Türk lirasından az olamaz. Geliri sadece basit usulde

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz. Birden fazla gelir unsuru elde eden mükelleflerce, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu fıkrada belirtilen ilgili gelir unsuru itibarıyla matrah artırımı yapılması şarttır.	tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz. Birden fazla gelir unsuru elde eden mükelleflerce, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu fıkrada belirtilen ilgili gelir unsuru itibarıyla matrah artırımı yapılması şarttır.
c) Kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, 2016 takvim yılı için 94.000 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 99.600 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 105.800 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 112.400 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 127.500 Türk lirasından az olamaz.	c) Kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile bu fıkranın (a) bendine göre artırdıkları matrahlar, 2016 takvim yılı için 94.000 Türk lirasından, 2017 takvim yılı için 99.600 Türk lirasından, 2018 takvim yılı için 105.800 Türk lirasından, 2019 takvim yılı için 112.400 Türk lirasından, 2020 takvim yılı için 127.500 Türk lirasından az olamaz.
ç) Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları	ç) Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
%15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.	vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.
d) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde, bu fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde artırılması şarttır.	d) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde, bu fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak bu fıkranın (a) bendinde belirtilen şekilde artırılması şarttır.
e) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları hâlinde, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), bu fıkranın (c) bendinde belirtilen asgari matrahın %50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu bent hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır.	e) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları hâlinde, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), bu fıkranın (c) bendinde belirtilen asgari matrahın %50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu bent hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır.
f) Bu fıkranın (d) ve (e) bentlerinde yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkrada belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da bu fıkranın (c) bendinde belirtilen tutarlardan az olmamak üzere (a) bendinde belirtilen şekilde artırmaları şarttır.	f) Bu fıkranın (d) ve (e) bentlerinde yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak bu fıkrada belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da bu fıkranın (c) bendinde belirtilen tutarlardan az olmamak üzere (a) bendinde belirtilen şekilde artırmaları şarttır.
g) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.	g) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
ğ) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.	ğ) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.
h) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.	h) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.
ı) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.	ı) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.
i) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kısıt dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.	i) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kısıt dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.
j) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.	j) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
(2) Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.	(2) Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.
a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2016 yılı için %6, 2017	a) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2016 yılı için %6, 2017

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
yılı için %5, 2018 yılı için %4, 2019 yılı için %3 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere hesaplanacak gelir vergisini, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) artırırlar.	yılı için %5, 2018 yılı için %4, 2019 yılı için %3 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere hesaplanacak gelir vergisini, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) artırırlar.
b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında vergi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;	b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında vergi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;
1) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.	1) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.
2) Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;	2) Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;
(aa) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,	(aa) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,
(bb) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,	(bb) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,
(cc) Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,	(cc) Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,
çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu fıkradan yararlanılır.	çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu fıkradan yararlanılır.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3), (5), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;	c) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3), (5), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;
1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (5) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2016 yılı için %6, 2017 yılı için %5, 2018 yılı için %4,2019 yılı için %3 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere hesaplanacak vergiyi,	1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (5) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2016 yılı için %6, 2017 yılı için %5, 2018 yılı için %4, 2019 yılı için %3 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere hesaplanacak vergiyi,
2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2016 ila 2020 yılları için her bir yıl itibarıyla %1, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanan vergiyi,	2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2016 ila 2020 yılları için her bir yıl itibarıyla %1, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanan vergiyi,
31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) artırırlar.	31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) artırırlar.
ç) Bu fıkranın (c) bendi kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde;	ç) Bu fıkranın (c) bendi kapsamında matrah veya vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde;

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,	1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,
2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,	2) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,
3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için %2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de %5 oranında hesaplanan vergiyi,	3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için %2, (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için de %5 oranında hesaplanan vergiyi,
ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.	ödemek suretiyle, bu maddeden yararlanılır.
d) Bu fıkra uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz.	d) Bu fıkra uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz.
e) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.	e) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
f) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.	f) Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
g) Bu fıkra hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.	g) Bu fıkra hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.
ğ) Bu fıkra kapsamında artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.	ğ) Bu fıkra kapsamında artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.
(3) Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde katma değer vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.	(3) Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde katma değer vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.
a) Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2016 yılı için %3, 2017 yılı için %3, 2018 yılı için %2,5, 2019 yılı için %2 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) beyan ederler. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.	a) Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2016 yılı için %3, 2017 yılı için %3, 2018 yılı için %2,5, 2019 yılı için %2 ve 2020 yılı için %2 oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) beyan ederler. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.
b) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;	b) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.	1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.
2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.	2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.
3) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan	3) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan katma değer vergisi

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
katma değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.	bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.
c) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları hâlinde bu fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları hâlinde ise aynı bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.	c) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları hâlinde bu fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları hâlinde ise aynı bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.
ç) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.	ç) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.
d) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.	d) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
e) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.	e) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
f) Bu fıkra hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.	f) Bu fıkra hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.
(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre;	(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre;
a) Matrah ve vergi artırımının 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu maddede öngörülen şekilde yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir, ancak bu madde hükmünden yararlanılamaz.	a) Matrah ve vergi artırımının 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu maddede öngörülen şekilde yapılması, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir, ancak bu madde hükmünden yararlanılamaz.
b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.	b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.
c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.	c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.
ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.	ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.
d) Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.	d) Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(5) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.	(5) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.
(6) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.	(6) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.
(7) Bu maddeye göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılamaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.	(7) Bu maddeye göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılamaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.
(8) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.	(8) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.
(9) Matrah ve vergi artırımıyla ilgili aşağıdaki hükümler de uygulanır.	(9) Matrah ve vergi artırımıyla ilgili aşağıdaki hükümler de uygulanır:
a) Aşağıda sayılan mükellefler bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar.	a) Aşağıda sayılan mükellefler bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar:

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
1) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki "defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler",	1) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan "defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler",
2) Terör suçundan hüküm giyenler,	2) Terör suçundan hüküm giyenler,
3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler.	3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler.
b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilir. Şu kadar ki, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanlar madde hükümlerinden faydalandırılmaz.	b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilir. Şu kadar ki, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanlar madde hükümlerinden faydalandırılmaz.
c) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında artırımda bulunanlar hakkında, artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on	c) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında artırımda bulunanlar hakkında, artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
iki ay içerisinde başlanılan vergi incelemeleri [(b) bendinde belirtilen inceleme dâhil] ile takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde sonuçlandırılamaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içerisinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.	iki ay içerisinde başlanılan vergi incelemeleri ((b) bendinde belirtilen inceleme dâhil) ile takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde sonuçlandırılamaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içerisinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.
ç) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı, aynı bentte öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilir. Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla söz konusu mükellefler bu madde hükümlerinden yararlanırlar.	ç) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı, aynı bentte öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilir. Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla söz konusu mükellefler bu madde hükümlerinden yararlanırlar.
d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında kendisine rapor veya yazı tebliğ edilen mükellefler hakkında düzenlenen;	d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında kendisine rapor veya yazı tebliğ edilen mükellefler hakkında düzenlenen;
1) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespiti içeren (b) bendi kapsamındaki inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, matrah veya vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, (c) bendi kapsamındaki incelemeye veya tarh işlemlerine devam edilmez.	1) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespiti içeren (b) bendi kapsamındaki inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, matrah veya vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, (c) bendi kapsamındaki incelemeye veya tarh işlemlerine devam edilmez.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
2) Bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki inceleme raporundan önce (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, bu rapor veya karar, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ayı aşmamak üzere bu fıkranın (b) bendinde bahsedilen vergi incelemesi neticesinde düzenlenen raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihe kadar bekletilir.	2) Bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki inceleme raporundan önce (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, bu rapor veya karar, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ayı aşmamak üzere bu fıkranın (b) bendinde bahsedilen vergi incelemesi neticesinde düzenlenen raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihe kadar bekletilir.
3) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir, matrah veya vergi artırımına ilişkin taksitlerin tamamen ödenmesi şartıyla (c) bendi kapsamındaki rapor veya kararlar (vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi hali hariç) için tarhiyat yapılmaz ve vergi cezası kesilmez. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki raporlarda vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verildiğinin tespiti halinde, söz konusu raporlarda tespit edilen matrah veya vergi farkı ve bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir.	3) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir, matrah veya vergi artırımına ilişkin taksitlerin tamamen ödenmesi şartıyla (c) bendi kapsamındaki rapor veya kararlar (vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi hali hariç) için tarhiyat yapılmaz ve vergi cezası kesilmez. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki raporlarda vergi ziyaına 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verildiğinin tespiti halinde, söz konusu raporlarda tespit edilen matrah veya vergi farkı ve bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir.
e) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda söz konusu fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu mükellefler tarafından yapılan matrah veya vergi artırımları dikkate alınmaz. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararlarının ilgili olduğu dönemlere ilişkin vergi ve cezalara yönelik zamanaşımı süresi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay aşılmamak kaydıyla, mezkûr rapor veya kararın vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirildiği tarihten bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki raporların vergi dairesine intikal ettiği tarihe kadar işlemez.	e) Bu fıkranın (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda söz konusu fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu mükellefler tarafından yapılan matrah veya vergi artırımları dikkate alınmaz. Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararlarının ilgili olduğu dönemlere ilişkin vergi ve cezalara yönelik zamanaşımı süresi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay aşılmamak kaydıyla, mezkûr rapor veya kararın vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirildiği tarihten bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki raporların vergi dairesine intikal ettiği tarihe kadar işlemez.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
f) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin sonuçlanması ve inceleme sonucunda bahse konu fıkrada belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen inceleme ve takdir işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süreler açısından 213 sayılı Kanunun genel hükümleri uygulanır.	f) Bu fıkranın (c) bendi kapsamındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce (b) bendi uyarınca yapılan vergi incelemesinin sonuçlanması ve inceleme sonucunda bahse konu fıkrada belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen inceleme ve takdir işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süreler açısından 213 sayılı Kanunun genel hükümleri uygulanır.
(10) Mükelleflerin bu maddeye göre matrah veya vergi artırımı yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.	(10) Mükelleflerin bu maddeye göre matrah veya vergi artırımı yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.
(11) Bu madde hükümlerine göre matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.	(11) Bu madde hükümlerine göre matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.
(12) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamında yapılacak değerlendirmede, her bir dönem için ayrı ayrı 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılan eksik ödemeler dikkate alınmaz.	(12) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamında yapılacak değerlendirmede, her bir dönem için ayrı ayrı 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılan eksik ödemeler dikkate alınmaz.
(13) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlananlar hakkında 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında yapılacak incelemeler saklıdır. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.	(13) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlananlar hakkında 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında yapılacak incelemeler saklıdır. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.
İşletme kayıtlarının düzeltilmesi	**İşletme kayıtlarının düzeltilmesi**
MADDE 6- (1) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:	**MADDE 6-** (1) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:
a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve	a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.	demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.
b) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu fıkranın (a) bendi hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.	b) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu fıkranın (a) bendi hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.
c) Bu fıkranın (a) bendi uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.	c) Bu fıkranın (a) bendi uyarınca beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.
ç) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.	ç) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında bil-dirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.
d) Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı	d) Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.	bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 4760 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.
e) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.	e) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.
(2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:	(2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:
a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.	a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.
b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.	b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.
(3) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:	(3) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden %5 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2021 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkrada öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları

MADDE 7- (1) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2021 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkrada öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları

MADDE 7- (1) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,	a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,	b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,
c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,	c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,
asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.	asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
(2) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.	(2) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
(3) 30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce kesinleştiği hâlde bu	(3) 30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce kesinleştiği hâlde bu

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.	Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.
(4) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.	(4) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.
(5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile ek 5 ve ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.	(5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.
(6) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yayımı tarihinden 30/11/2021 tarihine kadar gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri, gelir testi sonucuna göre ilk tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.	(6) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yayımı tarihinden 30/11/2021 tarihine kadar gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri, gelir testi sonucuna göre ilk tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.
(7) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden	(7) 2021 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31/12/2021 tarihine kadar ödenmesi halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar anılan Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları halinde, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/12/2021 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

(8) Köy ve mahalle muhtarları, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 5510 sayılı Kanuna, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu mülga hükümlerine ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı hâlde prim borçları nedeniyle daha önceki ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu Kanunun yayımı tarihini takip eden ay başından itibaren dört ay içinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31/12/2021 tarihine kadar ödenmesi halinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar anılan Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları halinde, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/12/2021 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

(8) Köy ve mahalle muhtarları, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 5510 sayılı Kanuna, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu mülga hükümlerine ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı hâlde prim borçları nedeniyle daha önceki ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu Kanunun yayımı tarihini takip eden ay başından itibaren dört ay içinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre hesaplanmasını talep

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi hâlinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu fıkra kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasında bu Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümleri uygulanmaz.	edebilirler. Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borcun tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi hâlinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu fıkra kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasında bu Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümleri uygulanmaz.
Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları	**Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları**
MADDE 8- (l) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvurulduğu hâlde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar işverene tebliğ edilmiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.	**MADDE 8-** (1) 30/4/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvurulduğu hâlde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar işverene tebliğ edilmiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
(2) 30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru tarihine kadar tebliğ edildiği halde yine bu tarihe kadar ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları	(2) 30/4/2021 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru tarihine kadar tebliğ edildiği halde yine bu tarihe kadar ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.	esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
(3) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen tarihe kadar başvuruda bulunmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki alacaklar ile 10 uncu maddesinin iki ve üçüncü fıkralarında belirtilen alacaklardan bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna kadar tahakkuk edenler de bu Kanunun 7 nci maddesine göre yapılandırılır.	(3) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen tarihe kadar başvuruda bulunmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki alacaklar ile 10 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen alacaklardan bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna kadar tahakkuk edenler de bu Kanunun 7 nci maddesine göre yapılandırılır.
(4) Bu madde ile 7 nci madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.	(4) Bu madde ile 7 nci madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.
Ortak hükümler	**Ortak hükümler**
MADDE 9- (1) Bu Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;	**MADDE 9-** (1) Bu Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;
a) 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,	a) 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
b) Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 30/9/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksitini 31/10/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,	b) Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 30/9/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksitini 31/10/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,
şarttır.	şarttır.
(2) Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.	(2) Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.	(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.
a) Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,	a) Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,
1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.	1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.
2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile (g) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan ve bu Kanuna göre yapılandırılan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.	2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile (g) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan ve bu Kanuna göre yapılandırılan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.
3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.	3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.
b) Hesaplanan tutarların tamamının ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,	b) Hesaplanan tutarların tamamının ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,
1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarlar (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) üzerinden %50 indirim yapılır.	1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarlar (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) üzerinden %50 indirim yapılır.
2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile (g) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan ve bu Kanuna göre yapılandırılan idari para cezalarından %12,5 indirim yapılır.	2) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile (g) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan ve bu Kanuna göre yapılandırılan idari para cezalarından %12,5 indirim yapılır.
3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas	3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %25 indirim yapılır.	esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %25 indirim yapılır.
c) Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.	c) Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.
ç) Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar; 1) Altı eşit taksit için (1,09), 2) Dokuz eşit taksit için (1,135), 3) On iki eşit taksit için (1,18), 4) On sekiz eşit taksit için (1,27), katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.	ç) Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar; 1) Altı eşit taksit için (1,09), 2) Dokuz eşit taksit için (1,135), 3) On iki eşit taksit için (1,18), 4) On sekiz eşit taksit için (1,27), katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.
d) Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar; il özel idareleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar ile Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye'de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince ikişer aylık dönemler hâlinde azami otuz altı eşit taksitte ödenebilir. Bu takdirde bu fıkra hükmüne göre hesaplanacak katsayı yirmi dört eşit taksit için (1,36), otuz eşit taksit için (1,45), otuz altı eşit taksit için (1,54) olarak uygulanır.	d) Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar; il özel idareleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar ile Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye'de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince ikişer aylık dönemler hâlinde azami otuz altı eşit taksitte ödenebilir. Bu takdirde bu fıkra hükmüne göre hesaplanacak katsayı yirmi dört eşit taksit için (1,36), otuz eşit taksit için (1,45), otuz altı eşit taksit için (1,54) olarak uygulanır.
e) Bu Kanun kapsamında belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar aylık dönemler halinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir.	e) Bu Kanun kapsamında belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar aylık dönemler halinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
1) Taksitle yapılacak ödemelerde belirlenen tutar; (aa) Altı eşit taksit için (1,045), (bb) Dokuz eşit taksit için (1,0675), (cc) On iki eşit taksit için (1,09), (çç) On sekiz eşit taksit için (1,135), (dd) Yirmi dört eşit taksit için (1,18), (ee) Otuz altı eşit taksit için (1,27), (ff) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36), (gg) Altmış eşit taksit için (1,45), (ğğ) Yetmiş iki eşit taksit için (1,54), (hh) Yüz yirmi eşit taksit için (1,9), katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde tahsil edilecek taksit tutarı hesaplanır.	1) Taksitle yapılacak ödemelerde belirlenen tutar; (aa) Altı eşit taksit için (1,045), (bb) Dokuz eşit taksit için (1,0675), (cc) On iki eşit taksit için (1,09), (çç) On sekiz eşit taksit için (1,135), (dd) Yirmi dört eşit taksit için (1,18), (ee) Otuz altı eşit taksit için (1,27), (ff) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36), (gg) Altmış eşit taksit için (1,45), (ğğ) Yetmiş iki eşit taksit için (1,54), (hh) Yüz yirmi eşit taksit için (1,9), katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde tahsil edilecek taksit tutarı hesaplanır.
2) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan ve alacakları için kesinti yapılan idarelere, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından, 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki %40 oranı dikkate alınmaksızın aylık dönemler halinde kesinti suretiyle tahsil edilir. Ancak, bu kapsamda yapılacak kesinti tutarı her hâl ve takdirde bu idareler adına genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların aylık tutarının %50'sini aşamaz.	2) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan ve alacakları için kesinti yapılan idarelere, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından, 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki %40 oranı dikkate alınmaksızın aylık dönemler halinde kesinti suretiyle tahsil edilir. Ancak, bu kapsamda yapılacak kesinti tutarı her hâl ve takdirde bu idareler adına genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların aylık tutarının %50'sini aşamaz.
5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Cumhurbaşkanınca durdurulması hâlinde aylık taksitlerin ödeme süreleri kesinti yapılmayan aylar için de durdurulur ve taksit ödemeleri yönünden bu Kanun hükümlerine göre ihlal nedeni sayılmaz. Bu taksitler, taksit ödeme süresinin sonundan itibaren ayrıca bir katsayı ve geç ödeme zammı uygulanmaksızın aylık dönemler itibarıyla paylardan kesinti suretiyle tahsil edilir. Taksit	5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Cumhurbaşkanınca durdurulması hâlinde aylık taksitlerin ödeme süreleri kesinti yapılmayan aylar için de durdurulur ve taksit ödemeleri yönünden bu Kanun hükümlerine göre ihlal nedeni sayılmaz. Bu taksitler, taksit ödeme süresinin sonundan itibaren ayrıca bir katsayı ve geç ödeme zammı uygulanmaksızın aylık dönemler itibarıyla paylardan kesinti

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
tutarlarının, bu bent kapsamındaki borçluların genel bütçe paylarından daha yüksek olması hâlinde ise eksik tutarlar borçlularca taksit ödeme süresini takip eden ay sonuna kadar geç ödeme zammı uygulanmaksızın ödenir.	suretiyle tahsil edilir. Taksit tutarlarının, bu bent kapsamındaki borçluların genel bütçe paylarından daha yüksek olması hâlinde ise eksik tutarlar borçlularca taksit ödeme süresini takip eden ay sonuna kadar geç ödeme zammı uygulanmaksızın ödenir.
(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler hâlinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine veya Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi, katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.	(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler hâlinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine veya Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi, katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.
(5) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için	(5) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.	borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.
(6) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin süresinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.	(6) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin süresinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.
(7) Bu Kanuna göre ödenecek taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.	(7) Bu Kanuna göre ödenecek taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.
(8) Bu Kanun kapsamına giren alacakların altıncı fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular, ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Kanun kapsamında yapılandırıldığı hâlde bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmeyen alacakların yapılandırma öncesi türü	(8) Bu Kanun kapsamına giren alacakların altıncı fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular, ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Kanun kapsamında yapılandırıldığı hâlde bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmeyen alacakların yapılandırma öncesi türü

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
ve vadesi dikkate alınarak takip işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yapılır ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan takip işlemleri geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam eder.	ve vadesi dikkate alınarak takip işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yapılır ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan takip işlemleri geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam eder.
(9) Bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımı tarihinden önce;	(9) Bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımı tarihinden önce;
a) 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunda öngörülen faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.	a) 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunda öngörülen faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.
b) 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla anılan Kanun kapsamında ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7256 sayılı Kanun kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanuna göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.	b) 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla anılan Kanun kapsamında ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7256 sayılı Kanun kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanuna göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(10) Bu Kanun hükümleri;	(10) Bu Kanun hükümleri;
a) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar ile 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılandırılan alacaklar,	a) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar ile 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılandırılan alacaklar,
b) 3/8/2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun, 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile 6736 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden alacaklar,	b) 3/8/2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun, 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile 6736 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden alacaklar,
hakkında uygulanmaz.	hakkında uygulanmaz.
(11) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.	(11) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.
(12) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilir. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez. Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az % 10'unun ödenmiş olması şarttır.	(12) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilir. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez. Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az %10'unun ödenmiş olması şarttır.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(13) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır. Borçlularca, Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.	(13) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır. Borçlularca, Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.
b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği hâlde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.	b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği hâlde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.
c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.	c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.
ç) Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile hükmedilen yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmaz.	ç) Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile hükmedilen yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmaz.
d) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılamaz ve hiçbir mercie başvurulamaz.	d) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılamaz ve hiçbir mercie başvurulamaz.
(14) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme	(14) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
yönünden şartların ihlali hâlinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı süreleri ile bu Kanun kapsamındaki alacaklarla ilgili olarak mevzuatlarında yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı süreleri işlemez.	yönünden şartların ihlali hâlinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı süreleri ile bu Kanun kapsamındaki alacaklarla ilgili olarak mevzuatlarında yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı süreleri işlemez.
(15) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlar ile ilk derece yargı merciinde dava konusu edilen idari para cezası ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ödenen bu tutarlar, ilk derece mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.	(15) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlar ile ilk derece yargı merciinde dava konusu edilen idari para cezası ve ecrimisillere karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ödenen bu tutarlar, ilk derece mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.
(16) Cumhurbaşkanı, bu Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ticaret Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hâli kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hâllerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı	(16) Cumhurbaşkanı, bu Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ticaret Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hâli kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hâllerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerdeki

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
idarelere) mücbir sebep hâlinin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep hâlinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.	dairelere (alacaklı idarelere) mücbir sebep hâlinin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, mücbir sebep hâlinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.
(17) On altıncı fıkra hükümlerine göre mücbir sebep nedeniyle ödeme süresi uzatılan taksitler için altıncı fıkrada yer alan, taksitlerden ilk ikisinin süresinde ödenmesi şartı aranmaz.	(17) On altıncı fıkra hükümlerine göre mücbir sebep nedeniyle ödeme süresi uzatılan taksitler için altıncı fıkrada yer alan, taksitlerden ilk ikisinin süresinde ödenmesi şartı aranmaz.
(18) Bu Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idareler yetkilidir. İl özel idareleri, belediyeler ile YİKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.	(18) Bu Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili idareler yetkilidir. İl özel idareleri, belediyeler ile YİKOB'lara ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.
Diğer hükümler	**Diğer hükümler**
MADDE 10- (1) İşverenlerin ve üçüncü şahısların, 5510 sayılı Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 nci ve 28 inci maddeleri, 1479 sayılı Kanunun mülga 63 üncü maddesi ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.	**MADDE 10-** (1) İşverenlerin ve üçüncü şahısların, 5510 sayılı Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 nci ve 28 inci maddeleri, 1479 sayılı Kanunun mülga 63 üncü maddesi ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.
(2) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından fazla veya yersiz olarak ödendiği tespit edilen ve 506 sayılı Kanunun, 1479 sayılı Kanunun, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal	(2) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından fazla veya yersiz olarak ödendiği tespit edilen ve 506 sayılı Kanunun, 1479 sayılı Kanunun, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Sigortalar Kanununun, 2926 sayılı Kanunun, 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri ve 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi gereğince tahsil edilmesi gereken gelir ve aylıklara ilişkin borç asılları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.	Sosyal Sigortalar Kanununun, 2926 sayılı Kanunun, 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri ve 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi gereğince tahsil edilmesi gereken gelir ve aylıklara ilişkin borç asılları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.
(3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanların prim borçları sebebiyle aynı Kanunun 88 inci maddesinin onikinci fıkrası uyarınca sattıkları tarımsal ürün bedellerinden, tarımsal kesinti sorumlularınca kesinti yapıldığı halde Kuruma ödenmesi gereken prim tutarlarından 2021 yılı nisan ayı ve önceki dönemlere ilişkin borçları ile bu borçlara gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsilinden vazgeçilir.	(3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanların prim borçları sebebiyle aynı Kanunun 88 inci maddesinin onikinci fıkrası uyarınca sattıkları tarımsal ürün bedellerinden, tarımsal kesinti sorumlularınca kesinti yapıldığı halde Kuruma ödenmesi gereken prim tutarlarından 2021 yılı Nisan ayı ve önceki dönemlere ilişkin borçları ile bu borçlara gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı tahsilinden vazgeçilir.
(4) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre, 30/4/2021 tarihine kadar ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olan, üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asılları tamamının, birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu	(4) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre, 30/4/2021 tarihine kadar ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olan, üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asılları tamamının, birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.	asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır.	Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır.
Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.	Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.
Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.	Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.
Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkilidir.	Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkilidir.
(5) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın	(5) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.	eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır.	Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır.
Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.	Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.
Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.	Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.
Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği yetkilidir.	Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği yetkilidir.
	(6) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dâhil) 2918 sayılı Kanun uyarınca araç muayenesi yaptırmaları gerektiği hâlde muayenelerini süresinde yaptırmamış olanların, 31/12/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) araç

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	muayenelerini yaptırmaları ve anılan Kanunun 35 inci maddesi uyarınca muayene süresi geçirilen her ay ve kesri için tahsili gereken %5 fazla yerine Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten (yayımlandığı ay dâhil) araç muayenelerinin yapıldığı tarihe kadar her ay ve kesri için aylık %0,75 oranı esas alınarak hesaplanacak tutarı ödemeleri şartıyla anılan madde uyarınca alınması gereken %5 fazlaların tahsilinden vazgeçilir ve yetkili kuruluş tarafından tahsil edilen bu tutarlar anılan maddede belirtilen süre ve şekilde Hazine hesaplarına aktarılır. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu fıkra hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.
	(7) 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlanıldıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların, bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine göre yapılandırılarak kesinleşmesi ve yapılandırmanın ihlal edilmemesi şartıyla, ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergilerin vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edileceği hükmü uygulanmaz. Bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine göre yapılandırılarak kesinleşen tarhiyatlar, yapılandırmanın ihlal edilmemesi şartıyla 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında değerlendirilmez. Şu kadar ki, anılan bent kapsamında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce söz konusu tarhiyatlar nedeniyle 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi kapsamında yararlanılamayan indirim tutarları için bir düzeltme yapılamaz.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	(8) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkârların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borç asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla üyelerin odalara, odaların birlik ve federasyonlara, birlik ve federasyonların da Konfederasyona kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat ve katılma payı asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların birlik ve federasyonlara, birlik ve federasyonların da Konfederasyona kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat ve katılma payı asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Vergi mükellefiyeti sona erdiği halde oda kayıtları devam eden üyelerin, vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihe kadar ödenmeyen borçları için bu fıkra hükümleri uygulanır. Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra, tahakkuk etmiş aidat borçlarının asılları ile birlikte fer'i borçlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu yetkilidir.

(9) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan; 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar baro kesenekleri için ilgili baroya, staj kredisi alacakları için Türkiye Barolar Birliği'ne başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dahil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türkiye Barolar Birliği yetkilidir.

(10) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Bu fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği yetkilidir.

(11) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan; 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyi'ne olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde,

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dahil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların da Merkez Konseyi'ne kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Tabipleri Birliği yetkilidir. (12) 30/4/2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Diş Hekimleri Birliği'ne olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması veya bu fıkrada belirtilen ödeme zamanında ilk taksitin

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ödenmesi şarttır. Fıkra kapsamında ödenmesi gereken tutarların fıkrada öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir. Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen borçluların fıkrada belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya mahkemece hükme bağlanmış ve kesinleşmiş olanlar dâhil olmak üzere icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde davalar ve/veya icra takipleri sonlandırılır. Bu takdirde, borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla üyelerin odalara, odaların da Türk Diş Hekimleri Birliği'ne kısmen veya tamamen ödemiş olduğu aidat asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Türk Diş Hekimleri Birliği yetkilidir.

(13) 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 25, 26 ve 28 inci maddeleri kapsamında ertelenen bedeller hariç olmak üzere, ilgili kanunları uyarınca orman sayılan yerler, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında yapılan kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan ve vadesi 30/4/2021 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kullanım bedelleri ve hasılat/ticari kâr payları asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin gecikme zammı, faiz

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	gibi fer'ileri yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde başvurulması ve ödenmesi şartıyla, bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamında olan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için borçluların bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere bu Kanunda belirtilen sürede başvurmaları ve Kanunda öngörülen süre ve şekilde alacakların ödenmesi halinde bunlar için açılan davalar sonlandırılır ve icra takipleri durdurulur. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekâlet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu fıkrada belirtilen borçların süresi içerisinde ödenmemesi sebebiyle kesin izin, kesin tahsis, kullandırma kararı, irtifak hakkı, kullanma izni ve kiralama işlemleri iptal edilenler tarafından borçlar bu fıkrada belirtilen şekilde ödense dahi, iptal işlemi ihya edilmez ve geçerliliğini korur. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.
MADDE 11- 213 sayılı Kanunun geçici 31 inci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	**MADDE 11-** 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun geçici 31 inci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"Birinci fıkrada sayılan mükellefler bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) 31/12/2021 tarihine kadar yukarıda yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeniden değerleyebilirler. Şu kadar ki;	"Birinci fıkrada sayılan mükellefler bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismana tabi diğer iktisadi kıymetlerini (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) 31/12/2021 tarihine kadar yukarıda yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeniden değerleyebilirler. Şu kadar ki;

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
a) Birinci fıkranın (b) bendinin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen durumlarda yeniden değerleme oranının belirlenmesine ilişkin hesaplamada; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri yerine, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri,	a) Birinci fıkranın (b) bendinin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen durumlarda yeniden değerleme oranının belirlenmesine ilişkin hesaplamada; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri yerine, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri,
b) Bu madde kapsamında daha önce yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar için bu fıkra uyarınca yapılacak değerlemede ise, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran	b) Bu madde kapsamında daha önce yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar için bu fıkra uyarınca yapılacak değerlemede ise, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,
dikkate alınır. Bu fıkra kapsamında yapılan yeniden değerleme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerleme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Önceki fıkralarda taşınmazlar için öngörülen hükümler bu fıkra uygulamasında amortismana tabi diğer iktisadi kıymetler için de geçerlidir.”	dikkate alınır. Bu fıkra kapsamında yapılan yeniden değerleme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerleme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Önceki fıkralarda taşınmazlar için öngörülen hükümler bu fıkra uygulamasında amortismana tabi diğer iktisadi kıymetler için de geçerlidir.”
MADDE 12- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	**MADDE 12-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
“GEÇİCİ MADDE 84 - Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı hâlde, 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu bulunanların, bu tarihten önceki sürelere ilişkin prim borçlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ödememeleri veya ilgili Kanunları uyarınca yapılandırmamaları halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı	“GEÇİCİ MADDE 84 – Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı hâlde, 30/4/2021 tarihi itibarıyla prim borcu bulunanların, bu tarihten önceki sürelere ilişkin prim borçlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ödememeleri veya ilgili Kanunları uyarınca yapılandırmamaları halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelere ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek bunlara Kurum alacakları arasında yer verilmez. Sigortalılıkları durdurulanlardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları 1/5/2021 tarihi itibarıyla yeniden başlatılır.	ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelere ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek bunlara Kurum alacakları arasında yer verilmez. Sigortalılıkları durdurulanlardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları 1/5/2021 tarihi itibarıyla yeniden başlatılır.
Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içinde tamamen ödenmemesi hâlinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.	Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içinde tamamen ödenmemesi hâlinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.
Birinci fıkraya göre sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.	Birinci fıkraya göre sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.
Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.	Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.
Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”	Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 13- 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edilmiştir.	**MADDE 13-** 22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edilmiştir.
"GEÇİCİ MADDE 3- (1) Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 20/5/2021 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdî ve gayrî nakdî kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31/12/2021 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmaz.	"GEÇİCİ MADDE 3- (1) Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 20/5/2021 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdî ve gayrî nakdî kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31/12/2021 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmaz.
(2) Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkra hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz."	(2) Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkra hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz."
	MADDE 14- 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir. "Faiz borcunun hesaplanmasında, öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarih faiz başlangıç tarihi olarak esas alınır."
	MADDE 15- 1416 sayılı Kanunun 21 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
	"Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerin öğrenimlerini izlemek ve değerlendirmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumu tarafından danışman

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	atanır. Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerden doktora öğrenimlerini başarıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunun atama kriterlerini karşılamaları şartıyla doktor öğretim üyesi kadrolarına veya öğretim görevlisi kadrolarına ataması yapılır.”
	MADDE 16- 1416 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
	“GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunun 19 uncu maddesinin faiz borcunun hesaplanmasına ilişkin hükmü, halen öğrenimlerine devam eden öğrenciler hakkında da uygulanır.
	Bu Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmesine rağmen anılan maddede belirtilen sürelerde borçlarının yeniden hesaplanması için müracaat etmeyenler ile söz konusu madde yürürlüğe girdiği tarihten bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içinde anılan maddede belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde Millî Eğitim Bakanlığına başvurmaları hâlinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere önceden ödedikleri faizlerin geri iade yapma sonucu doğurmaksızın bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarındaki şekilde yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içinde tahsilat işlemi durdurulur.
	5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki süreler için herhangi bir ferî alacak hesaplanmaz.

(İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ile 79 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelere isabet eden tutar, yukarıdaki şekilde belirlenecek tutardan düşülür. Bu madde uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekâlet ücreti de dâhil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınması kaydıyla azami beş yıla kadar taksitlendirilebilir. Bu fıkra kapsamında düzenlenen yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi damga vergisi ve noter harcından müstesnadır. Ancak terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesi ile öğrencilikle veya mecburi hizmetle yükümlü bulundukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişiği kesilenler hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.”
Yürürlük **MADDE 14-** (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**Yürürlük** **MADDE 17-** (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
Yürütme **MADDE 15-** (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**Yürütme** **MADDE 18-** (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TBMM Basımevi - 2021